

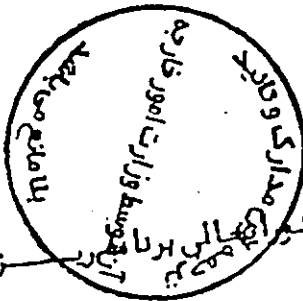
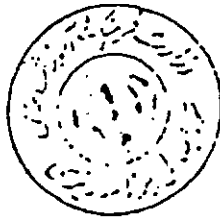
جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت آموزش عالی
شورای عالی برنامه ریزی

مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس

دوره دکتری پزشکی

گروه پزشکی

۶۰۶۴

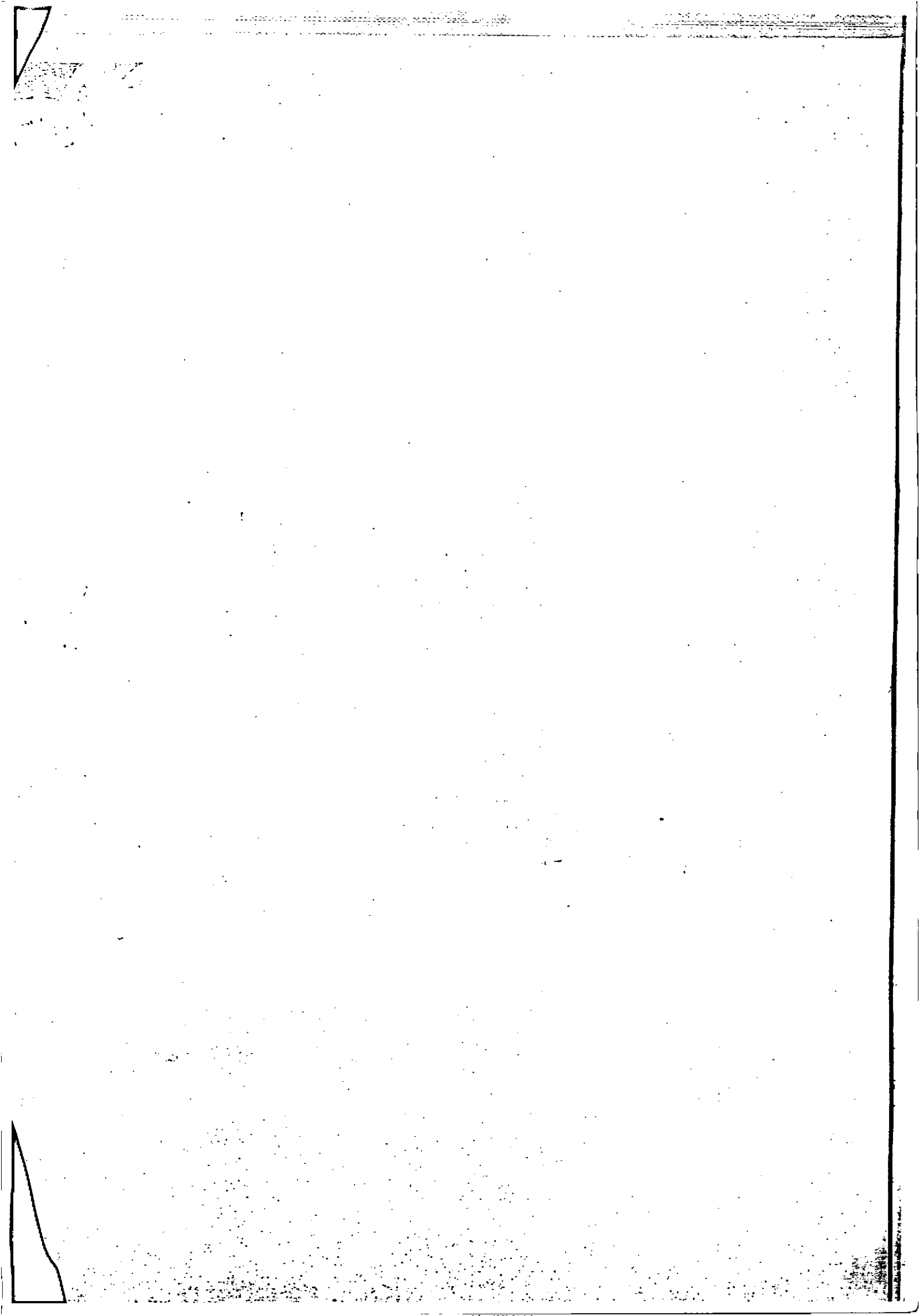

مصوب هفدهمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی
تاریخ ۶۴/۶/۲۰

۱۹۲۰

۲۲۴

۹۲

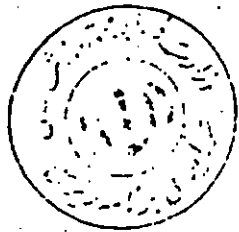

بسم الله الرحمن الرحيم

برنامه آموزشی

دوره دکتری پزشکی

مجلس هفدهمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی

گروه : پزشکی	۱۰۰۰
کمیته : تخصص پزشکی	۰۱۰۰
رشته : پزشکی	۰۰۱۰
دوره : دکتری	۰۰۰۴

شورای عالی برنامه ریزی در هفدهمین جلسه مورخ ۲۰/۶/۶۴ بر اساس طرح دوره دکتری پزشکی که توسط کمیته تخصص پزشکی گروه پزشکی شورای عالی برنامه ریزی تهیه شده و به تأیید این گروه رسیده است برنامه آموزشی این دوره را در سه فصل (مشخصات کلی، برنامه، سرفصل دروس) بشرح پیوست تصویب کرد و مقرر می‌دارد :

ماده ۱- برنامه آموزشی دوره دکتری پزشکی از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و موسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم الاجراست .

الف : دانشگاهها و موسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی اداره میشوند .

ب : موسساتی که با اجازه رسمی وزارت فرهنگ و آموزش عالی و بر اساس قوانین و تاسیس میشوند و بنا بر این تابع محتوبات شورای عالی برنامه ریزی میباشد .

ج : موسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل میشوند و بایست تابع ضوابط دانشگاه جمهوری اسلامی ایران باشند .

ماده ۲- از تاریخ ۲۰/۶/۶۴ کلیه دوره های آموزش و برنامه های مشابه موسسات آموزش در زمینه دکتری پزشکی در همه دانشگاهها و موسسات آموزش عالی مذکور در ماده ۱ منسوخ میشوند و دانشگاهها و موسسات آموزش عالی یاد شده مطابق

مقررات میتوانند این دوره زاد ایروبرنامه جدید را اجرا نمایند •

ماده ۲- مشخصات کلی و برنامه درسی و سرفصل دروس دوره دکترای پزشکی در سه فصل جهت اجرا به وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی ابلاغ میشود •

رای صادره هفدهمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی

مورخ ۱۳۶۴/۶/۳۰

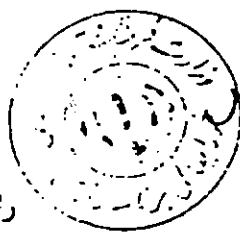
در مورد برنامه آموزشی دوره دکترای پزشکی

- (۱) برنامه آموزشی دوره دکترای پزشکی که از طرف گروه پزشکی پیشنهاد شده بود با اکثریت آراء بتصویب رسید •
- (۲) برنامه آموزشی دوره دکترای پزشکی از تاریخ تصویب قابل اجراست •

رای صادره هفدهمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۶۴/۶/۳۰ در مورد برنامه آموزشی دوره دکترای پزشکی صحیح است به مورد اجرا گذاشته شود •

دکتر محمد فرهادی

رئیس شورای عالی برنامه ریزی

امروز تا کنگره است
دکتر محمد فرهادی

رونوشت به معاونت آموزش وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی جهت اجرا ابلاغ میشود •

سید محمد کاظم نائینی

دبیر شورای عالی برنامه ریزی

این برنامه پس از تجدید نظر در جلسه ۶۴ مورخ ۶۶/۱۱/۳ شورای سرپرستان گروههای شورای عالی برنامه ریزی مورد بررسی مجدداً قرار گرفت ضرورت ابلاغ مجدداً آن به دانشگاههای پزشکی بتصویب رسید •

بسم الله الرحمن الرحيم

فصل اول

مشخصات کلی دوره دکترای پزشکی

مقدمه :

بررس اجمالی وضع موجود بهداشت و درمان کشور بوضوح نشان میدهد که فقط ساکنین شهرهای بزرگ از مواهب طبیعی بهداشتی و تسهیلات درمانی برخوردارند و طبقات مستضعف ماکه بیش از نیمی از جمعیت کشور را تشکیل میدهند و در بیش از ۶۰ هزار روستا ساکن هستند از امکانات اولیه بهداشتی و درمانی بی بهره مانده اند و این به علت عدم توزیع صحیح نیروی انسانی پزشکی و نیز محدود بودن امکانات آموزشی پزشکی بوده است .

بر اساس برآوردی که بعمل آمده ، تعداد کل پزشکان موجود حتی نیمی از نیازها را نیز تأمین نمی نماید . برای رفع این مشکل باید از یکطرف با گسترش دانشکده های پزشکی در سطح مملکت و با کارگیری کلیه امکانات بیمارستانی در افزایش نیروی انسانی پزشکی کوشید و از طرف دیگر با آموزش صحیح دانشجویان پزشکی را بر اساس اخلاق و معارف اسلامی تربیت نمود و کیفیت را بالا برد بطوریکه پس از فراغت از تحصیل در رفع نیاز جامعه در همه نقاط کشور بیکسان بخدمت بپردازند .

بدین منظور در اجرای بند ۱۲ اصل سوم و اصول بیست و نهم و سیام و بند ۱۱ اصل چهارم و سوم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران دوره تربیت دکترای پزشکی در نظام آموزش عالی کشور دایر میگردد .

۱- هدف :

هدف از تشکیل این دوره تربیت طیب عمومی است که دارای خصوصیات زیر باشد :

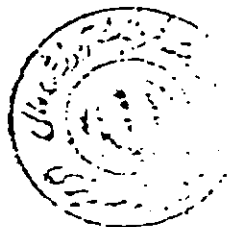
۱-۱- در جهت آشنائی بیشتر با مکتب و تزکیه تعالی روح کوشا باشد و کمک به تامین بهداشت و درمان مردم را وسیله ای برای رضای خدا و تقرب به او بداند .

۱-۲- با فرهنگ اسلامی و نظام جمهوری اسلامی آشنا باشد و خود را ملزم به رعایت قوانین و مقررات حاکم بر جامعه اسلامی بداند .

۱-۳- از شناخت کافی در مورد مسائل عمده بهداشتی و درمانی و نظام اراستہ خدمات بهداشتی و درمانی کشور برخوردار و از مسئولیتها و وظایف خود در این نظام آگاه باشد .

۱-۴- از قابلیت علمی و عملی کافی در تشخیص بیماریها و عند اللزوم ارجاع بیماران به سطوح بالاتر بهداشتی و درمانی کشور و شرکت در برنامه های پیشگیری و بهداشت عمومی برخوردار باشد .

۱-۵- قادر به استفاده از آخرین منابع علمی و بهره گیری از اطلاعات جدید در کار خود باشد .

۲- طول دوره و شکل نظام :

دوره آموزش دکترای پزشکی مجموعاً " شش سال است و شامل مراحل : علوم پایه و نشانه شناسی و فیزیوپاتولوژی ، کارآموزی بالینی و کارورزی میشود :

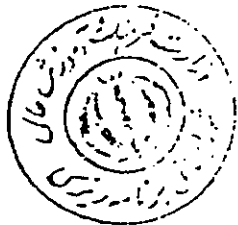
۱-۲- مرحله اول : (علوم پایه) - (مرحله ابتدائی آموزش پزشکی) - مدت مرحله ابتدائی پزشکی دو سال است :

در این مرحله دانشجویان بخش اول دروس عمومی و دروس پایه و اصلی را میگذرانند .

هدف از این مرحله، آموزش ساختمان بدن انسان و اعمال فیزیولوژیک او در سلامت و —
همچنین شناخت عوامل بیولوژیک بیماری‌ها مکانیزمهای دفاعی بدن در برابر آنها و اصول
آسیب‌های بدن انسان و آشناساختن دانشجویان با اصول مسائل بهداشتی میباشد •
تصویر ۱- دانشجویان پزشکی میبایست ۲۰ واحد در هر نیمسال بطور اجباری
و برترتیبی که توسط دانشکده مربوطه تدوین میشود بگذرانند •

حد اکثر زمان مجاز برای گذراندن مرحله اول بر اساس فصل هفتم (مواد ۲۷ و ۲۸)
آئین نامه آموزش مصوب شورای عالی برنامه ریزی ۳ سال میباشد •
سایر مقررات تابع آئین نامه آموزش مصوب شورای عالی برنامه ریزی خواهد بود •
۲-۲- مرحله دوم: (نشانه شناسی و فیزیوپاتولوژی) •

مدت مرحله دوم ۶ ماه است • هدف از آموزش در این مرحله عرضه مباحث است
که بتواند ضمن دادن آگاهی از مبانی فیزیولوژیک، دانشجویان مکانیزم بیماریها و عوامل
مؤثر در آنها و تظاهرات بیماریها و تشخیص به طریق تحلیل گرانه آشنا نماید • دانشجویان
این مرحله موظف به گذراندن دروس زیر است •

الف - نشانه شناسی و فیزیوپاتولوژی

ب - پاتولوژی اختصاصی و فارماکولوژی

۱-۲-۲- نشانه شناسی و فیزیوپاتولوژی پس از اتمام دروس علوم پایه و درشت‌ما •
اول سال سوم پزشکی تدوین میشود •

۲-۲-۲- دروس نشانه شناسی و فیزیوپاتولوژی مرکب از مباحث بیماریهای گوارش
قلب و گردش خون (هریک مدت چهار هفته)، غدد داخلی و متابولیسم، کلیه، خون و
روماتولوژی ورید (هریک مدت سه هفته)، همراه با فارماکولوژی و پاتولوژی اختصاصی
و نشانه شناسی طی شش ماه بشرح زیر تدوین میشود •

الف - مباحثی در هفته اول به تدوین مقدمه در نشانه شناسی اختصاص مییابد •

ب - از آن پس دانشجو هفته ای یک روز صبح در بخشهای بالینی به آموزش نشانه شناسی
میپردازد و حداکثر تا ۱۲ ساعت در هفته در روس فیزیوپاتولوژی تدریس میشود .

ج - در طول ۶ ماه در روس پاتولوژی اختصاصی و فارماکولوژی بطور مستقل تدریس میشود .
توصیه میشود این دروس همزمان و یا پس از برگزاری مباحث فیزیوپاتولوژی سیستم
مربوطه تدریس شوند . ترتیب تقسیم واحدهای پاتولوژی اختصاصی و فارماکولوژی در طول
۶ ماه بعهدہ دانشکده مربوطه است .

۲-۲-۲- در پایان تدریس هر یک یاد و مبحث فیزیوپاتولوژی امتحان مربوطه
انجام خواهد شد . کسانی که در امتحان حد نصاب نمره قبولی را بدست نیاورند در پایان
ترم مجدداً " این مبحث را امتحان خواهند داد . نمره امتحان تجدیدی نمره نهائی
مبحث را تشکیل خواهد داد چنانچه دانشجویی در امتحان تجدیدی نیز نمره قبولی
را کسب نکند در پایان دوره موظف به تکرار آن مبحث خواهد بود .

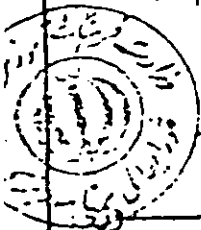
۲-۲-۴- امتحان در روس پاتولوژی اختصاصی و فارماکولوژی و نشانه شناسی
در پایان ۶ ماه یکجا بعمل میآید . تصمیم در مورد امتحانات میان ترم بعهدہ اساتید
مربوطه است .

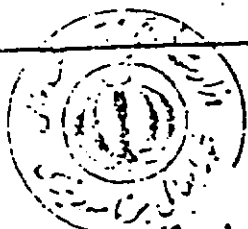
۲-۲-۵- قبولی در کلیه دروس مرحله نشانه شناسی و فیزیوپاتولوژی شرط ورود به
دوره بالینی است در موارد استثنائی دانشکده میتواند دانشجویی را که در یکی از دروس
فیزیوپاتولوژی مردود شده است به دوره بالینی وارد کند . دانشجویی بایست حداکثر
ظرف مدت یک ترم امتحان دروس مردود شده را با موفقیت بگذراند و در صورت عدم موفقیت
موظف به تکرار کلاسهای آن دروس خواهد بود .

۲-۲-۶- حداکثر زمان مجاز برای گذراندن مرحله دوم یک سال میباشد

۲-۲-۷- قبل از شروع دوره کارورزی دانشجو موظف است سه هفته کارآموزی
بهداشت را در واحدهای بهداشتی درمانی وزارت بهداشت بگذراند .

۲-۲-۸- سایر مقررات تابع آئین نامه آموزشی مصوب ستاد انقلاب فرهنگی
خواهد بود .

۳-۲- مرحله سوم : (کارآموزی بالینی)

هدف از این مرحله تشخیص بیماریها از دیدگاه بالینی و آزمایشگاهی و بدست آوردن توانائیهای لازم در بهکاربردن اندیشه و استقلال و نتیجه گیری سریع به منظور برخورد منطقی و صحیح با بیمار و طراحی عملیات پیشگیری و درمانی میباشد .

۱-۲-۲- زمان گذراندن کارآموزی بالینی بطور مطلوب ۲۰ ماه است که طی آن دوره های داخلی و جراحی و کودکان، زنان و زایمان، چشم و گوش و حلق و بینی و روانپزشکی و رادیولوژی و پوست و واحد های باقیمانده دروس عمومی براساس جسد اول پیوست گذراند . میشود . محل گذراندن کارآموزی ها، بیمارستانهای آموزش میباشد . کارآموزی بالینی شامل دو بخش است آموزش بر بالین بیماران بستری در بخش و آموزش در درمانگاه .

بخش قابل توجهی از کارآموزی منبایست به آموزش و درمانگاهها اختصاص یابد و نحوه بررسی و درمان بیماران سرپائی با حضور اعضای هیئت علمی و دستیاران بخش به دانشجویان تعلیم داده شود .

۲-۲-۲- حد اکثر زمان مجاز برای گذراندن مرحله کارآموزی ۲۷ ماه است . در صورتی که دانشجویان ترک تحصیل موقت و داشتن عذرموجه در طول ۲۷ ماه موفق به گذراندن دوره کارآموزی نباشد ، مجاز به ادامه تحصیل نیست .

۳-۲-۲- در صورتی که مجموعه غیبتهای موجه دانشجویان طی کارآموزی در یک بخش از یک دهم کل مدت کارآموزی در آن بخش تجاوز نکند ، آن دانشجوی موظف به تکرار کامل کارآموزی در آن بخش میباشد . در خصوص موارد استثنائی تصمیم بر عهده شورای آموزش دانشکده است .

۴-۲-۲- برنامه سال چهارم و پنجم به شرح زیر است : از ساعت $\frac{1}{2}$ ۷ صبح الی ۲ بعد از ظهر شنبه تا چهارشنبه :

الف- کارآموزی بالینی در بخشهای طبق برنامه تنظیم هر بخش و با شرکت اساتید مربوطه انجام میشود .

ب - يك روزد ر هفته به تدريس واحد هاى باقىمانده دروس عمومى اختصاص دارد .

ج - دروس نظرى بالينى بعد از ظهرها تدريس خواهد شد .

امتحان بخشهاى بالينى در بيان كارآموزى هر بخش و امتحان دروس نظرى در بيان هرترم برگزار ميشود .

۵-۲-۲- در بيان مدت هر بخش ارزيايى بالينى با توجه به موارد زير انجام ميشود :

الف - رعايت اخلاق اسلامى و حفظ شئون پزشكى و حسن رابطه با بيماران و ساير كاركنان بخش بخش .

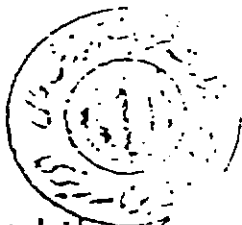
ب - ميزان علاقه و پشتكار حضور مرتب و تمام وقت در بخش و كلاسهاى مربوطه طبق برنامه تنظيمى بخش .

ج - دقت و احساس مسئوليت در انجام امور محوله .

د - قدرت يادگيرى و ميزان برداشت دانشجواز آموزشهاى بالينى و پيشرفت او در طى كارآموزى در بخش نحوه انجام امتحان بعهده مسئولين بخش مربوطه ميباشد .

۶-۲-۲- شرط قبول شدن در كارآموزى در بخش كسب حداقل ۱۲ نمره از ۲۰ ميباشد در غير اينصورت دانشجو موظف به تكرر كارآموزى در اين بخش است .

۷-۲-۲- شرط ورود به مرحله كارورزى قبول شدن در كارآموزى كليه بخشها ميباشد .

۴-۲- مرحله چهارم : (كارورزى بالينى)

هدف از اين مرحله پرورش مهارتها و تقويت قدرت تصميم گيرى و افزايش اتكاف بنفس و تكميل پرورش اندیشه از طريق روياروشى مستقيم كارورز با مسائل بهداشتى و درمانى و واگذار كردن مسئوليت امور بهداشتى - درمانى بعهده او ميباشد .

۱-۴-۲- زمان مطلوب گذراندن مرحله كارورزى - ۱۸ ماه است كه طى آن دوره هاى داخلى جراحى ، كودكان ، زنان و زايمان ، بهداشت ، گوش و حلق و بينى و چشم و رواى پزشكى توسط كليه كارورزان و يك دوره از دوره هاى اعصاب و عفتونى و قلب و

پوست براساس جدول پیوست در بیمارستانهای آموزشی و یا سایر بیمارستانهای کوه
قابلیت پذیرش کارورزان داشته باشد گذراند می شود •

۲-۴-۲- کارورزد رطول ۱۸ ماه دوران کارورزی می تواند از یکماه مرخص استفاد
نماید •

۲-۴-۳- در صورتیکه مجموع غیبتهای کارورزی در طول یک بخش از یک ده هم کل
مدت آن تجاوز نماید موظف به تکرار کارورزی در آن بخش است • در خصوص موارد
استثنائی تصمیم بر عهد شورای آموزشی دانشکده است •

۲-۴-۴- ساعت کار کارورزان توسط شورای آموزشی دانشکده و با بخشهای مربوطه
تنظیم خواهد شد •

بخش عمد ای از کارورزی بالینی هر بخش میباشد به بررسی و درمان بیماران سرپائی
در درمانگاه ها با حضور اعضای هیئت علمی و دستیاران بخش اختصاص یابد •

۲-۴-۵- پس از خاتمه زمان کارورزی در هر بخش گواهی انجام کارورزی با کیفیت
کارورزی بصورت نمره صفر تا ۲۰ با توجه به موارد زیر توسط بخش مربوطه بمنظور ضبط در پرونده
کارورز صادر میشود •

الف- رعایت اخلاق اسلامی و حفظ شئون پزشکی و حسن رابطه با بیماران و سایر کارکنان
بخش • بخش •

ب- حضور مرتب و تمام وقت در بخش و انجام کسب های محوله براساس برنامه تنظیمی
بخش •

ج- دقت و احساس مسئولیت در انجام امور محوله طبق ضوابط بخش •

د- افزایش مهارت و میزان برداشت کارورزان طول دوره کارورزی در آن بخش •

۲-۴-۶- شرط قبول شدن در کارورزی هر بخش کسب حد اقل ۱۲ نمره از ۲۰ میباشد
در غیر اینصورت کارورز موظف به تکرار کارورزی در آن بخش است •

۲-۴-۷- حد اکثر زمان مجاز برای گذراندن مرحله کارورزی ۲ سال است • در

صورتیکه کارورزی موفق به گذراندن این مرحله طی ۲ سال نباشد تصمیم در خصوص وی بر عهد شورای پزشکی وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی است.

۸-۴-۲- بمنظور اخذ آشنانه پزشکی هر کارورزموظف به ارائه يك رساله تحقیقی در یکی از زمینه های پزشکی میباشد.

۹-۴-۲- کنکور کارورزی

۱- برای دانشجویانی که از اول بهمن ماه ۶۱ بهحد آموزش پزشکی خود را آغاز کرده اند قبل از شروع مرحله کارورزی ، امتحانی موسوم به کنکور کارورزی شامل کلیات اذ روس پایه اصلی و عمومی ، فیزیوپاتولوژی و علوم بالینی بطور سراسری برگزار میشود .

تهصره ۱- شرکت در این کنکور برای ورود به مرحله کارورزی ضروری است .

تهصره ۲- شرط شرکت در این کنکور قبول شدن در کارآموزی کلیه بخشها میباشد .

۲- هر دانشجویی براساس رتبه ای که در این کنکور بدست آورد ، حق تقدم در انتخاب بخشهای موجود برای گذراندن مرحله کارورزی در دانشکده مربوطه را دارد .

۳- واحد های درسی :

تعداد کل واحد های درسی دوره دارای پزشکی ۲۹۰ واحد است که شامل ۱۵۲ واحد درسی و ۱۳۸ واحد نشانه شناسی ، کارآموزی ، کارورزی و پایان نامه شرح زیر است :

۲۲ واحد

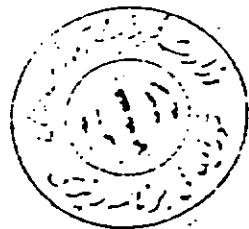
۶۸ واحد

۳۰ واحد

۹۵ واحد

۶۸ واحد

۶ واحد

۱-۲- دروس عمومی

۲-۲- دروس پایه اصلی

۲-۳- مرحله دوم

۲-۴- کارآموزی

۲-۵- کارورزی و کشیکهای شبانه

۲-۶- پایان نامه

فصل دوم - برنامه سه

الف : دروس عمومی (فرهنگ و معارف و عقاید اسلامی و آگاهیهای عمومی)

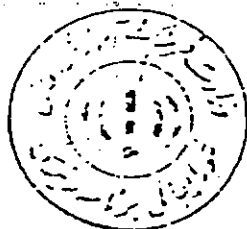
برای کلیه رشته های تحصیلی دوره های کارشناسی پیوسته

شماره درس	نام درس	واحد	ساعت		
			جمع	نظری	عملی
۱	معارف اسلامی (۱)	۲	۲۴	۲۴	-
۲	فارسی (۱)	۲	۲۴	۲۴	-
۳	زبان خارجی (۱) (نظری و عملی)	۲	۵۱	۱۷	۲۴
۴	تربیت بدنی (۱) (عملی)	۱	۲۴	-	۲۴
۵	معارف اسلامی (۲)	۲	۲۴	۲۴	-
۶	اخلاق و تربیت اسلامی (۱+۲) =	۳	۵۱	۵۱	-
۷	فارسی (۲)	۲	۲۴	۲۴	-
۸	زبان خارجی (۲) (عملی و نظری)	۲	۵۱	۱۷	۲۴
۹	تربیت بدنی (۲) (عملی)	۱	۲۴	-	۲۴
۱۰	تاریخ اسلام	۲	۲۴	۲۴	-
*۱۱	انقلاب اسلامی و ریشه های آن از قرن سیزدهم				
*۱۲	متون اسلامی (آیات و احادیث)	۴	۶۸	۶۸	-
*۱۳	زیست شناسی				
جمع			۴۵۹	۲۱۳	۱۳۶

* : دروس بندهای ۱۱ و ۱۲ و ۱۳ هر یک دارای ارزش ۲ واحد بوده و ۲ درس از این سه درس باید توسط دانشجو انتخاب و گذرانده شود.

ب - دروس پایه اصلی
دوره دکترای پزشکی (مرحله اول : علوم پایه)

بیش نیازها	ساعت		تعداد واحد	نام درس	کد درس
	نظری	جمع			
	۳۰	۳۸	۲	فیزیک پزشکی *	۱۰۱۴۰۱
	۳۴	۱۱۹	۶	بیوشیمی	۰۴
				آناتومی : **	۰۷
	۳۴	۶۸	۲	آناتومی	۰۷-۱
	۵۱	۹۴	۴	آناتومی	۰۷-۲
	۵۱	۷۷	۲	آناتومی	۰۷-۳
		۳۴	۲	روانشناسی	۰۸
				بهداشت :	۱۴
				(بهداشت عمومی ۱)	۱۴-۱
	۳۴	۳۴	۲	اصول خدمات بهداشتی	
				(بهداشت عمومی ۲)	۱۴-۲
	۳۴	۳۴	۲	اصول اپیدمیولوژی و مبارزه با بیماریها	
				زبان تخصصی :	۱۸
۱۰ عمومی	۵۱	۵۱	۲	زبان تخصصی ۱	۱۸-۱
(۱۸-۱)	۵۱	۵۱	۲	زبان تخصصی ۲	۱۸-۲
۰۴	۳۴	۳۴	۲	اصول کلی تغذیه	۲۵
	۳۴	۸۵	۴	بافت شناسی	۲۷
				فیزیولوژی : ***	۰۶
۲۷ و ۰۴	۶۸	۶۸	۴	فیزیولوژی ۱	۰۶-۱
(۰۶-۱)	۳۴	۱۰۲	۵	فیزیولوژی ۲	۰۶-۲
۰۴ و ۲۷	۳۴	۳۴	۲	ژنتیک	۱۰

بقیه دروس پایه اصلی

بیشتر از یازده ارائه در	ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	نظری	عملی	جمع			
(۰۶-۱)	۵۱	۶۰	۱۱۱	۵	میکروب شناسی * و ویروس شناسی (بهداشت عمومی ۳)	۲۸-۱۴
۱۴-۱		۳۴	۳۴	۲	بهداشت خانواده و امور جمعیتی	
(۰۶-۱)	۱۷	۴۳	۶۰	۳	ایمنی شناسی *	۳۴
(۰۶-۱)	۵۱	۴۳	۹۴	۴	انگل شناسی و قارچ شناسی *	۳۱
(۰۶-۲)	۵۱	۶۰	۱۱۱	۵	پاتولوژی عمومی ****	۴۲
۲۷		۳۴	۳۴	۲	جین شناسی	۴۳
	۴۱۶۱۵۱	۱۳۳۷	۶۸		جمع	

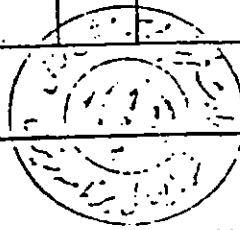
جدول ۲-۲

- * - این دروس نظری - عملی هستند و به ازای هر ساعت که از زمان تدریس نظری کسر شود، دو ساعت به عملی اختصاص مییابد.
- ** - آناتومی یک شامل آناتومی سینه و شکم، دستگاه ادراری تناسلی مرد و زن و آناتومی دوشامل سرگردن و اعصاب مرکزی و آناتومی سه شامل آناتومی اندام فوقانی و تحتانی است.
- *** - فیزیولوژی یک شامل فیزیولوژی سلول، قلب، گردش خون و تنفس و گوارش است و فیزیولوژی دو شامل فیزیولوژی غدد درون ریزه کلیه و تنظیم طایعات بدن و تنظیم pH خون شریانی و خون و اعصاب مییابد.
- **** - تکنیک سلول پاتولوژی عمومی به عملی و نظری با توجه به ریز برنامه برعهده گروه آموزش مربوط است و ساعات پیشنهاد شده در این جدول پیشنهادی است.

"جدول مجموعه دروس علوم پایه دانشجویان رشته پزشکی"

تعداد واحد			نام درس	شماره
نظری	عملی	جمع		
۲	-	۲	تغذیه	۱
۲	-	۲	بهداشت عمومی (۱)	۲
۲	۱	۳	آناتومی (۲)	۳
۴	-	۴	فیزیولوژی (۱)	۴
۲	-	۲	ژنتیک	۵
۲	-	۲	تربیت بدنی (۱ و ۲)	۶
جمع				

شماره	نام درس	تعداد واحد		جمع
		نظری	عملی	
۱	بیوشیمی	۵	۱	۶
۲	بافت شناسی	۲	۱	۳
۳	فیزیک پزشکی	۲	-	۲
۴	آناتومی (۱)	۲	۱	۳
۵	زبان انگلیسی (۱)	۲	-	۲
۶	فارسی	۲	-	۲
جمع				۲۰

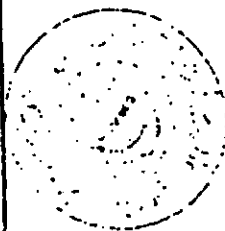
تعداد واحد			نام درس	شماره
نظری	عملی	جمع		
۲	-	۲	روانشناسی	۱
۲	-	۲	بهداشت عمومی (۲)	۲
۴	۱	۵	پاتولوژی عمومی	۳
۲/۵	۰/۵	۳/۵	ایمنی شناسی	۴
۳/۵	۱/۵	۴/۵	میکروب شناسی	۵
۲	-	۲	زبان تخصصی (۲)	۶
جمع				

شماره	نام درس	تعداد واحد		جمع
		نظری	عملی	
۱	آناتومی (۳)	۱/۵	۱/۵	۳
۲	زبان تخصصی (۱)	۲	-	۲
۳	فیزیولوژی (۲)	۴	۱	۵
۴	بهداشت عمومی (۲)	۲	-	۲
۵	معارف اسلامی	۲	-	۲
۶	اخلاق و تربیت اسلامی	۱	-	۱
۷	انگل شناسی	۲/۵	۱/۵	۴
جمع				۲۰

تعداد ۸ ساعت متداول - واحد درس فیزیک پزشکی منظور گردد

مرحله دوم (نشانه شناسی و فیزیوپاتولوژی) دوره دکترای پزشکی

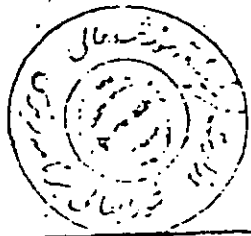
بیشنیاز یا زمان ارائه درس	ساعت		تعداد واحد	نام درس	کد درس
	نظری	عملي			
	۲۳۸	۲۳۸	۱۴	فیزیوپاتولوژی	۱۰۱۴۵۱
	۴۰	۴۰		بیماریهای گوارش	۵۱-۱
	۴۰	۴۰		بیماریهای قلب و عروق	۵۱-۲
	۳۲	۳۲		بیماریهای غدد داخلی و متابولیسم	۵۱-۳
	۳۲	۳۲		بیماریهای خون	۵۱-۴
	۳۲	۳۲		بیماریهای ریه	۵۱-۵
	۳۰	۳۰		بیماریهای کلیه	۵۱-۶
	۳۲	۳۲		بیماریهای روماتیسمی	۵۱-۷
۶۸	۶۸	۱۳۶	۶	پاتولوژی اختصاصی *	۶۴
۱۷	۶۰	۷۷	۴	فارماکولوژی *	۶۵
۱۷۲	۲۵	۱۹۷	۴	نشانه شناسی *	۶۶
۱۳۶	-	۱۳۶	۲	کارآموزی بهداشت **	۶۷
جمع					
	۳۹۲	۳۹۱	۳۰		

* درس نشانه شناسی با توجه به ریز برنامه يك درس نظری - کارآموزی است از هفته اول شروع مرحله دوم ۲۵ ساعت درس نظری نشانه شناسی (مطابق شرح صفحات) تدریس خواهد شد . سپس هفته ای یکروز نشانه شناسی بالینی در بخشها تدریس میشود

** - کارآموزی بهداشت در پایان سال دوم و یا سوم به مدت ۲ هفته در واحد های بهداشتی و درمانی وزارت بهداشتی انجام میگردد .

تذکره مهم : پیشنهاد میشود کلیات فارماکولوژی بعد از ظهر روزهای دو هفته اول همزمان با درس نشانه شناسی و فارماکولوژی اختصاصی حرد ستگاه حتی الا مکان قبل و یا همزمان با فیزیوپاتولوژی در ستگاه مربوطه تنظیم و تدریس شود بدینوسیله است . فارماکولوژی در واحدهای که بیماریهای در ستگاه مربوطه در شش ماه اول سال شروع تدریس نمیشوند بهتر است در روزهای پایانی ترم تدریس شود .

مرحله سوم (کارآموزی بالینی)
سالهای چهارم و پنجم

الف : بالینی

شماره	نام کارآموزی	طول دوره	معادل واحدی	بخش‌هایی که در طی دوره گذرانده میشود
۱	داخلی	۶ ماه	۱۸	داخلی عمومی ، اعصاب ، عفونی

توضیحات:

- ۱- تقسیم طول دوره بین بخشهای مختلف براساس برنامه ریزی داخلی دانشکده میباشد .
- ۲- زمان اختصاص یافته به بخش داخلی عمومی نباید از ۲ ماه کمتر زمان اختصاص یافته به سایر بخشها از یک ماه بیشتر باشد .
- ۳- در صورتیکه بخشهای عفونی ، پوست و اعصاب مستقل وجود داشته باشند زمان آن به بخش داخلی عمومی اضافه میشود .

۲	جراحی	۴ ماه	۱۲	جراحی عمومی ، اورولوژی ، ارتوپدی
---	-------	-------	----	----------------------------------

توضیحات:

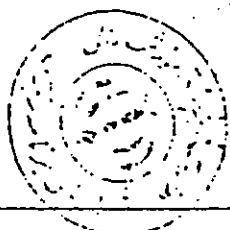
- ۱- تنظیم طول دوره بین بخشهای مختلف براساس برنامه ریزی داخلی دانشکده میباشد .
- ۲- زمان بخش جراحی عمومی نباید از ۲ ماه کمتر زمان سایر بخشها از یکماه بیشتر باشد .
- ۳- در صورتیکه بخشهای اورولوژی و ارتوپدی مستقل وجود نداشته باشد زمان آن به بخش جراحی عمومی اضافه میشود .

۳	اطفال	۳ ماه	۹	* : در ۸ ماه اول دوره کارآموزی دانشجویان باید دوره جراحی و چهار ماه از دوره داخلی را بصورت گردشی بگذرانند و باقیمانده دوره داخلی و سایر بخشها پس از این ۸ ماه گذرانده شود ، لازمه تذکر است که بخش داخلی عمومی ضرورتاً باید جزئی از این چهار ماه دوره داخلی باشد .	
۴	زنان و زایمان	۲ ماه	۶		
۵	چشم**	۱ ماه	۳		
۶	گوش و حلق و بینی	۱ ماه	۳		
۷	روابیزشکی	۱ ماه	۳		
۸	رادیولوژی	۱ ماه	۳		
۹	پوست	۱ ماه	۳		
		جمع	۲۰ ماه		۶۰ واحد

** در روس نظری چشم ، گوش و حلق و بینی ، روابیزشکی و رادیولوژی برحسب امکانات میتواند صحرا (بخورگروسی) در بخشهای بالینی مربوطه و یا بعد از ظهرها بطور جمعی برای دانشجویان تدوین شود

جدول دروس : نظری

کد درس	نام درس	تعداد		بیشنازما زمان
		واحد	ساعت	
		جمع	نظری	عملی
۱۴-۴	بهداشت عمومی (۴)			
	آمار پزشکی و روش تحقیق *	۲	۳۴	۳۴
۱	بیماریهای عفونی **	۲	۵۱	۵۱
۲	بیماریهای اعصاب **	۲	۳۴	۳۴
۳	بیماریهای جراحی **	۱۰	۱۷۰	۱۷۰
۴	بیماریهای زنان و زایمان **	۴	۶۸	۶۸
۵	بیماریهای کودکان **	۶	۱۰۲	۱۰۲
۷	بیماریهای روانی **	۲	۳۴	۳۴
۶، ۸	پزشکی قانونی و سمومیتها ***	۲	۳۴	۳۴
۱۴-۵	بهداشت عمومی (۵)			
	اپیدمیولوژی بیماریهای شایع در ایران ***	۲	۳۴	۳۴
۴۴	تاریخ و اخلاق پزشکی	۲	۳۴	۳۴
جمع		۲۵	۵۹۵	۵۹۵

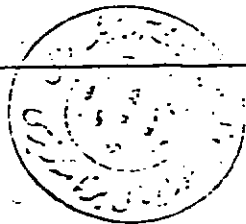
- * — آمار پزشکی و روش تحقیق بعد از ظهرها چهار ماه اول کارآموزی بالینی تدریس میشود .
- ** — دروس نثر عفونی ، اعصاب ، جراحی ، زنان و زایمان ، کودکان و بیماریهای روانی بعد از ظهرهای ۱۶ ماه اول کارآموزی بالینی تدریس میشود .
- *** — دروس پزشکی قانونی و اپیدمیولوژی بعد از ظهرهای چهار ماه آخر کارآموزی بالینی تدریس میشود .

مرحله چهارم (کارورزی بالینی)

شماره	نام دوره	طول دوره	معادل واحدی	بخشهایی که در طی دوره گذرانند • میشود
۱	داخلی	۴ ماه	۱۶	داخلی عمومی
۲	جراحی	۳ ماه	۱۲	جراحی عمومی و ارتوپدی و اورولوژی

توضیحات :

- ۱- تقسیم طول دوره بین بخشهای مختلف بر اساس برنامه ریزی داخلی دانشکده میباشد •
- ۲- زمان بخش جراحی عمومی نباید از ۲ ماه کمتر زمان سایر بخشها از یکماه بیشتر باشد •
- ۳- در صورتیکه بخشهای اورولوژی و ارتوپدی مستقل وجود نداشته باشد زمان آن به بخش جراحی عمومی اضافه میشود •

۳	کودکان	۳ ماه	۱۲	* : دانشکده موظف است کلیه بخشهای مندرج در این برنامه و بخشهای فوق تخصص داخلی و جراحی را در تمام طول سال به کارورزی بپردازد •
۴	زنان و زایمان	۲ ماه	۸	
۵	پیدا شد	۱ ماه	۴	
۶	چشم، گوش و حلق و بینی، روانپزشکی، اعصاب و پوست، عفونی و قلب	جمعاً ۴ ماه	۱۶	* : مدت هر یک از بخشهای انتخابی یکماه است •

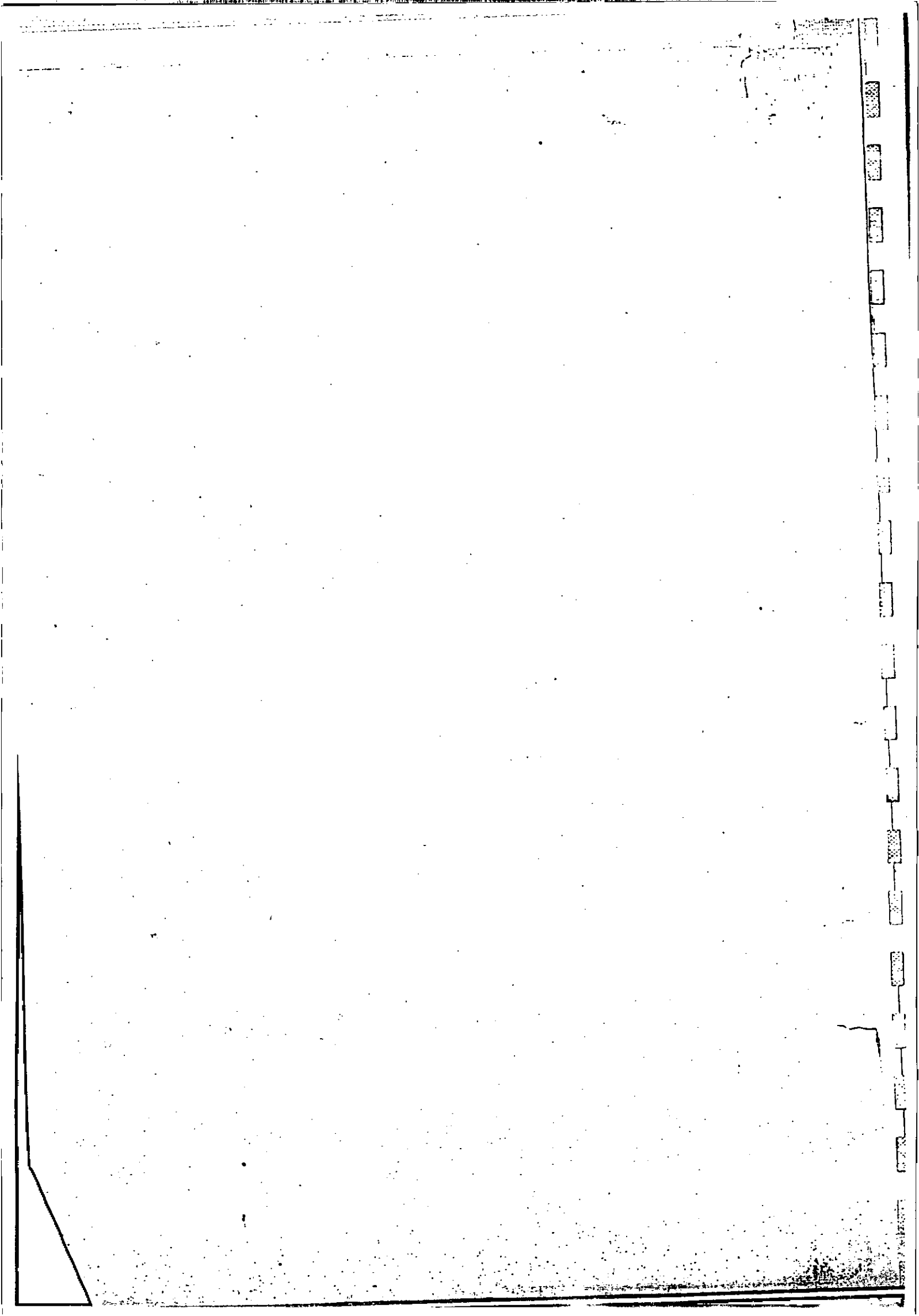
عناوین کلی، مجموعه، دروس عمومی

برای کلیه رشته‌های تحصیلی دوره‌های کارشناسی پیوسته، کارشناسی ارشد پیوسته
و دکتری پزشکی

شماره درس	نام درس	واحد	ساعت		
			جمع	نظری	عملی
۱	معارف اسلامی (۱)	۲	۲۴	۲۴	-
۲	فارسی (۱)	۲	۲۴	۲۴	-
۳	زبان خارجی (۱) (نظری و عملی)	۲	۵۱	۱۷	۲۴
۴	تربیت بدنی (۱) (عملی)	۱	۲۴	-	۲۴
۵	معارف اسلامی (۲)	۲	۲۴	۲۴	-
۶	اخلاق و تربیت اسلامی (۱ و ۲)	۲	۵۱	۵۱	-
۷	فارسی (۲)	۲	۲۴	۲۴	-
۸	زبان خارجی (۲) (عملی و نظری)	۲	۵۱	۱۷	۲۴
۹	تربیت بدنی (۲) (عملی)	۱	۲۴	-	۲۴
۱۰	تاریخ اسلام	۲	۲۴	۲۴	-
۱۱	انقلاب اسلامی و ریشه‌های آن	۲	۲۴	۲۴	-
۱۲	متون اسلامی (متن کتاب المنتخب من الکتاب و السنة و الخطب)	۲	۲۴	۲۴	-
۱۳	زیست‌شناسی	۲	۲۴	۲۴	-
۱۴	آشنایی با کامپیوتر	۲	۲۴	۲۴	-
جمع			۲۲	۲۲۲	۱۲۶

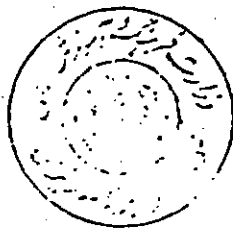
• دروس بندهای ۱۱ تا ۱۴ هر یک دارای ارزش ۲ واحد است و دانشجو باید ۲ درس از این ۴ درس را بگذراند.

سرفصل دروس دوره دکتری برای پزشکی

مرحله اول : علوم پایه

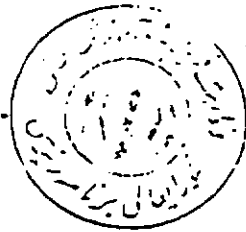

فیزیک پزشکی

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : ندارد

سرفصل دروس : (۳۸ ساعت)

الف : فیزیک بینائی (۱۰ ساعت)

- ۱- ماهیت و خواص نور مرئی ، اشعه زیر قرمز ، اشعه ماروا ، بنفش ز مصارف پزشکی آنها
- ۲- مطالعه فیزیکی چشم ، تشخیص و تصحیح ناعنجا ریهای کروی
- ۳- آستیگماتیسم و طرق تصحیح آن
- ۴- مشخصات شبکیه ، میدان بینائی ، تیز بینی ، دیدن رنگها ، افتالموسکوپی
- ۵- دیدن با دو چشم ، دوربینی ، درک برجستگی اجسام
- ۶- برنامه عملی (۱/۵ ساعت)

ب : امواج و راه صوتی و مصارف پزشکی آن (۵ ساعت)

- ۱- تولید و خواص امواج و راه صوتی
- ۲- خواص شیمیائی و بیولوژیکی امواج و راه صوتی
- ۳- کاربرد امواج و راه صوتی در پزشکی
- ۴- برنامه عملی (۱/۵ ساعت)

ج : مصارف جریانهای پرفرکانس در پزشکی (۵ ساعت)

- ۱- تولید و خواص جریانهای پرفرکانس

۲- خواص فیزیولوژیکی و موارد استعمال جریانهای پرفرکانس در پزشکی

الف - جراحی الکتریکی

ب - حرارت درمانی

۳- اثرات سوء جریان الکتریسته بر بدن و راههای حفاظت

۴- برنامه عملی (۱/۵ ساعت)

د: پزشکی هسته‌ای (۸ ساعت)

۱- ساختمان اتم و انرژی هسته

۲- رادیو اکتیوتیبه و خواص آن (پرتوهای یونساز)

۳- رادیو اکتیوتیبه طبیعی

۴- نوترونیها، رادیو اکتیوتیبه مصنوعی

۵- تشخیص و سنجش رادیو اکتیوتیبه

۶- مولکولهای نشاندار و موارد استعمال پزشکی آن

۷- موارد استعمال رادیو ایزوتوپها در تشخیص و درمان

۸- برنامه عملی (۱/۵ ساعت)

ه: مبانی فیزیکی رادیولوژی و رادیوتراپی (۱۰ ساعت)

۱- ماهیت و خواص اشعه ایکس

۲- مولدهای اشعه ایکس

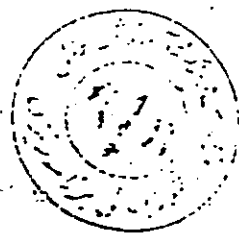
۳- جذب و اندازه گیری اشعه ایکس

۴- اصول فیزیکی پرتو تشخیصی و پرتو درمانی

۵- رادیو بیولوژی

۶- حفاظت (اشعه ایکس ، پرتوها)

۷- برنامه عملی (۲ ساعت)

بیوشیمی

تعداد واحد : ۶

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : ندارد

سرفصل دروس :

الف - نظری (۵ ساعت)

۱- مقدمه شناخت بیوشیمی و ساختمان بدن انسان از نظر بیولوژیکی

۲- ساختمان شیمیائی کربوهیدراتها

۳- ساختمان شیمیائی لیپیدها

۴- ساختمان شیمیائی اسیدهای آمینه ، پروتئینها ، شرح مختصری از خواص

آب ، pH و نامیون

۵- ساختمان شیمیائی نوکلئوزیدها و نوکلئوتیدهای آزاد

۶- ویتامینها و کوآنزیمها

۷- آنزیمها

۸- هورمونها (ساختمان شیمیائی ، طبقه بندی و مکانیزم اثر)

۹- اکسیداسیون بیولوژی ، انرژی و زنجیر انتقال الکترون

۱۰- غشاء سلولی و انتقالات

۱۱- مکانیسم هضم و جذب (باختصار) و متابولیسم کربوهیدراتها

۱۲- مکانیسم هضم و جذب (باختصار) و متابولیسم لیپیدها

۱۳- مکانیسم هضم و جذب (باختصار) و متابولیسم پروتئینها ،

سرنوشت گروه آمین ، اوره سازی و متابولیسم بعضی از اسیدهای آمینه

۱۴- متابولسم اسیدهای نوکلئیک و نوکلئوتیدها

۱۵- بیوسنتز اسیدهای نوکلئیک ، پروتئینها و اثر آنتی بیوتیکها

۱۶- ترکیبات شیمیائی خون

۱۷- آب والکترولیتها

۱۸- تنظیم متابولسم

۱۹- تغذیه

ب- عملی (۴ ساعت)

تذکر : گروه بیوشیمی با توجه به امکانات خود در زمینه‌های زیر برنامه درس عملی را تنظیم
مینماید .

۱- آشنائی با وسائل آزمایشگاهی

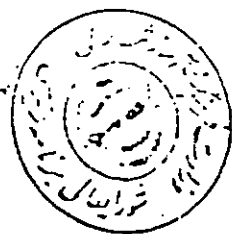
۲- آزمایشهای ادرار

۳- آزمایشهای بعضی از ترکیبات خون

۴- اندازه‌گیری پروتئین تام سرم والکتروفورز پروتئینها

۵- اندازه‌گیری بعضی از آنزیمهای سرم و در صورت امکان ایزوآنزیمها

۶- اندازه‌گیری الکترولیتهاي سرم و عناصر کمیاب

آناتومی ۱

تعداد واحد : ۴

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : ندارد

سرفصل دروس :

الف - نظری (۳ ساعت)

۱ - سینه (۱۲ ساعت)

ستون مهره‌ای - دنده‌ها - جناغ - جدار سینه - ریه - جنب - قلب - مדיاستن

۲ - شکم (۲۱ ساعت)

جدار شکم - صفاق - معده و دوازدهه - کبد - مجاری صفراوی - پانکراس - روده‌ها (روده

کوچک ، بزرگ ، رکتوم و مجرای آنال) - عروق بزرگ و عروق احشائی - سیستم سیاتیک شکمی -

لنفاتیک شکمی - عضلات پشتی

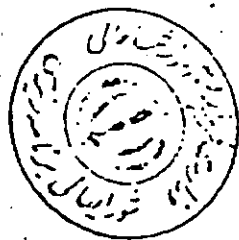
۳ - دستگاه ادراری تناسلی در مرد وزن (۱۰ ساعت)

کلیدها - حالیها - مثانه - مجرای ادرار در مرد - بیوره تات - بیضه و مجاری دفرنس و کیسه‌ها

سمینال - تخمدانها - رحم - لولدهای رحم و وسائل تثبیت رحم - واژن - وولو - پیرینه

ب - عملی (۵ ساعت)

برنامه دروس عملی توسط گروه آموزشی مربوطه تنظیم میشود .

آناتومی ۲

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری - عملی

پیشنیاز: ندارد

سرفصل دروس:

الف - نظری (۳۴ ساعت)

ب - آناتومی سر و گردن (۲۰ ساعت)

۰۲-۲

نمای استخوانشناسی: فرونتال - اتوتیید - استرنیید - اوکسپیتال - پاریتال - تمپورال - استخوان صورت - سوراخهای قاعده جمجمه و حفرات سر و صورت، ستون مهره‌ای و دنده‌ها - حدود و نواحی سر و گردن: نیامیای گردن - عضلات فوتانی و تحتانی هیوئید - کاروتید - زرگولر - واگ - شاخه‌های کاروتید - غده تحت ثکی - حنجره - اسکالن‌ها - سپاتیک گردن - عروق زیر تریه‌ای - ناحیه پاروتید - عضلات صورت - ناحیه ماستروتمپورال - ناحیه پتریگوماگزیلار - عصبهای ماگزیلاری و ماند بیولار - حلق - حفره دهان - حفره‌های بینی - چشم - گوش - مفاصل سر و گردن

۲ - دستگاه اعصاب مرکزی (۱۴ ساعت)

کلیات: نرون - سیناپس - رویان شناسی اعصاب مرکزی

نخاع شوکی

رمبانسفال: پیاز نخاع - پل وارول - مخچه - بطن چهارم

منز میانی

پروزانسفال: دیانسفال - تلانسفال - ساختار داخلی نیمکره مغز - بابت سفید نیمکره‌های مغز

بطن طرفی - رابطهای بین نیمکره‌ها - شیار بیضا

منزها

گردش خون در دستگاه عصبی مرکزی

دستگاه عصبی خودکار

راههای عصبی: راههای حس سطحی - راههای صعودی حس - دستگاه و راه حس بویایی

راه حس چشائی - راه حس بینائی - راه حس شنوائی - راههای تعادل - راههای حرکتی

ب - عملی (۳۴ ساعت)

برنامه درس عملی توسط گروه آموزشی مربوط تنظیم میشود.

آناتومی ۲

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : ندارد

سرفصل دروس :

الف - نظری (۲۶ ساعت)

۱- آناتومی اندام فوقانی (۱۲ ساعت)

استخوان شناسی : ترقوه - اسکاپول - بازو - زنداعلی - زند - فکلی - مچ و دست - جنسدار و محتویات حفره زیر بنل - ناحیه قدامی بازو - ناحیه اسکاپول - خلف بازو - قدام ساعد - خلف ساعد - دست - مفصل اندام فوقانی

۲- آناتومی اندام تحتانی (۱۳ ساعت)

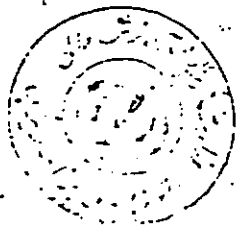
استخوان شناسی : خاصره - ران - کشکک - درشت نی - نازک نی - پا

شقوق و عضلات قدام ران - ناحیه سربینی - خلف ران - ناحیه پوپلیته

قدام و خلف ساق - پا - مفصل اندام تحتانی

ب - عملی (۵ ساعت)

برنامه درس توسط گروه آموزشی مربوطه تنظیم میشود و

روانشناسی

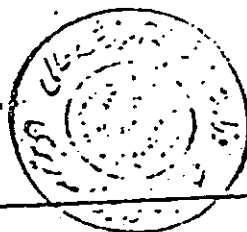
تعداد واحدها: ۲

نوع واحد: نظری (۳۴ ساعت)

پیشنیاز: ندارد

سرفصل دروس:

- ۱- انسان از دیدگاه اسلام
- ۲- روح و روان انسان و ارتباط آن با علم روانشناسی
- ۳- رابطه روانشناسی با سایر علوم و کاربرد آن در طب
- ۴- مفهوم علم روانشناسی
- ۵- مبانی فیزیولوژیک روانشناسی
- ۶- رشد و نظر اسلام
- ۷- رشد و نظر علم روانشناسی
- ۸- دقت و ادراک
- ۹- حالات شعور (خودآگاهی)
- ۱۰- یادگیری و تفکر
- ۱۱- حافظه و فراموشی
- ۱۲- زبان و تفکر
- ۱۳- مبانی فیزیولوژیک انگیزش
- ۱۴- انگیزش و هیجانات پای انسانی
- ۱۵- شخصیت و ارزشهای آن
- ۱۶- آزمون‌ها و قابلیت هوش
- ۱۷- تعارض، تطبیق و بیداشت روانی

بهداشت عمومی - اصول خدمات بهداشتی

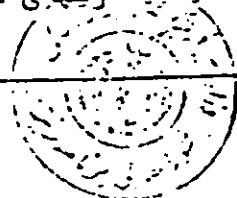
تعداد واحد: ۲

(۱۴)

نوع واحد: نظری (۳۴ ساعت)

پیشنیاز: ندارد

- ۲ ساعت - کلیات، تعاریف و مفاهیم بهداشت عمومی دامنه فعالیت در بهداشت عمومی طیف سلامت
- ۲ - بهداشت و تندرستی در دین مبین اسلام
- ۲ - وضع موجود و مسائل بهداشتی درمانی در ایران و چگونگی تعیین نیازهای بهداشتی درمانی در جوامع شهری و روستایی و اهمیت مراقبت های بهداشتی اولیه
- ۲ - عوامل اساسی در مراقبتهای بهداشتی اولیه
- ۲ - آموزش بهداشت، فلسفه و روشهای آن
- ۲ - نقش آموزش بهداشت در برنامه های مختلف بهداشتی درمانی و تاثیر آن بر مشارکت مردم در این خدمات
- ۶ - بهداشت محیط (با توجه کامل به تامین آب سالم و گدانی و بیسازاری، اساسی بیماریهای ناشی از آب، مشخصات اپیدمی های آن، تمفینه آب در سطح خانواده، بیماریهای منتقله بوسیله مواد غذایی حاملین بیماریها، بیسازاری محل تولید توزیع و مصرف غذا، آلودگی هوا و بیماریهای ناشی از آلودگی هوا.
- ۲ - کلیات درباره مراقبتهای بهداشتی مادران و کودکان (با تاکید بر بهداشت مدارس) و اورجسنیتی و فاصله گذاری بین موالید
- ۲ - برنامه های ملی مبارزه با بیماریهای شایع و بومی
- ۲ - ایمن سازی علیه بیماریهای عمده عفونی

- کلیات بهداشت حرفه‌ای با توجه کامل به بیماریهای ناشی از کار و

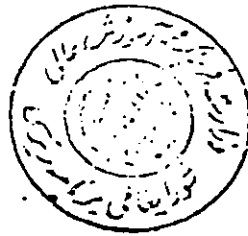
اصول و روشهای پیشگیری از بیماریهای حرفه‌ای

۴ ساعت

" ۲ - نظامهای عرضه خدمات بهداشتی جهان و ایران و سازمانهای بین‌المللی

" ۲ - سطوح مختلف ارائه خدمات در شبکه بهداشتی درمانی کشور

" ۲ - مدیریت برنامه‌ریزی و ارزشیابی خدمات بهداشتی درمانی در ایران

بهداشت عمومی ۲- اصول اپیدمیولوژی و مبارزه

با بیماریها

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری (۳۴ ساعت)

پیشنیاز : اصول خدمات بهداشتی

سرفصل دروس :

۱۴۲

۱ ساعت

- تعریف اپیدمیولوژی ، برخورد اکولوژیک با بیماریها

" ۱

- رازهای متداول در اپیدمیولوژی

" ۲

- عوامل بیماریزای فیزیکی ، شیمیایی و بیولوژیک

" ۱

- عوامل میزبان

" ۱

- عوامل محیط فیزیکوشیمیایی بیولوژیک واجتماعی

" ۲

- پیشگیری ومراحل مختلف آن

" ۲

- کلیات وانواع مطالعات اپیدمیولوژیک (بطور اختصار)

- اپیدمیها وچگونگی بررسی آنها (نحوه جمع آوری اطلاعات ،

طبقه بندی ونمایش آنها بر حسب زمان ، مکان وشخص) استفاده

از آمار در اپیدمیولوژی

" ۶

اپیدمیولوژی وکنترل بیماریهای قابل پیشگیری بوسیله واکسن

برنامه گسترش ایمن سازی کشور E.P.I (۶ ساعت) :

- کلیاتی درباره شش بیماری قابل پیشگیری بوسیله واکسن و

" ۲

مکانیسم ایمنی (ذاتی واکتسابی) واستفاده از آن

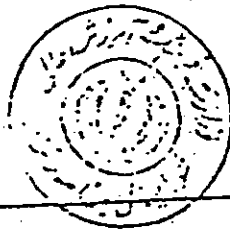
" ۲

- واکسن ، ساخت ، نگهداری (زنجیره سرما) و کاربرد آن

- نحوه تشکیل و اداره یک مرکز واکسیناسیون وانجام برنامه و

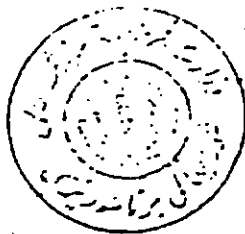
" ۲

چگونگی ارزشیابی عملی برنامه E.P.I

اپیدمیولوژی و کنترل بیماریهای اسهالی ۵ ساعت :

- ۱ ساعت
- تعریف، اهمیت، اپیدمیولوژی و پاتولوژی بیماریهای اسهالی (اسهال های حاصله از اثرشباکولای وبا و اسهالهای حامله ازوبیریوها، اسهال های انگلی و عفونتهای حاصله از المونلاها، شیکلاها و ...)
 - تعریف و انواع دژنیدراتاسیون و تشخیص درجات آن (سؤال مشاهده، لمس و توزین)
 - درمان اسهال، نتیجه پیشگیری، از دژنیدراتاسیون و درمان دژنیدراتاسیون (سرمهای وریدی سرمهای خوراکی O.R.S و دلائل تاثیر و نحوه کاربرد آن، رژیمهای غذایی در اسهال و نقش آنتی بیوتیکها و داروهای ضد اسهال)
 - پیشگیری و کنترل بیماریهای اسهالی و آموزش بهداشت، بهداشت مواد غذایی، بیماری محیط و مبارزه با مگس
 - سایر بیماریهای مهم ۴ ساعت :
-
- کلیاتی درباره سایر بیماریهای عفونی مهم شایع در ایران (سل - تب مالت - مالاریا)
 - کلیاتی درباره بعضی از بیماریهای خاص در ایران (هاری و جذام و ...)
 - اپیدمیولوژی و کنترل بیماریهای غیرواگیر (سرطانها، روماتیسم، و بیماریهای قلبی، حوادث و مسمومیتها و ...)

زبان اختصاصی ۱

۱۸۱

تعداد واحد : ۳

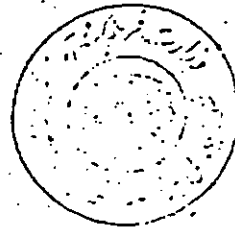
نوع واحد : نظری (۵۱ ساعت)

پیشنیاز : زبان عمومی ۲

متن در نظر گرفته شده برای این درس کتاب

Physiology of the Human Body, Guyton, 1979, Saunders

میباشد. این کتاب توسط انتشارات دانشگاه شیراز آفست شده است و میتواند با اندازه کافی در دسترس قرار گیرد. تدریس حداقل ۱۲۰ صفحه اول کتاب برای زبان اختصاصی ۱ ضروری است.

زبان اختصاصی ۲

تعداد واحد : ۳

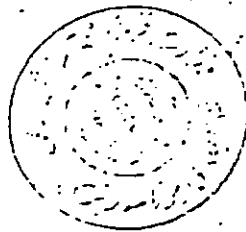
۱۸۲

نوع واحد : نظری (۵۱ ساعت)

پیشنیاز : زبان اختصاصی ۱

سرفصل دروس :

متن این درس ، که ضرورتاً باید سنگین تر از متن زبان اختصاصی ۱ باشد ، از میان متون علمی توسط هر دانشکده مشخص میشود .

اصول کلی تغذیه

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری (۳۲ ساعت)

پشنیاز: بیوشیمی

۲۵

سرفصل دروس:

بخش اول: نقش و اهمیت تغذیه (۲ ساعت)

- مقدمه: مسائل و مشکلات تغذیه‌ای در ایران و جهان - اهمیت تغذیه در بهداشت و درمان و سلامت جامعه.

- اصول کلی تغذیه - اهداف - تاریخچه و تعاریف - ترکیب شیمیایی بدن

بخش دوم - مواد مغذی و منابع اصلی آنها (۷ ساعت)

کوبرهیدزاتها - چربی ها - پروتئین

- انرژی - تعریف - روشهای اندازه گیری و نیازهای انرژی - تعادل انرژی

- آب و ملاح و ویتامین ها

توضیح اینکه تا کید میشود از کل وقت پیش بینی شده ۲ ساعت جیت "انرژی" و ۲ ساعت

جیت تدریس "آب و ملاح و ویتامینها" در نظر گرفته شود.

بخش سوم - شناخت غذا (۲ ساعت)

- گروههای غذایی (۲ ساعت)

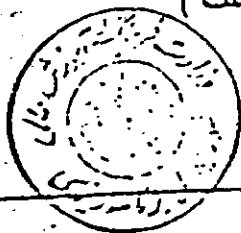
- مواد در دستعمال و استفاده از جداول تغذیه‌ای

- جداول مواد غذایی خام و پخته

- بخش چهارم - شناخت فرهنگ، سنن و عادات غذایی منطقه‌ای در رابطه با وضع

تغذیه فرد و جامعه و تنظیم برنامه غذایی (۲ ساعت)

- ابعاد مختلف عادات غذایی جامعه

- تنظیم برنامۀ غذایی

- نقش برنامۀ مہر ریزی تغذیہ اصولی (نقش دولت - سازمانہای ملی و بین المللی

دست اندر کار غذا و تغذیہ) باختصار

- نشریات علمی مربوط بہ غذا و تغذیہ

بخش پنجم - تغذیدگروہہای آسیب پذیر (جماعت)

- نیازمندیہای تغذیہای مادران در دوران بارداری و شیردہی

- نیازمندیہای تغذیہای نوزادان و کودکان

- نیازمندیہای تغذیہای سالمندان

بخش ششم - روشہای ارزشیابی وضع تغذیہ (جماعت)

- بررسی بالینی وضع تغذیہ

- بررسی آنتروپومتریک

- بررسی مصرف مواد غذایی

- بررسی شیمیائی

- بررسی اقتصادی - اجتماعی

بخش ہفتم - بیماریہای ناشی از سوء تغذیہ و نحوہ پیشگیری از آن (جماعت)

- مثلث بیماری زائی سوء تغذیہ

- فقر پروتئین - انرژی (P.E.M) - کمخونیہای تغذیہای (آهن - اسید

فولیک ویتامین B) - گواتر اندمیک

- گزروفتالی - راشی تیسم - کمبودروی

- اسکوربرت - بربری - ہلاکز

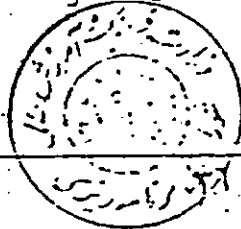
- نمایش اسلایدہای مربوط بہ علائم سوء تغذیہ جهت دانشجویان

بخش ہشتم - بہداشت مواد غذایی (جماعت)

- اصول نگہداری مواد غذایی از نظر حفظ سلامت مواد مغذی - فرایند اتیلای

مواد غذایی

- مسمومتہای مواد غذایی

بافت شناسی

۲۷

تعداد واحد : ۴

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : ندارد

مرتصل دروس : الف - نظری (۵ ساعت)

بافت شناسی عمومی (۱۷ ساعت)

سلول و مقدمات بافت شناسی - بافت پوششی - بافت همبند خاص (سلولها ، رشته و ماده بنیادی)
انواع بافت همبند (خون و لنف ، خونریزی ، غضروف و رشد آن ، استخوان ، استخوان سازی و
ترمیم شکستگی ، منحل) - بافت عضلانی - بافت عصبی ، دستگاه اعصاب محیطی و انتهای اعصاب

بافت شناسی اختصاصی (۲۴ ساعت)

- ۱- دستگاه گردش خون
- ۲- دستگاه دفاعی : تنده لنفاوی - طحال - تیوس - بافت های لنفوئید - پیوند بافتها
- ۳- پوست و ضامم آن
- ۴- دستگاه گوارش ، غدد بزاقی - دهان - دندان - زبان - حلق - مری - معده - روده ها و -
آباندیس - کبد و کیسه صفرا - پانکراس صفراوی
- ۵- دستگاه تنفس : بینی - سینوسها - حنجره - نای - ریه - جنب
- ۶- دستگاه ادراری تناسلی : کلیه - مجاری ادرار - مثانه - بیضه - مجاری منی برت - پروستات -
تخمدان - رحم - لوله های رحم - واژن - و ولو
- ۷- غدد درون ریز
- ۸- دستگاه عصبی

ب : عملی (۲۴ ساعت)

نمایش لامینای مربوطه بافتیهای مختلف طبق برنامه ریزی گروه آموزشی مربوطه

فیزیولوژی ۱

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: نظری (۶۸ ساعت)

۰۶۱

پیشنیاز: بیوشیمی، بافت‌شناسی، آناتومی ۱

سرفصل دروس:

۱- فیزیولوژی سلول و محیط آن (۱۴ ساعت)

هموستاز - بخشهای مایعی بدن (Fluid compartment) - ساختمان و فیزیولوژی غشاء سلول - مکانیسمهای ترانسپورت (انتقال فعال، غیرفعال و تسهیل شده) - پتانسیل غشایی - فیزیولوژی غشاء بافتی و تحرک پذیر (عصب، عضله) - پتانسیل عمل و انتشار آن - پتانسیل عمل در تار عصبی - مقایسه پتانسیلهای عمل در عضله قلب، عصب و عضلات مخطط و صاف - انقباض عضله مخطط - انقباض عضله صاف - پتانسیل عمل مرکب - هدایت در سیناپس (عصب با عصب، عصب با عضله مخطط، عصب با عضله صاف) - فیزیولوژی ارگانلهای سلول.

۲- فیزیولوژی عضله قلب (۹ ساعت)

آناتومی فیزیولوژی قلب - ویژگیهای عضله قلب (الکتریکی، هدایتی، تامین و مصرف اکسیژن) - مکانیک قلب (سیستول و دیاستول، سیکل قلبی) - برون‌ده قلب - صداهای قلب - اعصاب خارجی قلب - اثریونیا و هورمونها بر روی قلب - خودکاری قلب و بافت ویژه انتقال تحریکات در قلب - الکتروکاردیوگرافی - روشهای ثبت آن و رابطه آن با مراحل مختلف تحریکات دهلیزی و بطنی - اشتقاقهای الکتروکاردیوگرافیک - محورهای اشتقاق - مثلث اینتھون - توجیه برداری - الکتروکاردیوگرام - بردار لحظه‌ای - محور الکتریکی متوسط قلب - اطلاعات کلی درباره وکتور کاردیوگرام - جریان صدمه - اختلالات ریتم قلب - براكزنا بجا - ضرباننا ت زودرمی

۳- فیزیولوژی گردش خون (۲۰ ساعت)

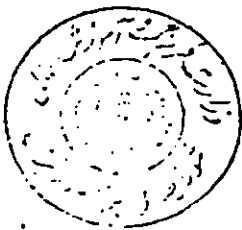
قوانین فیزیکی گردش خون عمومی (مقاومت عروقی، ویسکوزیته، جریان خون در عروق، فشار خون، فشار بحرانی انسداد) - عوامل ایجادکننده جریان خون (پمپ قلب، مقاومت عروقی، حجم خون) - گردش خون شریانی (فشار شریانی، نبض شریانی و عوامل موثر در آن، فیزیولوژی آرتریولها، فشار متوسط شریانی، روشهای اندازه گیری فشار خون شریانی) - گردش خون مویرگی (تبادلات مویرگی، فشارهای اسمتیک و هیدرواستاتیک در مویرگها، قانون استارلینک) - گردش خون وریدی (اعمال انتقالی و ذخیره ای، پمپ وریدی، نبض وریدی مرکزی، اندازه گیری فشار وریدی) - تنظیم برونده قلبی و روشهای اندازه گیری آن (قوانین هتروستریک و هومئوستریک) - تنظیم عصبی فشار خون (رفلکسهای گردش خون شامل رفلکسهای گیرنده فشاری شیمیائی) - تنظیم همورا ل گردش خون (نقش کلیه، نقش هرمونها و یونها موجود در خون) - تنظیم گردش خون در بافتهای اختصاصی (قلب، مغز، احشاء، پوست، غنلات) - گردش خون ریوی - جریان لنف - تاثیر فنا لبتیهای عضلانی بر سیستم قلب و گردش خون بطور کلی - شوک گردش خونی .

۴- فیزیولوژی تنفس (۱۲ ساعت)

آناتومی فیزیولوژی دستگاه تنفس - مکانیک تنفس (غنلات تنفسی، فشار داخل حبابچه ای، فشار فضای جنبی) - قابلیت ارتجاع ریه و نقد سینه - قابلیت پذیرش ریوی - نقش سرفاکنانت - کار تنفسی (کار ارتجاعی، کار غیر ارتجاعی شامل کار ویسکوزیته ای و کار جاری هواشی) - حجم ظرفیتهای ریوی - حجم دقیقهای - بازدم سریع در ثانیه - حداکثر شدت جریان میان بازدمی - حداکثر ظرفیت تنفسی - منحنی جریان، حجم - فضای مرده و شهویه حبابچه ای - قوانین گازها در رابطه با انتقال آنها از غشاء واحد تنفسی - ترکیب و فشار گازهای داخل حبابچه ای - ترکیب گازهای خون وریدی مجاور حبابچه ها - تبادلات گازی بین حبابچه ها و خون - نسبت شهویه به جریان خون - انتقال گازهای تنفسی در خون (بازدآوری اهمیت هموگلوبین در انتقال گازهای تنفسی) -

تبادلات گازی در بافتها - مرکز تنفس و قسمت‌های مختلف تشکیل دهنده آن - کنترل
عصبی تنفس - کنترل هورمونی تنفس - تنفس در شرایط غیرعادی (ارتقا - استقامت،
فعالیت عضلانی، تنفس جنین) - اعمال غیرتنفسی ریه‌ها .
۵- فیزیولوژی دستگاه گوارش و متابولیسم (۱۲ ساعت)

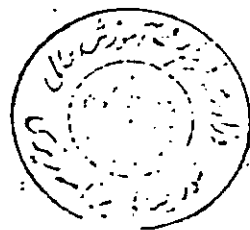
کلیات اعمال حرکتی دستگاه گوارش - جویدن و بلع - اعمال حرکتی معده -
اعمال حرکتی روده باریک - حرکات روده بزرگ و نایب در گوارش و رفلکس اجابت
مزاج - ترشح بزاق و گوارش شیمیایی در دهان - ترشح معده و تنظیم آن - گوارش معده -
ترشح گلوکزین با نکره آن و عمل گوارشی آن - ترشح صفرا و عمل گوارشی آن - ترشح
و گوارش روده ای - جذب در دستگاه گوارش - اعمال متابولیک کبد - تعادل رژیم
غذایی - اثرات فیزیولوژیک ویتامینها .

جبرانی - اثر بافرهای خون - بافرهای مایع خارجی سلولی - بافرهای داخل
سلولی - نقش دستگاه تنفس در تنظیم PH - نقش کلیه در تنظیم PH .
۴- فیزیولوژی خون (۶ ساعت)

فیزیولوژی بافتبای خونساز و مراحل خونسازی - فیزیولوژی گلبولهای قرمز -
بحث کامل درباره هموگلوبین و نقش آن در حمل گازها - فیزیولوژی گلبولهای سفید -
فیزیولوژی پلاکتها و مکانیسم انعقاد خون - فیزیولوژی پلاسما و لنف .
۵- فیزیولوژی دستگاه عصبی (۲۸ ساعت)

فیزیولوژی حسی بیکری - فیزیولوژی نخاع شوکی - فیزیولوژی تنه مغزی -
فیزیولوژی مغزیانی - فیزیولوژی عقده‌های قاعده‌ای - فیزیولوژی مخچه -
کنترل تعادل و حرکت و وضعیت بدن در فضا - فیزیولوژی تالاموس - فیزیولوژی
هیپوتالاموس - فیزیولوژی قشر مغز - یادگیری و حافظه و رفلکسهای شرطی - سیستم
فعال کننده مشبک - سیستم لیمبیک - سیستم عصبی خودمختار (اوتونوم) - امواج مغزی -
تنظیم درجه حرارت بدن - مایع مغزی نخاعی - فیزیولوژی چشم - فیزیولوژی گوش -
فیزیولوژی چاشنی و بویایی .
ب- عملی (۲۴ ساعت)

زنتیک

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری (۳۴ ساعت)

پیشنیاز : بیوشیمی ، بافت شناسی

مرفصل دروس :

۱- تاریخچه ، سیر تحولات و اهمیت کاربردی و بالینی ژنتیک پزشکی

۲- تعاریف و اصطلاحات مهم و رایج

۳- قوانین مندل

۴- اصول توارث صفات اتوزومی غالب

۵- اصول توارث صفات اتوزومی مغلوب

۶- اصول توارث صفات وابسته به جنس **Linked**

۷- اابیستازی ، چگونگی و نقش آن در توارث صفات

۸- ژنهای کشنده (lethal) و نیمه کشنده و تراوانی و انواع و اهمیت آنرا

۹- ژنهای مثر از جنس (sex influenced) و محدود به حدی (sex limited)

۱۰- ساختمان ، وظیفه و نقش ژن

۱۱- ژنهای ساختمانی و نقش آنرا در کنترل حیات سلول

۱۲- چگونگی و مکانیسم expression ژن و علل variation در آن

۱۳- نقش penetration در پیدایش بیماریهای ژنتیک و مکانیسم و علل آن

۱۴- مزوتاسیین و مکانیسم پیدایش آن

۱۵- تشابهات و اختلافات ژنتیکی پروکاریوتیکها و یوکاریوتیکها

۱۶- سیکل حیاتی سلول در رابطه با ژنیا و کروموزومها

۱۷- ساختمان و احدیت کروماتین جنسی مونث و مذکر

۱۸- ساختمان کروموزم

۱۹- مراحل تقسیم یا کاهش کروموزمی و احدیت و نقش آن در تبادلات ژنتیکی

۲۰- مقایسه $oogenesis$ و $spermatogenesis$ در انسان

از نظر مسائل مربوط به کروموزمها

۲۱- چگونگی و مکانیسم $linkage$ and $crossing\ over$ و نقش آن در انتقال

خصوصیات ژنتیکی قدیم رجید به فرزندان

۲۲- نسبتهای جنسی ($sex\ ratio$) و رابطه آن با $expression$ بیماریها

و اختلالات ژنتیک

۲۳- فهرست بیماریهای بیم ژنتیکی غالب - مغلوب و وابسته به جنس در انسان

۲۴- مکانیسم های کنترل ژن و فعالیتهای مربوطه در رابطه با زمان و محل

۲۵- $gene\ families$ در انسان

۲۶- ژنتیک جمعیت ، تائین هاردی و ونبرگ - موتاسیونهای جدید و حفظ فرکانس و تعادل ژن -

$gene\ pool$ و علل ژنتیکی تثابیات در نژادها و قبایل مختلف

۲۷- سیستم توارث سیتوبلاسمی و نقش آن در انتقال ژنتیکی و تفاوت

۲۸- سیتوژنتیک و مسائل مربوطه به آن از جمله : اصول مطالعات در انسان - انواع ناهنجاریهای

نعدادی و ساختمانی کروموزمها - اصول تهیه کاریوتیپ ، مکانیسم پیدایش ناهنجاریهای کروموزمی

و علل آن ، انواع بیم ناهنجاریهای کروموزمی در انسان ، و بندینگ و احدیت کاربردی آن

۲۹- جنسیت فرد و نقش کروموزمهای ایکس و ایگرگ در جنسیت فرد در نقش متقابل در موینها ،

کروموزمها و ژنها در پیدایش جنسیت ژنتیکی ($genetic\ sex$) و فنوتیپی و رفتاری

۳۰- اصول ژنتیکی تشخیص بیماریهای ارثی از غیر ارثی

۳۱- دو تلوخا و چند تلوخای مشابه و غیر مشابه و احدیت ژنتیکی آن در تعیین نقش متقابل

عوامل ژنتیکی و عوامل محیطی بر اساس concordance و discordance

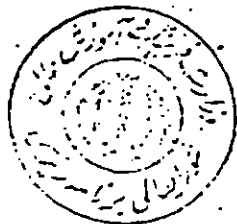
۲۲- اپیوژنتیک شامل: رابطه ژنیا با سیستم ایمنی، توارث گروههای اصلی و فرعی و ارشاش

خون، سیستم H L A و اهمیت ژنتیکی آن و بیماریهای مربوط به سیستم ایمنی

۲۳- شجره نامه (pedigree)

۲۴- هم خونی، ازدواجهای ناپسلی و مضرات و فوائد ژنتیکی آن

۲۵- ژنتیک مولکولی (Molecular Genetics)

میکروبیشناسی و ویروس شناسی

۲۸

تعداد واحد : ۵

نوع واحد : نظری - عملی

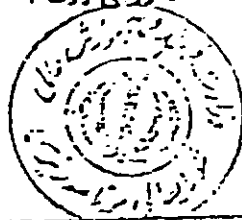
پیشنیاز : فیزیولوژی ۲

سر فصل دروس :

الف - نظری (۶۰ ساعت)

اصول باکتری شناسی (۱۵ ساعت)

- ۱- تعریف و طبقه بندی باکتریها
- ۲- اختلاف اوکریوتیا و پروکاریوتیا
- ۳- تعریف و تقسیم باکتری شناسی
- ۴- تاریخچه باکتری شناسی
- ۵- شکل ، اندازه و ساختمان تشریحی باکتریها
- ۶- ترکیب شیمیائی و تولید مثل باکتریها
- ۷- ضرر مطالعه باکتریها
- ۸- دوره های حیاتی باکتریها
- ۹- سفیدکها باکتریها : فتوتیپیک ، ژنوتیپیک و غیره
- ۱۰- متابولیسم باکتریها
- ۱۱- اثر عوامل فیزیکی روی باکتریها
- ۱۲- اثر عوامل شیمیائی روی باکتریها
- ۱۳- اثر مواد ضد میکروبی روی باکتریها

۱۴- اکولوزی باکتریها

۱۵- اپیدمیولوژی باکتریها

۱۶- بیماریزائی باکتریها

۱۷- دفاع بدن در مقابل باکتریها

باکتریشناسی سیستماتیک (۳۰ ساعت)

۱- میکروکوکاها : استافیلوکوک

۲- استرپتوکوکاها : استرپتوکوک ، پنوموکوک

۳- نایسریاها

۴- ویبریاها : گونیک منگوکوک ، ویبریا

۵- باسیلاها : باسینوسیا ، کلوستریدیومها

۶- لاکتوباسیلها

۷- آکتی نومیسیتالها : کورینه فورمیا ، میکوباکتریومها ، آکتینومیسیت ها ، نوکاردیا

۸- آنتروباکتریایها : سالمونلاها ، شیگلاها ، اشریشیاها ، پروتوسها ، کیسیلا ،

سپتروباکتر ، ادواردسیلا ، ایروینا

۹- پسودومونالها

۱۰- بروسلها ، برسیناها ، هموفیلوسینا ، برده تلاحا ، آلکالی ژنس ، آکروموباکتر

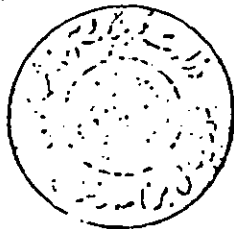
۱۱- باکترئیتیاها : باکترئیتها ، نوزوباکتریومها ، لیبیوتریکیا

۱۲- ویبریوناسیدها

۱۳- اسپیریلاسیدها

۱۴- اسپیروکتاسینها : اسپیروکت ها ، بزرلیادا ، لپتوسپیروها

۱۵- میکوپلازماها

۱۶- ریکتریاها

۱۷- کلامیدیاها

کلیات ویروس شناسی

۱- تعریف و تاریخچه

۲- ساختمان

۳- خواص ویروسها

۴- تکثیر ویروسها

۵- روابط بین ویروسها و سلول میزبان

۶- روشهای تشخیص بیماریهای ویروسی

۷- باکتریوفازها

۸- داروهای ضد ویروسی

۹- طبقه بندی ویروسها

ویروس شناسی سیستماتیک

۱- ویروسهای گروه تبخال

۲- بیکوناویروسها

۳- پاکس ویروسها

۴- آدنوویروسها

۵- آربورویروسها

۶- میکس ویروسها

۷- ویروسهای هپاتیت

۸- هاری

۹- ویروسهای مولد سرطان

تذکره: ویروس شناسی سیستماتیک به همراه کلیات ویروس شناسی جمعا در ۱۵ ساعت تدریس میگردد.

ب- عملی (۵۱ ساعت)

۱- آشنائی با میکروسکپ و وسائل آزمایشگاه میکروبیشناسی

۲- استریلیزاسیون

۳- طرز تهیه محیطهای کشت میکروبی

۴- طرز کشت و جدا کردن باکتریها

۵- طرز تهیه گسترش و رنگ آمیزی باکتریها و دیدن تحرک آنها

۶- آزمایش ریز بینی و کشت انواع استافیلوکوکها و تشخیص استافیلوکوک بیماریزا از

غیر بیماریزا - (کواگولاز ، تخمیر ماننیتول ، تست فسفاتاز و غیره) - آنتی بیوگرام .

۷- آزمایش ریز بینی و کشت استرپتوموکوک ، مطالعه انواع همولیز و سایر آزمایشهای

مربوط به آنها (حل شدن صفرا ، تست اپتوکین ، تخمیر اینولین ، باسیتراسین و غیره) ، آزمایش ریز بینی لاکتوباسیل

۸- مطالعه نیسریاسهها (گونوکوک و منگروکوک ، آزمایش ریز بینی و کشت نیسریاهای

بیماریزا و غیر بیماریزا و تخمیر قندها ، تست اکسیداز و سایر آزمایشهای مربوط به آنها)

۹- راههای مطالعه آنتروباکتریها و پیوسیانیک (آزمایش ریز بینی و کشت بر روی

محیطهای افتراقی ، انتخابی و غنی کننده و تفسیر آنها ، رنگ آمیزی فلاژلها)

۱۰- آزمایش ریز بینی و کشت و تشخیص انواع یرسینا ، بیوسلاها ، همدوفیلومپها ،

برده تلا

۱۱- مطالعه انواع ویبریونیا (مشاهده میکروسکپی و کشت و انجام تستهای بیوشیمیایی و تشخیص افتراقی انواع ویبریونهای بیماریزا)

۱۲- آزمایش ریز بینی و کشت باسیل دیفتری و دیفتروئیدها ، رنگ آمیزی گرم ، آلبرت پانا^{بسر} انجام تستهای بیوشیمی و تست پرولانسی باسیل دیفتری (لازم است برای کشت دیفتری از محیطهای سرم منعقد ، تلوریت دوپطار ، تنزدال و ژلوز خون دار استفاده نمایند) - مطالعه لیستریا راریزیپلوتریکس

۱۳- باسیلاسه ها: مطالعه و کشت باسیل شارین و بفض. کلوستریدیومها ، رنگ آمیزی اسپر سیاه زخم (مولر یا مالاشیت و یا غیره ...) ، انجام تستهای بیوشیمیایی ، مطالعه سایر باکتریهای بیماریزای

۱۴- میکوباکتریاسه : مطالنت باسیل کوخ و جذام ، رنگ آمیزی ذیل نلسن ، تلقیح به حیوان حسان ، مطالعه و کشت سایر اکتیو میست ها .

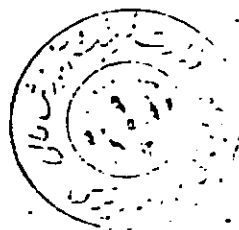
۱۵- اسپیروکتاسیهتا : مطالعه و بررسی بوریلیا ، تریپونم ، لپتوسپیروا و اسپیریل و نسان

۱۶- مطالعه سایر باکتریها از قبیل مایکوبلاسمها ، زیکتزیا ، کلامیدیا و غیره ...

۱۷- روشهای مختلف شمارش باکتریها

۱۸- کارهای عملی مربوط به ویروسها

تذکرات

۱- باید توجه داشت که اجرای این برنامه باید در دوروز متوالی بوده و نباید فقط مجموع ساعات هفتد را در یک روز گنجانند ، زیرا نتایج کار انجام شده در یک روز قلیل بررسی در همان روز نیست .

۲- مدرسین با امکانات خود برنامه را تطبیق خواهند داد .

۳- لازم است چند جلسه در پایان کار عملی اختصاص به رفع مشکلات و بحث و تبادل نظر و احيانا " تمرینات مجدد داده شود و پس از آن امتحان به عمل آید .

بهداشت عمومی ۳ - بهداشت خانواده و امور جمعیتی

تعداد واحد: ۲۰

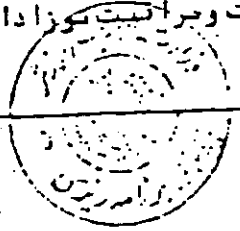
۱۴۳

نوع واحد: نظری (۲۴ ساعت)

پیش نیاز: اصول خدمات بهداشتی

سرفصل دروس:

- کلیات اکولوژی انسانی (تعریف و قلمرو مطالعات و مسائل مطروحه در اکولوژی انسانی، محیط زیست انسانی) ۱ ساعت
- محیط اجتماعی انسان (تعریف جامعه، اجتماع و جمعیت یا تاکید بر اهمیت و نقش خانواده و خانوار در یافت و ساخت اجتماعی) ۱ ساعت
- کلیات جمعیت شناسی (جمعیت و ساختار جمعیت، روندهای تغییر جمعیت) ۱ ساعت
- سیاستهای جمعیتی و تنظیم خانواده ۱ ساعت
- تعریف و دامنه خدمات جامع بهداشت خانواده ۱ ساعت
- شاخصهای مهم در بهداشت خانواده و روند آنها در ایران (میزان موالید، باروری، ازدواج، مرگ و میر، امید به زندگی) و میزان رشد جمعیت و تغییرات آن ۲ ساعت
- بهداشت و مراقبتهای پیش از ازدواج و قبل از دوران بارداری ۱ ساعت
- کلیات حاملگی، ثلاثم بارداری، بهداشت و مراقبتهای دوران بارداری و تا شیر آن بر سلامت نوزاد و کاهش مرگ و میر مادران ۴ ساعت
- کلیات بهداشت و مراقبتهای حین زایمان، پس از زایمان و دوران شیردهی ۱ ساعت
- بارداریها و نوزادان آسیب پذیر (با احتمال مخاطره) ۱ ساعت
- تنظیم خانواده و جنبه های کلینیکی آن ۲ ساعت
- بهداشت و مراقبتهای نوزادان طبیعی، نارس و سایر نوزادان آسیب پذیر ۱ ساعت

- تغذیه طبیعی نوزاد و شیرخوار، شیر مادر، فواید شیر مادر، تغذیه

جاننشین یا مصنوعی، زیانهای تغذیه مصنوعی، اختلالات شایع تغذیه‌ای

نوزاد و شیرخوار

۳ ساعت

- رشد و تکامل در دوران نوزادی، شیرخوارگی و کودکی و چگونگی

تشخیص روند رشد و تکامل طبیعی

۳ ساعت

- ایمن سازی

۱ ساعت

- بهداشت دوران قبل از مدرسه

۱ ساعت

- بهداشت کودکان سنین مدرسه (با تمام شرح)

۴ ساعت

- کودکان معلول

۳ ساعت

- مسائل اجتماعی نوجوانان در شهر و روستا

۲ ساعت

- بهداشت دوران سالمندی

۱ ساعت

ایمونولوژی

۳۴

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : فیزیولوژی ۱

سرفصل دروس :

اند - نظری (۲۳ ساعت)

۱- کلیات ایمونولوژی

۲- خواص و صفات آنتی ژنها : طبیعی ، مصنوعی ، پروتئینی ، هابتها ، سموم و اتوآنتی ژنها ، آلرژنها

۳- سلولهای ملاحیت دار و اعضای لنفاوی :

- لنفوسیت های B و T ، پلاسموسیتها ، منوسیتها ، ماکروفاژها ، سلولهای پلاستیک - رتیکولواندوتلیال

۴- ایمنوگلوبولین ها :

- ساختمان

IgE, IgD, IgA, IgM, IgG

- انواع

- زنتیک ایمنوگلوبین ها

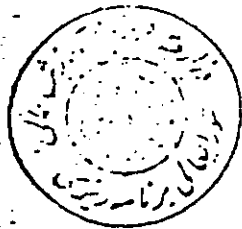
- تولید ایمنوگلوبولین ها

د- کپلمان اجزاء آن :

- ساختمان و پیدایش

- روش های فعال شدن

- کمبودهای ارثی و بیماریهای بازدارنده

- ۶- پاسخ های غیر اختصاصی : آنفلازما سین ، فاگوسیتوز
- ۷- مکانیزم پدیده های متفاوت بدن : طبیعی ، مادرزادی ، اکتسابی (فعال و غیر فعال و آدپتیویا انتقالی)
- ۸- واکنش های آنتی ژن و آنتی بادی
- ۹- افزایش حساسیت زود رس (IgE)
- ۱۰- سیتوتوکس سبته ، ایمنوگلوبولین و ایمنونوسیتولیز
- ۱۱- ایمنونوکمپلکس ها
- ۱۲- حساسیت دیر رس ، واسطه های بیولوژیک در ایمنی سلولی
- ۱۳- ایمنوژنتیک (HLA)
- ۱۴- ایمنوهماتولوژی : گروه های خونی ، انتقال خون و ناسازگاری های مادر و جنین
- ۱۵- تولرانس در ایمنی
- ۱۶- اتوایمنیتد : مکانیزم ، تشخیص و درمان
- ۱۷- ایمنولوژی سرطان :
 - فاکتورهای موجود در ایجاد ایمنی سرطان
 - تشخیص هموزال و سلولی
 - ایمنوژنواستیمولاسیون
 - درمان و ایمنولوژی
- ۱۸- ایمنوژنوسیرورها : بیولوژیک ، ایمنولوژیک ، شیمیائی
- ۱۹- ایمنولوژی بیماری های عفونی : باکتریائی ، انگلی ، ویروسی
- ۲۰- کبزد های ایمنی

ب - عملی (۱۷ ساعت)

کارهایی که بایستی توسط خود دانشجو انجام گیرد

۱- بررسی پتاسیون در لوله و در ژل

۲- آکتوتیتاسیون میکربی : رایت یا ویدال

۳- آکتوتیتاسیون خونی

۴- آزمایش فلرکولاسیون

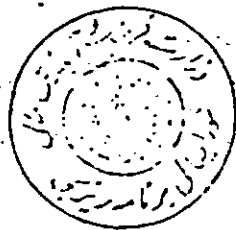
کارهاییکه بصورت درمانستراسیون باید انجام گیرد

۱- الکتروفورز و ایمونو الکتروفورز

۲- تست کومبس

۳- کراس ماچ

۴- تیتراژ کمپلمان

انگل شناسی و قارح شناسی

تعداد واحد : ۴

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : ایمنی شناسی

سرفصل دروس :

الف - نظری (۴۳ ساعت)

۱- تک باخته ها (۱۱ ساعت)

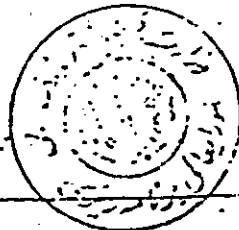
انتهای مالاریای انسان (پلاسمودیوم های ویواکس ، نالسیپارم مارلاریه) ، توکوپلازما گوندی مارکوویتس ، ایزوسپورا هرمیس ویلی ، تازکداران خون و بافت (لبشمانیا تر و پیکا ، دونوانی و برازیلیس و تربیانیزومبا باختصار) ، تازکداران دستگاه گوارش و تناسلی (ژاردیالامیلیا و سایر تازکداران دستگاه گوارش و تریکوموناس واژینالیس) ، مزه داران (بالانتیدیم کلی) - آمیب ها (آنتامبا هیستولیتیکا ، آمیب های بازندگی آزاد و سایر آمیب های دستگاه گوارش) - پنوموسیستیس .

۲- کرمیها (۱۵ ساعت)

ترماتودها (فا سیولا ، دیکرولیم ، شیتوزوماها و سایر ترماتودهای بیماریزا) ، ستودها (تنیاها ، اکینوкокوس و کیست هیداتیک ، هیمنزیلیس ، دیگیلویوتریم و دیپیلیدیم) - نماتودها (آسکاریس ، اکیور ، تریکو سفال ، کرمبای قلابدار ، تریکو سترنزیلوس ، استرنزیلوئیدس ، پیوک ، تریشین ، فیلرها و لاروهای مهاجر)

۳- بندبايسان (۸ ساعت)

شیشبا (پدیگولیزس حرمانوس و فتیریوس روبیس) ، سیمکس ، لکتولاریوس و تری باتیماکسا ،

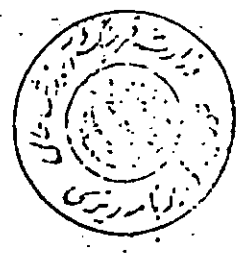
کک ها (گزنوبیلا کتوبیس ریاستینی ، یولکر ایریتانی ، نوزوپسیلوس فاسیباتوس وکتونالو
 کانیر) - مگر ها (موسکادوستیکا وسورینر ، تابانوس وکزیووس) - میازها - آونلنهای ناقل
 بیماری مالاریادر ایران ، کولکرها ، آندس و تشوبالدیا ، نلبیوتوبیای ناقل بیماری در ایران -
 کولیکوئیدس ها وسیبولیزم ها ، کندهاودایت ها (ارنی تودوروس ترلوزانی و لاهورنسیس ،
 آرگاس پرسیکوس ، خیالومار بیسنالوس ، سارکیت اسکاید) - سوکینای خانگی ویشی از حشرات
 نامیل اسنایلیزیده .

۴- تارچیبا (۹ ساعت)

تارچینای ساپروفیت (پنی سیلیم ، اسپرژیلوس ، موکور ، کلادوسپوریم ، آسکوبولاریوسیس ،
 نزازریوم ، استریتومای سن ، رودوتورولا)
 عوامل بیماریزای تارچی سطحی (مالاسزیا ، زورفور ، کریشوبا کتربوم می نوتیسما ، اسپرژیلوس ،
 پنی سیلیم ، میکو کاندیداها)
 عوامل بیماریزای تارچی جلدی (اکتوتریکس ، آندوتریکس ، فاروس ، سیلیم ، آرتروسپوره میکرو
 سپترم ها ، تریکرفیتون ها و اپیدرمزفیتون)
 عوامل بیماریزای تارچی زیر جلدی (اکتینوئای کرتیک مای ستوت ، ایوما کورتیک مای ستوما)
 عوامل بیماریزای تارچی مخاطی (کاندیدا البیکانس و سایر کاندیداها)
 عوامل بیماریزای تارچی احشائی (کریپتوکوکوس نشرفرمس ، هیستوپلازما کپسولاتوم ، انواع
 سیروزیلوس ها و نوکارنیا استروئیدس)

ب - عدلی (۵ ساعت)

این درس با توجه به امکانات دانشکده رعایت موارد زیر اجرا می شود .

۱- تک یاخته شناسی

در این بخش روشهای تشخیص آزمایشگاهی بیماریهای ناشی از تک یاخته‌ها و ارزش عملی هر یک از آنها و تکنیک های آزمایش خون ، نسج و مدفوع و روشهای برداشت نمونه و ارسال به آزمایشگاه ، رنگ آمیزی و آزمایش میکروسکپی آنها آموزش داده شود .

۲- کرم شناسی

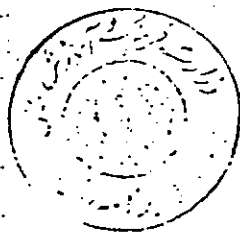
در این بخش روشهای تشخیص آزمایشگاهی بیماریهای کرمی ، تکنیک های آزمایش مدفوع و ادرار ، مطالعه روتولوزونکر هر یک از کرمها و تخم و لاروز ، میزان واسطه آنها آسروش داده شود .

۳- حشره شناسی

در این بخش بیدلوزی و تشخیص روتولوزونکی بند پایان مبنم از نظر انتقال بیماری و طرق مبارزه با آنها آموزش داده شود .

۴- تارچ شناسی

در این بخش روشهای تشخیص آزمایشگاهی بیماریهای تارچی ، نمونه برداری ، آزمایش مستقیم و کشت ماکروسکپی تارچهای ساپروئیت و بیماریها آموزش داده شود .

پاتولوژی عمومی

تعداد واحد : ۵

۲۲

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : میکربشناسی - ایمنی شناسی

سرفصل دروس : (۶۰ ساعت)

الف : نظری

۱- تعریف تاریخچه و اهمیت پاتولوژی - طرز نامگذاری بیماریها :

۲- آسیب و مرگ سلولی :

دژنرسانس هیدروپیک - دژنرسانس چربی - دژنرسانس هیالین - مهار سنتز پروتئین - مهار

سنتز DNA , RNA عوامل فیزیکی - شیمیائی - ایسکمیک - ایمنولوژیک و بیولوژیک

مرگ آسیب سلولی

نکروز سلولی و انواع مختلف آن - کالسیفیکاسیون پاتولوژیک

مرگ جستانی یا مرگ تمام بدن و علائم قطعی آن

۳- التهابات و ترمیم نسجی :

انواع التهابات حاد ، تحت حاد و مزمن

التهابات اختصاصی و غیر اختصاصی

مکانیسم بوجود آمدن التهاب و مرحله بحرانی التهاب حاد

علائم ماکروسکوپی و میکروسکوپی التهاب

مایعات و سلولهای التهابی

نتیجه نهائی التهاب

رویش مجدد بافتیهای آسیب دیده یا رژنرسانس

التیام زخم

راکسیونهای عمومی بدن به هنگام التهاب

عوامل موثر در استعداد پذیرش عفونتها

۴- اختلال رشد و دیفرانسیاسیون سلولی :

تعریف دیفرانسیاسیون و دیفرانسیاسیون

آتروفی و انواع آن

هیپرتروفی و چاقی

هیپوپلازی و آپلازی

هیپرپلازی و علل بوجود آورنده آن - فرق هیپرپلازی و نئوپلازی

متاپلازی و انواع آن

دیسپلازی ، آناپلازی و نئوپلازی

۵- کلیات در باره تومورها و سلولهای نئوپلاستیک خوش خیم و بدخیم :

خصوصیات سلولهای نئوپلاستیک

طبقه بندی و نامگذاری تومورها

فرق بین تومورهای خوش خیم و بدخیم

عوامل سرطانزا و علل سرطان

بحث کلی در باره نئوپلاسم گیاهان و حیوانات

مراحل تبیل از سرطان

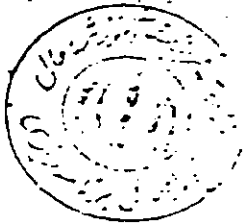
درجه بندی بدخیمی سلولها و مراحل پیشرفت سرطان

عوامل موثر در پیش آگهی سرطانها

علت مرگ در بیماران سرطانی

شیوع سرطانبیا و پیشگیری از سرطان

راهنمای تشخیص سرطانها

سندرمهای پارانتوبلازیک
صفات کلی تومورهای شایع بدن
راههای درمان سرطانها

۶- اختلالات توزیع خون و مایعات در بدن - ترومبوز آمبولی و انفارکتوس:

پرخونی موضعی یا احتقان، پرخونی عمومی یا پلتور - کم خونی موضعی یا

ایسکی و کم خونی عمومی یا آنمی

توزیع طبیعی مایعات - توزیع غیر طبیعی مایعات - ادم یا خیز و انواع آن

خونریزی ها و هموستاز

شوک و دزهیدراتاسیون

ترومبوز - آمبولی

انفارکتوس و گانگرن

۷- بیماریهای حاد و مزمن باکتریال - ریکتریا - ویرال - قارچی و انگلی:

ضایعات عفونتهای حاد استافیلوکوکسیک - استرپتوکوکسیک - پنوموکوکسیک و متنوکوکسیک

عفونت ديفتری - سیاه سرفه - حصه - اسهال باسیلی - وبا - طاعون و سیاه زخم

ضایعات باکتریال اختصاصی مانند سل - سیفلیس - جذام - سارکوتیدوز و لنفوکراتولوماها

ضایعات حاصله از ریکتریاها

ضایعات ویروسی جلدی - احشائی - چشمی و عصبی

عفونتهای قارچی سطحی و عمقی

بیماریهای حاصله از پارازیتها (پروتوزوئرها و متازوئرها)

۸- ضایعات فیزیکی و شیمیائی و ضایعات مربوطه بالا رفتن سن:

ضایعات مکانیکی - حرارتی - اشعه نوری - انرژی الکتریکی و اشعه یونیزان

انوکسی ها و هیپوکسی ها

مسومیت ها

ضایعات مربوط به پیری

۹- بیگمانتاسیون بافتها و بیماریهای متابولیک :

هموگلوبین و بیگمانهای حاصله از تجزیه آن - بحث کلی در باره هموکروماتوز - یرقان

پورفیرین ها و پورفیری ها

ملانوز - انتراکیز - خال کروی - فنیل کتونوری و ارژیبری

نقرس - دیابت قندی - بیماریهای انباشتگی گلیکوژن و چربی

ضایعات حاصله از نثر مواد غذایی

۱۰- بیماریهای حاصله از اختلالات کروموزومی و ژنتیک :

کاریوتیپ طبیعی

بیماریهای اتوزومی

بیماریهای مربوط به کروموزومهای جنسی

کلیات در باره بیماریهای ژنتیک

رابطه انومالی کروموزومی و سرطان

۱۱- بیماریهای ایمونولوژیک :

بحث کلی در باره راکسیونهای ایمونولوژیک

سیستم ایمنی بدن

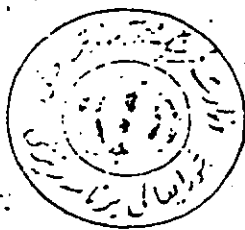
آنتی بادیهای همورال و سلولی بانتهی حاصله از راکسیونهای

ایمونولوژیک

تحمل ایمونولوژیک و بیماریهای اتوایمون

اساس طبقه بندی بیماریهای ایمونولوژیک

کلیات در مورد جلوگیری و درمان بیماریهای ایمونولوژیک

۱۲ - پیوندهای بافتی و چگونگی رد پیوند :

نامگذاری پیوندها

انتخاب بهترین پیوند

علت پیوند

طریق تخفیف راکسیون میزبان برای پذیرش پیوند

۱۳ - کلیات در باره بیماریهای زن آبستن :

اتصال غیر عادی جفت و آبستنی های نابجا و ناهنجاریهای جفت

اختلالات بند ناف و مایع آمنیوتیک

نئوپلاسم های مربوط به آبستنی

عوارض مربوط به زایمانهای مشکل

۱۴ - کلیات در باره بیماریهای جنین و نوزاد :

بیماریهایی که قبل از تولد باعث مرگ جنین میشوند

بیماریهایی که در موقه زایمان یا دوران نوزادی بوجود می آیند

نارس بودن و یا زیاد رس بودن نوزاد

بیماری همولیتیک نوزاد

ب : عملی (۵۰ ساعت)

راهنمایی در باره کارهای عملی و اصول هیستوتکنیک :

دژنراسی هیدروپیک و دژنراسی چربی - دژنراسی هیالین و نکروز سلولی

التهاب حاد - التهاب مزمن - بافت گرانولاسیون - سیکاتریس زخم

گرانولومهای سلولی و سارکوئیدی - ضایعات قارچی سطحی و عمقی

ضایعات ویروسی پوستی و احشائی - ضایعات پروتوزوئرها - ضایعات متازوئرها

احتقان حاد و مزمن - ترومبوز و آمبولی - انفارکتوس و کانکرن

آتروفی و هیپر تروفی - هیپر پلازی و هیپوپلازی - متاپلازیها

مقایسه سیتولوژی خوش خیم و بد خیم

بایلوم و کارسینوم - آدنوم و آدنوکارسینوم

لیپوم و لیپوسارکوم - فیبروم و فیبروسارکوم - لیومیوم و لیومیوسارکوم

آنژیوم و آنژیوسارکوم - استئوم و استئوسارکوم - کندروم و کندروسارکوم

مول و کوریوکارسینوم

جنین شناسی

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : بانث شناسی

۴۳

بر فصل دروس: (۳۴ ساعت)

الف : جنین شناسی عمومی

۱ - تکامل سلولهای جنسی - گامتوژنز

۲ - تکامل جنین در هفته اول : لقاح - زایگوت

۳ - تکامل جنین در هفته دوم : لانه گزینی - تکامل تکه جنین ساز

۴ - تکامل جنین در هفته سوم : کاسترولاسیون (تشکیل مزوبلاست و نوتوکورد)

۵ - تکامل جنین از هفته چهارم تا هشتم " دوره آمبریونی " تشکیل سه لایه جنینی

۶ - تکامل جنین از ماه سوم تا نهم " دوره فئال "

خصوصیات دوره فئال - تکامل ضامم جنین (کیسه آب ، بند ناف ، جفت)

۷ - ناهنجاریهای مادرزادی

ب : جنین شناسی اختصاصی

۱ - کلیات - تکامل مزودرم پاراکسیال و نوتوکورد - تکامل سومیتها (اسکلت

عضلات ، تکامل اندامهای فوقانی و تحتانی)

۲ - تکامل مزودرم واسطهای : تکامل دستگاه ادراری (تشکیل کلیه حقیقی ، مثانه ،

پیشابراه ، ناهنجاریهای دستگاه ادراری)

۳- تکامل دستگاه تناسلی : تعیین جنس ، مرا حل مختلف تکامل جنسی ، ناهنجاریهای دستگاه

تناسلی

۴- تکامل دستگاه گردش خون : تکامل قلب ، تکامل شریانها ، تکامل وریدی ، ناهنجاریهای قلب

و عروق

۵- تکامل آنتوپلاست : تکامل دستگاه گوارش (تشکیل لوله گوارش ، تکامل پانکراس ، تکامل

کواک) ناهنجاریهای آنورکتال

۶- تکامل صورت و بینی ، تکامل کام ، تکامل دندانها

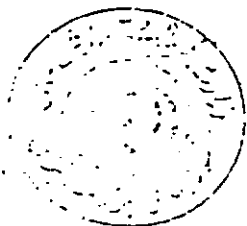
۷- تکامل آکتوپلاست : تکامل لوله عمی اولیه ، ناهنجاریهای دستگاه عمی

۸- تکامل دستگاه عمی خودکار : تکامل سیستم سمپاتیک و پاراسمپاتیک

۹- تکامل اعضاء حسی : تشکیل پلاکدهای حسی ، تکامل چشم ، تکامل گوش ، تکامل دستگاه بیوپاشی

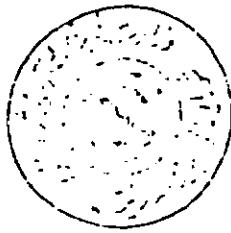
۱۰- تکامل غدد مترشجه

۱۱- کارهای عملی : تهیه کاریوتیپ (کارت کروموزومی) - تهیه لام سیتولوژی

سرفصل دروس دوره دکتری پزشکی

مرحله دوم : نشانه شناسی و فیزیوپاتولوژی

دروس فیزیوپا تولوژی

تعداد واحد: ۱۴

نوع واحد: نظری (۲۳۸ ساعت)

پیشنیاز: نشانه‌شناسی

۵۱

سرفصل دروس:

هدف از آموزش این دروس آشنا نمودن دانشجو با مبانی فیزیوپولوژی اسکلت، مفاصل و مفاصل در انسان - بیماریها و عوامل موثر در آنها بطریق تحلیل و ارائه است. در این قسمت کلیه اطلاعات مربوط به بیماریهای (بر اساس فیزیوپا تولوژی تدریس میشود.

دروس فیزیوپا تولوژی شامل بیماریهای دستگاه گوارش، قلب و عروق، غدد داخلی و متابولیسم، خون، ریه، کلیه و روماتیسمی است و منابع مورد استفاده جهت قسمتهای فوق کتابهای داخلی مانند ریسون، سیل و اکفورد و کتابهای فیزیوپا تولوژی با راهنمایی استاد مربوط است. برای سایر قسمتها از منابع مندرج در ضمیمه این مجموعه با راهنمایی استاد مربوطه استفاده خواهد شد.

سرفصل دروس دستگاهها در صفحات بعد آورده شده است و شرح مفصل تر روشی برنا مدبرخی از دستگاهها در جزوه‌ای ضمیمه این مجموعه است.

"بیماریهای گوارش"

۵۱-۱

سرفصل دروس (۴۰ ساعت)

۱- مری : آناتومی و بافت شناسی ، فیزیولوژی (مکانیسم عمل بلع ، اسفنکترهای فوقانی و تحتانی مری) اساس فیزیوپاتولوژی علائم مری ایدیسناری - دردمری - رگورژناسیون و ایدینوفازی ، فیزیوپاتولوژی تشخیص و درمان از وناژیت ، اسپاسم منتشر مری و تغییرات در بیماریهای کلاژن و اسکلوئیدوما

۳ ساعت

۲- معده و دوازدهه : آناتومی و بافت شناسی ، فیزیولوژی (مکانیسم تخلیه معده - مکانیسم ترشح معده) ، اساس فیزیوپاتولوژی ، تشخیص و درمان زخم پپتیک در معده و اثنی عشر ، سرطانها ، گاستریتها ، بررسی اولسهای ناشی از دارو و استرس - سندرم زولینجرالسینون

۵

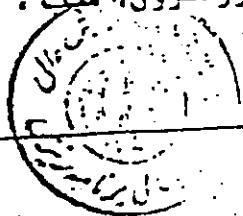
۳- روده باریک : آناتومی و بافت شناسی ، فیزیولوژی (حرکات روده ، مکانیسم جذب آب ، الکترولیتیا ، پروتئینیا ، جربینیا ، کریوآنیدراتها ، ویتامینها و آهن ، کلسیم و فسفر) ، بائوفیزیولوژی ، تشخیص و درمان سندرم سوء جذب و سندرم سوء هضم ، علل سوء جذب و سوء هضم و بررسی افتراقی آنها ، انگلهای روده

اسهال و مکانیسم آن - انواع اسهال اسموتیک ، ترشحی و مخلوط و هیپر موبیلیتی ، تومورها ، مل ، ویبل و لنناژکتنازینا ، کرون ، سندرم رشد میکروبی و یالوبستد ، سندرم ازدست دادن پروتئین

۸

۴- روده بزرگ : آناتومی ، بافت شناسی ، فیزیولوژی (مکانیسم عمل دفع و حرکات روده بزرگ ، جذب آب و نمک اسفنکترهای رکتوم) ، بائوفیزیولوژی اسهال ، درد و تنم ، اسهال بلغی و انواع اسهالهای خونی بیماریهای روده بزرگ : روشهای تشخیصی ، رکتورازی ، تومورها و پولیپ ، دیورتیکولیت ، کولیت اولسروز ، کرون ، آمیب ، مل ، کولیتبای عفونی ، سندرم کولون تحریک پذیر

۵

هـ- کبد، آناتومی و بافت‌شناسی فیزیولوژی (نقش کبد در متابولیسم کربوهیدراتها : پروتئینها، چربیها، مکانهیم و مراحل شرح جفرا)، فیزیوپاتولوژی تشخیص و درمان انواع سنگهای صفراوی، متابولیسم و پاتولوژی عوارض داروها در کبد- فیزیوپاتولوژی یرقان - روشهای تشخیصی هیپاتومگالی و فیزیوپاتولوژی تشخیص و درمان آنها- آبسه‌ها، تومورها و سیروز کبدی

۱۶ ساعت

۶- لوزالمعده : آناتومی و بافت‌شناسی، فیزیولوژی ترشح خارجی و پانکراس، پاتوفیزیولوژی، تشخیص و درمان پانکراتیت‌های حاد و مزمن، تغییرات پانکراس فیبروسیستیک .

بیماریهای قلب و عروق

سرفصل دروسی : (۴۰ ساعت)

۵۱-۲

۱- قلب و عروق طبیعی :

آناتومی - فیزیولوژی - فعالیت الکتریکی قلب - گردش خون قلب -

اعصاب قلب - تنظیم متابولیسم نیوکارد (بطور مختصر) ۲ ساعت

۲- تظاهرات بالینی بیماریهای قلب و عروق بر مبنای فیزیوپاتولوژی

معاینه بیمار آن قلبی ۴ ساعت

درد سیند - تنگی نفس / انواع مختلف آن - طپش قلب - ورم - سنبه -

سیانوز و غیره (بطور مختصر) - بررسی وضع عمومی بیمار - معاینه شرايين - نحوه

اندازه گیری فشار خون - معاینه وریدها - معاینه قلب - مشاهده - لمس

و بررسی ضربه های جلوبلندی - سنجش بررسی صداهای طبیعی و صداهای

غیر طبیعی بر مبنای فیزیولوژی و فیزیوپاتولوژی ، انواع سوفل ها و مکانیسم

ایجاد آنها

۳- پاراکلینیک ، در تشخیص بیماریهای قلب و عروق (بجز الکتروکارد

دیوگرافی) ۲ ساعت

رادیوگرافی - اکوکاردیوگرافی - وکتوکاردیوگرافی - تست ورزش -

هولتر - نوکلئوکار دیولوژی (بطور مختصر)

۴- اصول الکتروفیزیولوژی قلب طبیعی

کلیات ایجاد و انتشار امواج الکتریکی ، اختلالات ریتم و هدایت - بلوکها -

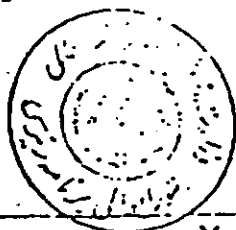
هیپرتروفی حارپی میکر (بطور مختصر)

۵- تیروما تیمی

علت - فیزیوپاتولوژی - علائم - تشخیص - تشخیص افتراقی - درمان -

پیشگیری - پیشگیری

۶- بیماریهای دریچهای قلب

تنگی و نارسانی دریچه‌های میترال، آشورت، سہلتی و شریان ریوی -
علل - فیزیوپاتولوژی - تشخیص - تشخیص افتراقی درمان - پیش‌گیری -
پیش‌گیری

۳ ساعت

۷- بیماریهای مادرزادی قلب :

جنین‌شناسی قلب، گردش خون در جنین - تغییرات گردش خون پس از تولد -
علل بیماریهای مادرزادی - فیزیوپاتولوژی، تشخیص افتراقی - درمان -
پیش‌گیری و پیشگیری انواع شایع بیماریهای مادرزادی قلب (منجمله
بازبودن دیواره بین دودہلیز، بازبودن دیواره بین دو بطن، بازبودن
مجرای شریانی، تترالژی نالوت)

۳ ساعت

۸- افزایش فشارخون شریانی

علل- فیزیوپاتولوژی - تشخیص - تشخیص افتراقی - موارد اورژانس -
درمان - پیش‌گیری - پیشگیری

۱ ساعت

۹- کاهش فشارخون شریانی، شوک، سنکوپ، علل فیزیوپاتولوژی - تشخیص -
تشخیص افتراقی - درمان - پیش‌گیری - پیشگیری

۲

۱۰- بیماریهای عروق کرونر

علل ایجاد آترواسکلروز - فاکتورهای خطر - متابولیسم میوکارد - گردش
خون در عروق کرونر و عوامل تنظیم‌کننده آن - فیزیوپاتولوژی ایسکمیک -
آنژین صدری و انواع آن - انفارکتوس میوکارد - تشخیص - تشخیص
افتراقی - عوارض درمان - پیش‌گیری - پیشگیری

۲

۱۱- بیماریهای عضله قلب

میوکاردیتها - کاردیومیوپاتی‌ها - علل - انواع - فیزیوپاتولوژی -
تشخیص - تشخیص افتراقی - درمان پیش‌گیری و پیشگیری

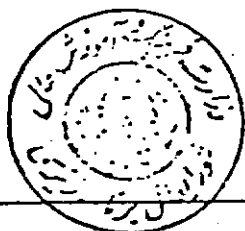
۳

۱۲- نارسانی قلب و انواع آن و اورژانس‌های آن

علل - فیزیوپاتولوژی - تشخیص - تشخیص افتراقی - درمان - پیش‌گیری و
پیش‌گیری

۱

۱۳- بیماریهای بریکارد

بویکارد بتهای حاد - بویکاردیت های مزمن و انواع آن - علل -
فیزیوپاتولوژی - تشخیص - تشخیص افتراقی درمان پیش آگهی -
پیش گیری

۱ ساعت

۱۴- اندوکاردیت عفونی

علل - فیزیوپاتولوژی - علائم - تشخیص - تشخیص افتراقی - درمان
پیش آگهی - پیش گیری

۱۵- افزایش فشارخون در عروق ریبه و قلب ریوی

سیرتاتسیون اولیه و ثانویه - آنژیولی ریبه - انتشارکتوری ریبه - علل -
فیزیوپاتولوژی - تشخیص - تشخیص افتراقی درمان - پیش آگهی -
پیش گیری

۱۶- احیاء قلب و ریبه

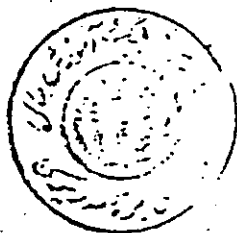
۱۷- بیماریهای شراغین

شراغینی بزرگ شاخه آن؛ آئورتیت ها - سندروم لریش - ناکاریا -
آنوریسم و پارگی آئورت - شراغین کوچک - بیماری برگ -
واسکولیت ها - آنژیولی

علل - فیزیوپاتولوژی - تشخیص - تشخیص افتراقی - درمان -
پیش آگهی - پیش گیری

۱۸- بیماریهای وریدها

وریدهای بزرگ - وریدهای محیطی - ترومبوسیتیت - فلبوترومبوز -
واریس - علل - فیزیوپاتولوژی - تشخیص - تشخیص افتراقی -
درمان - پیش آگهی - پیش گیری

بیماریهای غدد داخلی و متابولیسم

سرفصل دروس : (۲۲ ساعت)

۲-۵۱

۱- کلیات آندوکریینولوژی

۱ ساعت

۲- فیزیولوژی هیپوتالاموس و هیپوفیز قدامی

۳- اختلالات ترشح هورمون رشد : مکانیسم ایجا دو فیزیوپاتولوژی علائم و

اصول تستهای تشخیصی و درمان زیاد و کاهش ترشح هورمون رشد

۴- فیزیوپاتولوژی، تشخیص و درمان کمکاری هیپوفیز

۵- مکانیسم ایجا دو فیزیوپاتولوژی علائم و اصول تستهای تشخیصی از دیابت

پرولاکتین-تشخیص و درمان تومورهای هیپوفیز

۶- هیپوفیز خلفی : فیزیولوژی و تنظیم ترشح ADH، مکانیسم ایجا دو

فیزیولوژی علائم و اصول تستهای تشخیصی و درمان دیابت بیمزه و ترشح

نا بجای ADH

۷- متابولیسم و تنظیم کلسیم و فسفر- متابولیسم و اثرات ویتامین D

۸- مکانیسم ایجا دو فیزیوپاتولوژی علائم و اصول تستهای تشخیصی

هیپرگلسمی، تشخیص و درمان پرکاری پاراتیروئید

۹- مکانیسم ایجا دو فیزیوپاتولوژی علائم، تشخیص و درمان هیپوگلسمی

تشخیص و درمان کمکاری پاراتیروئید و استئومالاسی

۱۰- سنتز، ترشح، مکانیسم و تنظیم ترشح و نحوه اثر هورمونهای تیروئید

۱۱- آزمونهای فونکسیون تیروئید

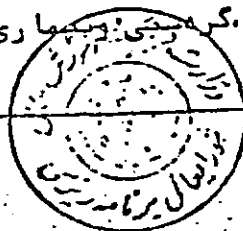
۱۲- تقسیم بندی بیماریهای تیروئید- فیزیوپاتولوژی، تشخیص و درمان

گواترهای ساده و آندمیک

۱۳- پرکاری تیروئید: علل، فیزیوپاتولوژی، علائم، بیماری گریوز-

فیزیوپاتولوژی علائم غیر تیروئیدی بیماری گریوز، علائم و گواتر

توکسیک، گریوز، بیماری با زود، تشخیص و درمان پرکاری تیروئید

۱۴- علل، فیزیوپاتولوژی، علائم و تستهای تشخیصی و درمان کم‌کاری -

تیروئید - گره‌تینیم ساعت

۱۵- متابولیسم هیدرات دوکربن - مکانیسم تنظیم انرژی و سوخت ساز، فعل

و انفعالات بدن پس از مصرف غذا، متابولیسم بی‌غذایی

۱۶- مآختمان شیمیایی، مکانیسم تنظیم ترشح و اثرات محیطی انسولین،

تنظیم قند خون، هورمونهای غذا انسولین

۱۷- علل مختلف اختلال در متابولیسم مواد قندی، بیماری قند (تعریف،

شیوع، پاتوژنز، اتیولوژی، طبقه‌بندی فیزیوپاتولوژی علائم و اصول تستهای

تشخیصی)

۱۸- سندرمهای حاد دیابتیک: اتیولوژی، پاتوژنز و فیزیوپاتولوژی

علائم و اصول تستهای تشخیصی و درمان انغمای کتواسیدوز و هیپراسمولار

۱۹- فیزیوپاتولوژی عوارض بیماری قند: میکروآنژیوپاتی، ماکرو

آنژیوپاتی - نوروپاتی و عوارض پوستی.

۲۰- کنترل بیماری قند با رژیم، داروهای خوراکی و انسولین

۲۱- هیپوگلیسمی: علل، طبقه‌بندی، فیزیوپاتولوژی علائم، تشخیصی

افتراقی و اصول تستهای تشخیصی و درمان

۲۲- سنتز، ترشح، مکانیسم و تنظیم ترشح و نحوه اثر هورمونهای قشر فوق کلیوی

و اصول تستهای تشخیصی

۲۳- مکانیسم ایجاد و فیزیوپاتولوژی علائم، تشخیص و درمان پرکاری قشر

فوق کلیه

۲۴- مکانیسم ایجاد و فیزیوپاتولوژی علائم، تشخیص و درمان کم‌کاری قشر

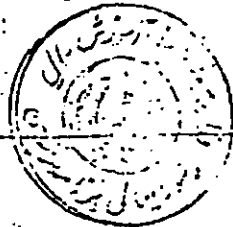
فوق کلیه

۲۵- متابولیسم و اثرات فیزیولوژیک کاتکول آمینها، انتقال دهنده‌ها

کاذب، ارتباط با بیماریهای روانی و عصبی، ارتباط با فشارخون و داروهای

فشارخون، فشارخون آندوکربن، فیزیوپاتولوژی علائم، تشخیص و درمان

فتوکروموسیتوم

۲۶- فیزیوپاتولوژی غدد تناسلی مرد: جنین شناسی، تکامل جنینی و
اختلالات داخل جنین در تکامل، فیزیولوژی هورمونهای گوناگون دوتوروب
و آندروژنهای و اختلالات آن

۱ ساعت

۲۷- مکانیسم ایجاد، فیزیوپاتولوژی علائم و اصول تستهای تشخیصی

" ۱

و درمان کمبود آندروژنهای در مرد

" ۱

۲۸- بررسی آموره از نظر آندوکراین

" ۱

۲۹- هیپوتیسم و ویریلیسم

" ۱

۳۰- هیپرلیپیدمیها

" ۱

۳۱- چاقی

بیماریهای خـون

سرفصل دروس : (۲۲ ساعت)

۴-۵۱

۱- فیزیولوژی سیستم خونساز - لنفاوی: سلولهای منشاء و پیشتاز سلولهای خونی لنفاوی - ساختمان مغزاستخوان و چگونگی تکثیر و تمایز سلولهای خونی در مغز استخوان کنترل و عوامل موثر در خونسازی - کلیاتی در مورد اختلالات تکثیر و تمایز سلولهای منشاء و پیشتاز ..

۲- اندکس های گلبولهای قرمز (MCV, MCH, MCHC, MCD) تقسیم بندی

مورفولوژیک کمخونیها، کاربرد لام خون محیطی و مغز استخوان

۳- فیزیوپاتولوژی آنمی ها : مکانیسم ایجاد علائم در آنمیها - چگونگی مکانیسمهای جبرانی بدن در آنمیها و تقسیم بندی آنمیها از نظر با توفیزیولوژیک، نشانه های بالینی کمخونیها بطور اعم.

۴- متابولیسم آهن و آنمی فقر آهن و آنمی بیماریهای مزمن : متابولیسم آهن چگونگی ایجاد آنمی فقر آهن - نشانه های بالینی و خون شناسی و درمان فقر آهن - رفراکتوری آنمیهای دیساریتروپوئیزی - آنمیهای میدروپلاستیک - هموسیدروز و هموکروماتوز.

۵- آنمی های مگالوبلاستیک : متابولیسم نوکلئوپروتئینها و ویتامین B-12 و اسید فولیک اتیولوژی، طبقه بندی و چگونگی ایجاد علائم در جریان

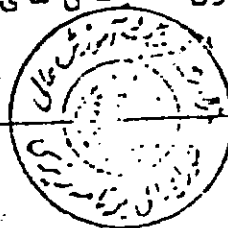
آنمی های مگالوبلاستیک - علائم بالینی و خون شناسی و درمان آنها

۶- نارسانی مغز استخوان و پان سیتوپنی : آپلازی کامل، آپلازی خالص هرکدام از زرده های سلولهای خونی - علل، علائم بالینی و خون شناسی و درمان

۷- کمخونی های ثانوی : فیزیوپاتولوژی کمخونیهای عفونت مزمن،

بیماریهای مزمن کلیه، بیماریهای مزمن کبد، بیماریهای اتودوگرین،

بیماریهای گلان - سرطان های کمخونی میلوپیتیزیک - کمخونی حاملگی

۸- فیزیوپاتولوژی همولیزوآنمی‌های همولیتیک و هیپراسپلنسم: گلیاتی
درمورد همولیز، علل داخل و خارج گلبولی - نشانه‌های بالینی و خون‌شناسی
و درمان آنمی‌های همولیتیک، ارشی، آنزیم‌بای، و اتوایمیسیون،
هموگلوبینوری‌ها (هموگلوبینوری حمله‌ای شبانه‌وغیره) - هموگلوبینوبایته‌ها
(تالاسمی - سیکل سل وغیره...) ۵ ساعت

۹- فیزیوپاتولوژی گلبول‌های سفید: فیزیولوژی گلبول‌های سفید -
تغییرات کمی و کیفی در بیماری‌های مختلف ۱ ساعت

۱۰- لوسمی‌ها (حادومزمن): علل، طبقه‌بندی: فیزیوپاتولوژی، نشانه‌های
بالینی و خون‌شناسی و درمان لوسمی‌های حادومزمن - اریترولوکمی‌ها و انواع
دیگر. ۴

۱۱- پیوند منزاستخوان: در کم‌خونی آپلاستیک، بیماری‌های بدخیم‌خون و
انواع دیگر ۱

۱۲- بیماری‌های میلوپرولیفراتیو: فیزیوپاتولوژی، نشانه‌های بالینی و
خون‌شناسی و تشخیص و درمان بلی‌سیتمی (اولیه و ثانوی)، فیبروز،
ترومبوسیتمی اولیه و ثانوی ۱

۱۳- لنفوم‌ها: طبقه‌بندی، فیزیوپاتولوژی، نشانه‌های بالینی و خون‌شناسی
و درمان هوجکین، لنفوم‌های غیرهوجکینی، بورکیت و مایکوزیس فونگوئید ۲

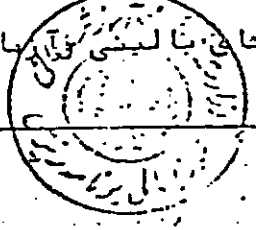
۱۴- دیسکرازی پلاسماسل‌ها و ایمونوگلوبولینها: طبقه‌بندی، فیزیوپاتولوژی،
نشانه‌های بالینی و خون‌شناسی و درمان میلوم مولتیپل، ماکروگلوبولین
امی و بیماری‌های زنجیره‌سنگین ۱

۱۵- هموستاز: فیزیولوژی هموستاز ۱

۱۶- بیماری‌های خونریزی‌دهنده (عروقی و پلاکتی): فیزیوپاتولوژی،
نشانه‌های بالینی و آزمایشگاهی و درمان انواع ارشی و اکتسابی ۱

پورپورای عروقی، پورپورای ترومبوسیتوباتیگ، پورپورای ترومبوسیتوپنیک ۲

۱۷- بیماری‌های خونریزی‌دهنده (اختلالات انعقادی): فیزیوپاتولوژی،
نشانه‌های بالینی و آزمایشگاهی و درمان انواع ارشی و از قبیل هموفیلی،
۲

اكتسابی - فیبرینولیز، $50^{\circ}C$ ، آنتی‌کواگولانت ۲ ساعت

۱۸- ایمونوها تولوژی : گروه‌های خونی - فرآورده‌های خونی و کاربرد

آن - عوارض انتقال خون و درمان - کلیاتی درباره بیماری‌های

همولیتیک نوزادان ۲ ساعت

۱۹- کینتیک تومورها و سندرم‌های پارانشوپلازیک : کلیاتی در مورد

کینتیک تومورها و مکانیسم ایجاد سندرم‌های پارانشوپلازیک - کلیات

شیمی درمانی تومورها - اورژانسی‌های مربوط به بیماران انکولوژی . ۳ ساعت

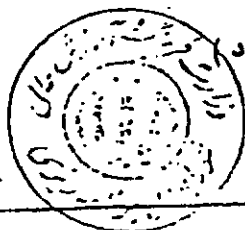

بیماریهای ریه

سرفصل دروس : (۳۲ ساعت)

۵۱-۵

۱	ساعت	۱- مروری بر آناتومی دستگاه تنفس
		۲- مروری بر نشانه‌شناسی اختتامی دستگاه تنفسی و مکانیسم ایجاد صداهای تنفس طبیعی و غیرطبیعی و روشهای تشخیص آزمایشگاهی
۲	"	۳- تبویه و پرفوزیون، تبادل گازها و کنترل تنفس
۳	"	۴- تعادل اسیدوباز
۲	"	۵- فیزیوپاتولوژی، علائم، تشخیص و درمان آستم و رینیت آلرژیک
۲	"	۶- فیزیوپاتولوژی، علائم، تشخیص و درمان بیماریهای انسدادی ریه (تراکنیت، برنشیت ساده و مزمن، آمفیرم)
۲	"	۷- فیزیوپاتولوژی، علائم، تشخیص و درمان بیماریهای منتشر ریه (حساسیتی، شغلی، گرانولومی، واسکولیتها و غیره)
۱	"	۸- فیزیوپاتولوژی، علائم، تشخیص و درمان آمبولی و انفارکتوس ریه
۳	"	۹- مکانیسمهای دفاعی ریه و فیزیوپاتولوژی، علائم، تشخیص و درمان عفونتهای غیرطبیعی ریه (ویروسی، باکتریایی، قارچی، ...)
۱	"	۱۰- فیزیوپاتولوژی، علائم، تشخیص و درمان آبسه ریه و بزرگکتری
۲	"	۱۱- فیزیوپاتولوژی، علائم، تشخیص و درمان بیماریهای سل
۲	"	۱۲- اختلالات جنبش فیزیوپاتولوژی تجمع مایع، جنبش آمپیسم پنوموتوراکس و نشوونامها)
۲	"	۱۳- نومورهای ریه
۲	"	۱۴- فیزیوپاتولوژی، علائم، تشخیص و درمان ARDS و نارمائی حاد و مزمن ریوی
۱	"	۱۵- تظاهرات ریوی بیماریهای سیستمیک
۱	"	۱۶- بیماریهای متفرقه (در اختیار استاد)

بیماریهای کلیه

۵۱-۶

سرفصل دروس: (۲۲ ساعت)

۱- آناتومی و هیستولوژی و فیزیولوژی کلیه، جریان خون کلیه، فیلتراسیون گلومرولی و عوامل تنظیم کننده آن، تنظیم خودبخودی فیلتراسیون گلومرولی و جریان خون کلیوی، تاثير مواد تنگ کننده عروق در جریان خون کلیوی، نقل و انتقال سدیم، پتاسیم، آب، هیدروژن و سایر

مواد، سیستم رنین آنژیوتانسین، اثر کلیه در تنظیم کلسیم و فسفر و ویتامین D ۲ ساعت
۲- فیزیوپاتولوژی نشانه‌های بیماریهای کلیه:

۲- هماتوری، پروتئینوری، دیسزوری، پلی اورئ، اولیگوری و خیز

۳- روشهای تشخیصی آزمایشگاهی در بیماریهای کلیه

۴- علل، فیزیوپاتولوژی علائم، تشخیص و درمان گلومرولونفریت حاد و نارسائی حاد کلیه

۵- علل، فیزیوپاتولوژی، تشخیص و درمان نارسائی مزمن کلیه و اورمی

۶- فیزیوپاتولوژی، تشخیص و درمان عفونتهای کلیه و مجاری ادراری و نفریت انترستیمیل

۷- علل، فیزیوپاتولوژی تشخیص و درمان سندرم نفروتیک

۸- پرفشاری خون اولیه و کلیوی

۹- کلیه و بیماریهای کلاژن

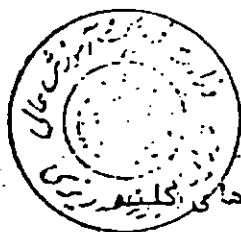
۱۰- کلیه و بیماریهای سیستمیک

۱۱- کلیه و آبستنی، کلیه و داروها

۱۲- آب و الکترولیتها و کلیه

۱۳- اختلالات اسیدوباز

۱۴- بیماریهای مادرزادی کلیه و تومورها، کلیه و زردی

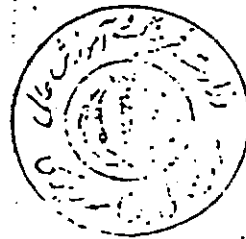
۱۵- علل، فیزیوپاتولوژی، تشخیص و درمان سنگهای کلیه و نفروپاتسی

۲ ساعت

انسدادی .

۲

۱۶- دیالیز و بیوند کلیه

بیماریهای روما تیسمی

۵۱-۷

سرفصل دروس : (۳۲ ساعت)

۱	ساعت	کلیات و مقدمات همبندی - طبقه‌بندی بیماریهای روما تیسمی
۱	"	فیزیولوژی، ساختمان و بیومکانیک مفاصل - مایع مفصلی
۴	"	ایمونولوژی و التهاب در بیماریهای مفصلی
۲	"	فیزیوپاتولوژی، علائم، تشخیص و درمان بیماریهای دژنراتیو مفصلی
۲	"	فیزیوپاتولوژی، علائم، تشخیص و درمان بیماریهای التهابی مفصلی و کلاژنوزها شامل :
۱۲	"	تب روما تیسمی، آرتریت روما توئید، لوپوس اریتماتوسمنتوس، اسکرودرمی، بولی میوزیت، واسکولیت‌ها، اسپوندیلوآرتروپاتی‌های سرونکال (اسپوندیلیت آنکیلوزان - سندرم رایتز، آرتریت پسوریاتیک آرتریت بیماریهای التهابی روده)، روما تیسم‌های پریدودیک .
۲	"	فیزیوپاتولوژی، علائم - تشخیص و درمان بیماریهای متابولیک مفصلی (نقرس کاذب، آلکاپتونوری و هموکروماتوز)
۲	"	فیزیوپاتولوژی، علائم - تشخیص و درمان عفونتهای مفصلی و اسپوندیلیت‌های چرکی و سلی
۲	"	فیزیوپاتولوژی، علائم - تشخیص و درمان روما تیسم‌های غیرمفصلی (شامل فیروزیت، تاندونیت، بورسیت، سندرم تونل کارپ)
۱	"	روشهای تشخیص آزمایشگاهی و تجزیه مایع مفصلی
۱	"	تکنیک و اندیکاسیون تزریقات مفصلی و خارج مفصلی
۲	"	اصول دارودرمانی در بیماریهای روما تیسمی
۲	"	اصول توانبخشی در بیماریهای روما تیسمی

پاتولوژی اختصاصی

۶۴

تعداد واحد : ۶

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : ندارد

سرفصل دروس :

الف : نظری (۶۸ ساعت)

سیتم خوناز و بیماریهای خونی

خونسازی در جنین و بعد از تولد

تکامل گلبولهای سرخ ، سفید و پلاکت ها

اندکی های گلبولهای سرخ

طبقه بندی کم خونیا

کم خونیبای حاصل از فقر آهن و ویتامین B₁₂

کم خونیبای همولیتیک و سیدروپلاستیک

کم خونیبای میلو فتیریک

پلی سپتی های نسبی اولیه و ثانویه

کلیات بیماریهای گلبولهای سفید

لکوسیتوزها و لکوپنی ها

لوسمی ها و بیماریهای میلوپرولیفراتیو

کلیات درباره پلاکت ها و اختلال فنر نوژیک آنها

انواع ترومبوسیتوپنی ها

ترومبوسیتوزها و ترومبوسیتی ها

سیستم لنفورتیکولر

اطلاعات تشریحی و فیزیولوژیک

هیپرپلازی، هیپوپلازی و آتروفی بافت لنفاوی

التهابات حاد و مزمن بافت لنفاوی

هیستوسیتوزها و رتیکولزاند و تلیوزهای خوش خیم و بدخیم

تحریکات آنتی ژنیک در سیستم لنفورتیکولر

بیماریهای لنفوپرولیفراتیو و ایمونوپرولیفراتیو

انواع لنفومها و طبقه بندی هیستولوژی و staging آنها

بیماری خروجین staging و grading

طحال و تغییرات طحال در بیماریهای التهابی

اختلالات عروقی طحال

برگاریهای اولیه و ثانویه طحال

تیپوس: اطلاعات تشریحی و فیزیولوژیک

انواع تیموم ها و ارتباط آنها با بیماریهای خونی، ایمونولوژیک و میاستنی گراو

سیستم قلب و عروق

اطلاعات تشریحی و بیماریهای مادرزادی قلب

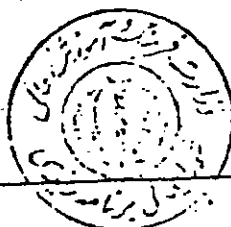
دژنراسی های عضله قلب

تغییرات پاتولوژیک قلب در اختلالات هورمونی

ضایعات ایسکمیک قلب و انتشارکتور میوکارد

ضایعات قلب در ازدیاد فشار خون

روماتیسم قلبی و تغییرات قلب در آرتریت روماتوئید

اندوکار دیت های میکروبی وایدیوپاتیک

پروکار دیت های میکروبی وایدیوپاتیک

پریکار دیت های میکروبی وایدیوپاتیک

تومورهای قلب

بیماریهای مادرزادی عروق

بیماریهای دژنراتیو شراین و انواع آرتریواسکلروزها

بیماریهای التهابی شراین

انورسم ها : تعریف ، طبقه بندی و پاتوژنز

فلبیت شاواریس و فلبواسکلروزها

لنفانژیت حار و لنف ادم ها

تومورهای رگهای خونی و لنفی

باتولوژی پستان

اطلاعات تشریحی و فیزیولوژیک

التهابات حاد و مزمن پستان

ضایعات پستان در اثر اختلالات هورمونی

تورمهای خوشخیم پستان

تومورهای بدخیم پستان

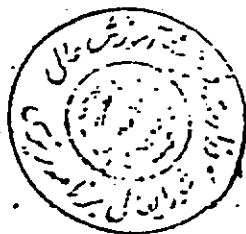
عدد منتشره داخلی

عدد هیپوفیز

اطلاعات آناتومیک و فیزیولوژیک

سندرومهای هیپوفیزی

تورمهای هیپوفیزی و زین ترکی

تغییرات هیپوفیز در اختلالات سایر غدد مترشحه داخلی

غده فوق کلیوی

اطلاعات تشریحی و فیزیولوژیک

پرکاری قسمت قشری غدد فوق کلیوی

کم کاری قسمت قشری غدد فوق کلیوی

تومورهای قسمت قشری غدد فوق کلیوی

تومورهای قسمت مرکزی غدد فوق کلیوی

غده تیروئید

خلاصه‌ای از تشریح و فیزیولوژی غده تیروئید

گواتر ساده یا کولوئید

گواتر توکسیک یا هیپرپلاستیک

هیپوپلازی اتروفی و دژنراسانس غده تیروئید

تیروئیدیت های حاد و مزمن و ایمنولوژیک

نئوپلاسم های خوش خیم غده تیروئید

نئوپلاسم های بدخیم تیروئید

غده پاراتیروئید

اطلاعات تشریحی و فیزیولوژیک

متابولیسم کلسیم و فشر

هیپرپاراتیروئیدسم و فایدهات ناحیه از آن

نذریلاسم‌های پاراتیروئید

لوزالمعده با ترشح داخلی

اطلاعات تشریحی و فیزیولوژیک
خلاصه‌های از متابولیسم کربوهیدراتها
کم کاری جزایر لانگرهانس و دیابت قندی
تغییرات پانکروژیک دیابت در خارج لوزالمعده
پرکاری جزایر لانگرهانس و تومورهای این جزایر

لوزالمعده با ترشح خارجی

اطلاعات تشریحی و فیزیولوژیک
دژنراسیوها و اتروفی لوزالمعده
التیابات لوزالمعده
پانکراتیت حاد هموزایک نکرروزان
پانکراتیت حاد چرکی
پانکراتیت مزمن راجعه
بیماری فیبروکیستیک لوزالمعده
تومورهای خوش خیم و بدخیم و کیست های لوزالمعده

پانکروژیک گوش

التیابات حاد و مزمن گوش خارجی

التجایات گوش میانی

اتواسکلروز

کستنائوم

نئوپلاسم های گوش

ضایعات بینی - حلق و حنجره

التجایات بینی و سینوسهای اطراف آن

نئوپلاسم های حفره بینی و سینوسهای اطراف آن

تومورهای ناز و فارنکس - اوروفارنکس و لارنکس

پاتولوژی ریه ها - پرده های جنب و مدهاستن

اطلاعات تشریحی و فیزیولوژیک

بیماریهای تنگی نفس های حاد را سبب میشوند

اتلکتازی و گلاپس ریه

بیمارهای هیالن و سندروم دبترس تنفسی

دیسپلازی مادرزادی خانه های شش

پنوموتوراکس - خیز ریه - آمبولی و انفارکتوس ریه

بیماریهای تنگی تنفس مزمن ایجاد میکنند مثل پنوموکنیوز و آمفیوز

بیماریهای سبب سرفه های حاد میگرددند مثل پنومونیهای حاد

بیماریهای سرفه های مزمن بوجود میآوردند مثل برونشیت مزمن و برنشیکتازی

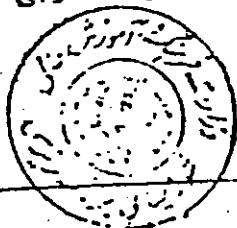
بیماریهای شیبوع کمتری دارند مانند پنومونی انترسیپل و سندروم هامان ریچ

تومورهای خوش خیم و بدخیم ریه

وابسته سرطانهای ریه با سیگار و سایر عوامل خارجی

التجایات پلور و هیدروتوراکس

تومورهای پلور

تومورها و کیست های مדיاستن

پاتولوژی دستگاه کمور سبتور

اطلاعات تشریحی و فیزیولوژیک

تومورهای دستگاه کمور سبتور

پاتولوژی حفره دهان - دندانها و غدد بزاقی

اطلاعات تشریحی و فیزیولوژیک

ناهنجاری های مادرزادی

بیماریهای التهابی حفره دهان

تومورهای مخاط دهان و غدد بزاقی

کیست های فک

بیماریهای منطی تامپور و ماندیبولر

پاتولوژی لوله گوارش

اطلاعات تشریحی و فیزیولوژیک

ناهنجاریهای مادرزادی و اکتسابی لوله گوارش

التهابات راولسهای لوله گوارش

اختلالات عروقی

اختلالات مکانیکی

تومورهای خوش خیم و بد خیم لوله گوارش

سندروم سوء جذب

مناق و خلاف مفاق

اطلاعات تشریحی

التهابات و چسبندگیهای مفاق

کیت های مزانتر

تومورهای اولیه و ثانویه مفاق

تومورهای اولیه و ثانویه خلف مفاق

کبد و کیسه صفرا

خلاصه ای از تشریح و فیزیولوژی کبد و راههای صفراوی

بیماریهای مادرزادی

نکروز و نئوپلازی کبدی

عفونتهای ویروسی و باکتریال کبد

ضایعات دارویی و شیمیایی کبد

پروتانها

سیروزها

تومورهای خوش خیم و بد خیم کبد

بیماریهای التهابی کبد صفرا

سنگ کیسه صفرا و مجاری صفراوی

تومورهای کیسه صفرا و مجاری صفراوی

پاتولوژی پوست

بانت شناسی پوست

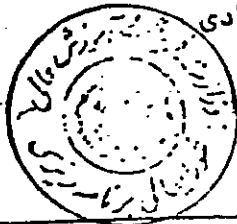
نامگذاری ضایعات پوستی

اختلالات پیگمانتاسیون پوست

تومورهای اولیه و ثانویه پوست

پاتولوژی دستگاه تناسلی زن

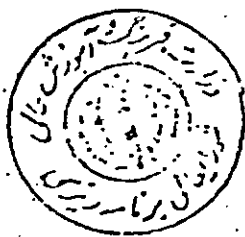
جنین شناسی و نواتن مادر زادی

خلاصه‌ای از بافت‌شناسی و فیزیولوژی دستگاه تناسلی زن
بیماریهای التهابی فرج - مینبل - زهدان - لولدها و تخمدانها
توده‌های خوش‌خیم و بدخیم فرج - مینبل - زهدان - تخمدانها
ذو جنسی‌ها و اختلالات گونادی
بیماریهای جفت

پاتولوژی کلیه‌ها

اطلاعات تشریحی و فیزیولوژیک
ناهنجاریهای مادرزادی
بیماریهای گایترولی (گلوپرونفریت‌ها)
بیماریهای توپولیهای کلیه
بیماریهای عروق کلیه
پیلونفریت‌ها
نفریت انترستیسیل
سل‌کلیه
سنگ کلیه
هیدرونفروز
نئوپلاسم‌ها و کیست‌های کلیه
بیماریهای حالب‌ها - مثانه و مجرای ادرار
اطلاعات تشریحی و فیزیولوژیک
ناهنجاریهای مادرزادی
التهابات مثانه و مجاری ادرار

تومورهای حالب ها ، مثانه و مجرای ادرار

پاتولوژی دستگاه تناسلی مرد

یادآوریهای تشریحی

التهابات و تومورهای پروستات ، التهابات و تومورهای آلت تناسلی مرد

التهابات و تومورهای بیضهها

بیماریهای کیسه بیضه

پاتولوژی استخوان

کلیاتی درباره بافت استخوانی

ناهنجاریهای مادرزادی و بیماریهای ارثی استخوانها

ضایعات ضربه‌ای و ترمیمی استخوانها

ضایعات متابولیک استخوانی

عفونت های استخوان

کیست های استخوانی و بیماری بازت استخوان

تومورهای خوش خرم و بدخیم استخوان

پاتولوژی مفاصل

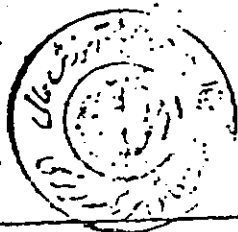
خلاصه‌ای از تشریح و فیزیولوژی مفاصل

آرتریت های عفونی

آرتریت های روماتیسمی

آرتروزها و آرتروپاتیهای متابولیک

ضایعات مفصلی ناشی از ضربه

تذره‌های مناسل

پاتولوژی عضلات مخطط

ناختان و فیزیولوژی عضلات

آترونیهای عضلات

دیستروفیهای تفلانی

میوزیت‌ها

بیداریهای ایسکیک و متابولیک عضله

مخلات مخطط توره‌های خوش خیم و بدخیم تفلات مخطط

پاتولوژی سیستم عصبی

یادآوریهای تشریحی و فیزیولوژیک

بیداریهای مادرزادی سیستم عصبی

بیداریهای دژنراتیو سیستم عصبی

اختلالات عروقی منز و نخاع

بیداریهای ضربه‌ای سیستم عصبی

بیداریهای عفونی سیستم عصبی

توره‌های سیستم عصبی

ذایمات اعصاب محیطی

پاتولوژی چشم

خلاصه‌ای از جنین شناسی - تشریح - بافت شناسی و فیزیولوژی چشم

ناهنجاریهای مادرزادی چشم

التهابات کره چشم، پلک ها، و ملتحمه و دستگاه اشکی

افتالمی سمپاتیک

کلوکوم

کاتاراکت (آب مروارید)

فیبریلازی پشت عدسی

ادم پایی

رتینوباتی ها

تومورهای پلک ها و ملتحمه چشم

تومور و شبه تومورهای کره چشم

ت: عملی (۶۸ ساعت)

فارماکولوژی

70

تعداد واحد : 4

نوع واحد : نظری - عملی

پیشیناز : ندارد

مر فصل دروس :

الف - نظری (6 ساعت)

کلیات فارماکولوژی - داروها و گیرنده‌ها - فارماکوکینتیک - متابولیسم داروها و
 الفاء آنزیمی - ارزش بالینی و کارآئی داروها - فارماکودینامیک - کلیات نوروفارماکولوژی - داروهای
 کینرژیک - داروهای آنتی کینرژیک - داروهای نالچ عقده‌ای ، مدد عصبی عضلانی وشل کننده
 عضلانی - داروهای آدرنرژیک و متضاد آنها - داروهای ضد فشار خون شریانی - هیستامین
 و ضد هیستامین - سروتونین و ضد سروتونین ها - گیدین ها - پرورماتاکلانیدین - پسیکوتار ، اکواوژی
 داروهای ضد جنون و ضد اضطراب - داروهای ضد انسدگی و جنون زا - خواب آورها و الکل -
 داروهای تشنج آور - داروهای ضد صرع - داروهای ضد درد مخدر - اعتیاد و درمان آن - داروهای
 ضد درد غیر مخدر - داروهای ضد التیلب - فارماکولوژی حوضرهای شمیری - داروهای بی حس
 کننده موضعی - گلیکوزیدهای قلبی - داروهای ضد آریتمی - داروهای ضد آنزیم صدری - داروهای
 ضد آترواسکلروز - داروهای ضد انعقادی - داروهای مدر - داروهای تنفسی - داروهای گوارشی
 انسولین - گوزکاک - داروهای ضد دیابت خوراکی - استروئیدهای ترکی کلید - هورمونهای
 تیروئید - داروهای ضد تیروئید - کلسی تونین - عصاره پارائیرتیرئید - ویتامین D - هورمونهای
 هیپوفیز خلفی - داروهای محرک و مضعف عضله رحم - گونادوتروپینهای هیپوفیز قدامی -
 هورمونهای جنسی - داروهای ضد حاملگی - تراپوزنرها - داروهای ضد بیماری مقز - داروهای ضد
 کم خونی - ویتامینها - کلیات شیمی دارویی - زولتامیدها - آنتی بیوتیکها - داروهای ضد مل

و جذام - داروهای ضد عفونی کننده موضعی - داروهای ضد انگلی (ضد آمیب ، ضد مالاریا ، ضد انگلیهای جلدی و انگلیهای گوارشی) - داروهای ضد تارچ - داروهای ضد سرطان - ایمنونارماکولوزی - سموم و ضد سموم - تداخل داروها - نسخه نویسی .

ب - عملی (۱۷ ساعت)

تدریس عملی توسط گروه آموزشی مربوطه تنظیم میشود .

بیشترها در میهن دکلیمات فارماکولوژی بعد از گذراندن دوره های دو هفته اول همزمان با تدریس نشانه های فارماکولوژی اختلالی در دستگاه گوارش و حتی امکان تب و سایر همزمان با فیزیوپاتولوژی دستگاه گوارش تنظیم و تدریس شود . بدیهی است اهمیت تدریس فارماکولوژی داروهای که بیماریهای دستگاه مربوطه درش ماه اول سال منجموم تدریس نمیشود بیشتر است در روزهای پایانی ترم تدریس گردد .

نشانه شناسی

عدد واحد : ۴

نوع واحد : نظری - کارآموزی

پیشنیاز : ندارد

الف - نظری (۲۵ ساعت)

۶۶

مقدمه و آشنائی با درس - تاریخچه طب و تکامل روشهای تشخیص بیماریها - اخلاق پزشکی طرز برخورد با بیمار و شروع مصاحبه شامل :
مشخعات بیمار - نام - جنس - سن - محل تولد - محل سکونت - ناهل - تاریخ مراجعه
رتوس شکایتهای بیمار

شرح بیماری کنونی : بترتیب شکایتهای آرزمان شروع تا موقع گرفتن شرح حال شامل سیر علامت مربوطه ، کیفیت و کمیت ، کارهای تشخیصی و درمانی که تاکنون صورت گرفته است .

سوابق بیمار :

- ۱- بیماریهای طبی عمومی و سوابق بستری شدن در بیمارستانها
- ۲- معرف دارو در گذشته - آلرژی داروشی (و دیگر آلرژیها) - سابقه تزریق خون
- ۳- اعمال جراحی - تصادفات
- ۴- سوابق شخصی و اجتماعی : ازدواج ، تعداد اولاد ، سنین و وضع سلامت آنها ، اعتیاد (الکل ، سیگار - موادمخدر و غیره)
- ۵- سوابق فامیلی : سنین و وضع سلامت سلامت پدر ، مادر ، خواهران ، برادران - در صورت مرگ و علت و سن در مرگ مرگ - وجود یا عدم وجود امراض ارثی وامراض مهم بررسی دستگاهها شامل : پوست - سر - چشم - گوش و حلق و بینی - جهاز تنفسی

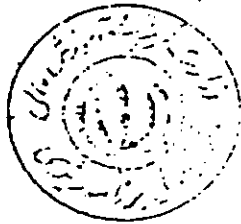
قلب و عروق - جهاز هاضمه - غدد - ادراری - تناسلی - عضلات و استخوان ها و مفاصل

۳ ساعت

آباد کردن بیمار برای معاینه و لوازم مورد استفاده و نحوه انجام امتحان فیزیکی .

شرح وضعیت عمومی بیمار (سطح هوشیاری - وضعیت بیمار در موقع معاینه - همگاری - وزن قد - تغذیه ...)

۱ ساعت	علائم حیاتی : فشار خون - نبض - تنفس - درجه حرارت
۱ ساعت	امتحان پوست و ضامم
۱ ساعت	امتحان عقده‌های لنفاوی و سیستم خونساز
۲ ساعت	امتحان فرد نرس و کیش و جلیق و بینی
۱ ساعت	امتحان چشم
۱ ساعت	امتحان قفسه سینه و پستانها
۲ ساعت	امتحان ریتین
۲ ساعت	امتحان قلب و عروق
۲ ساعت	امتحان شکم
۱ ساعت	امتحان دستگاه اداری تناسلی
۱ ساعت	امتحان اندام ها و ستون فقرات
۱ ساعت	امتحان شدد داخلی
۲ ساعت	امتحان اعصاب و روان

طریقه نوشتن پرونده بیمار ، خلاصه شرح حال و یافته‌های بالینی و پاراکلینیکی
فهرست مسائل بیمار (Problem List) و راه حلها (Plan)
تشخیصهای انتزاعی - نوشتن گزارش روزانه

ب (کارآموزی نشانه شناسی :

هفته‌ای دو روز صبح در بخشهای بالینی طبق برنامه تنظیمی هر دانشکده انجام

میگیرد .

در طی این دوره دانشجویان که آشنائی کامل به اصول معاینه بالینی ندارند
نمی بایست در فعالیتهای معمولی بخش که برای کارورزان و دستیاران ترتیب
داده شده است شرکت کنند. مرجع است که به هر یک از دانشجویان، بیماری
اختصاصی داده شده تا شرح حال و معاینه فیزیکی را انجام دهد و آنها را بصورت
گزارشی تنظیم نموده، فیرست مسائل بیمار و راه حلها را در انتهای گزارش ذکر
کند، سپس یکی از اعضاء هیئت علمی و یا دستیاران سال آخر با چند نفر دانشجوی
به مطالعه شرح حال و معاینه فیزیکی آنها پرداخته عملاً در کنار مریض اشکالات
آنها را مرتفع نمایند. در این مرحله از آموزش ترکیب و نحوه بکار بردن ادوات
اولیه پزشکی مانند گوشی، دستگاه فشارخون، افتالموسکوپ، اتومکوپ،
چکش، رفلکس دیاپازون به دانشجویان آموزش داده میشود.

کارآموزی بهداشت

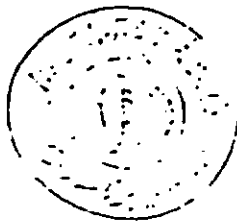
تعداد واحد: ۲

نوع واحد: کارآموزی

پیشنیاز: علوم پایه

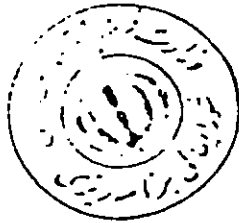
۶۷

در یکی از تعطیلات پایان سال دوم و یا سوم دانشجو بمدت سه هفته در اختیار واحدهای بهداشتی درمانی وزارت بهداشت جهت گذراندن کارآموزی بهداشت قرار میگیرد. برنامه کارآموزی بهداشت توسط واحدهای بهداشتی درمانی وزارت بهداشت تنظیم میگردد.

مرحله سوم:

الف : کارآموزی بالینی
ب : برنامه دروس نظری

کارآموزی داخلی

طول دوره : ۶ ماه

تعداد واحد : ۱۸

کارآموزی داخلی شامل بخشهای داخلی عمومی ، پوست ، اعصاب و عفونی است .

توضیحات در منحه ۱۶ آورده شده است .

نمونه فعالیتهای آموزشی یک بخش داخلی شرح زیر است :

۷/۵ تا ۸ صبح بررسی بیماران توسط دانشجویان

۸ تا ۹ صبح گزارش صبحگاهی : معرفی بیماران بستری شده و بررسی مشکلات بیماران بستری

در بخش در شب قبل و بحث در باره آنها .

۹ تا ۱۲ ریزیت آموزشی بیماران با شرکت اساتید ، دستیاران ، کارورزان و دانشجویان

پزشکی

۱۲ تا ۱ وقت نماز و غذا

۱ تا ۲ بعد از ظهر کنفرانسهای آموزشی بیمارستانی (cpc) ، کنفرانس مرگ و میر

(... , Grand round)

کارآموزی جراحی

۲

طول دوره: ۴ ماه

تعداد واحد: ۴۲

کارآموزی جراحی شامل بخشهای جراحی عمومی، اورولوژی و ارتوبیدی است. توضیحات

در صفحه ۱۶ آورده شده است.

برنامه کارآموزی بخش جراحی توسط گروه آموزشی مربوطه تنظیم میشود.

کارآموزی اطفال

طول دوره: ۳ ماه

تعداد واحد : ۹

۳

نمونه فعالیت‌های آموزشی یک بخش داخلی اطفال بشرح زیر است :

۷/۵ تا ۸ صبح بررسی بیماران توسط دانشجویان

۸ تا ۹ صبح گزارش صبحگاهی : معرفی بیماران بستری شده و بررسی مشکلات بیماران

بستری در بخش در شب قبل و بحث در باره آنها

۹ تا ۱۲ ویزیت آموزشی بیماران با شرکت اساتید ، دستیاران ، کارورزان و دانشجویان

پزشکی

۱۲ تا ۱ وقت نماز و غذا

۱ تا ۲ بعدازظهر کنفرانس‌های آموزشی بیمارستان (cpc ، کنفرانس مرگ و میر)

(... Grand round)

()

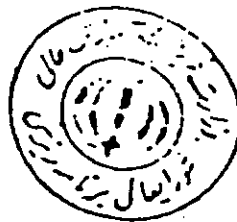
کارآموزی بیماریهای زنان و زایمان

طول دوره : ۲ ماه

تعداد واحد : ۶

۲

برنامه کارآموزی بخش زنان و زایمان توسط گروه آموزشی مربوطه تنظیم میشود.

کارآموزی چشم پزشکی

۵

طول دوره : ۱ ماه

تعداد واحد : ۳ واحد

حداقل مطالبی که در طی دوره باید فراگرفته شود

- ۱- آناتومی و فیزیولوژی چشم : کره چشم ، پلکها ، مجاری اشکی ، اعصاب و ماهیچهها چشم ، گاه چشم
- ۲- معاینه عمومی چشم : قسمت جلوی چشم ، ته چشم ، حرکات چشم و همکاری هر دو چشم
- ۳- داروهای چشم پزشکی و اثرات داروهای دیگر در چشم
- ۴- امراض چشمی : ملتحمه و کیسه اشکی ، امراض مربوط به قرنیه و پوششهای کره چشم ، عصب چشم ، عدسی چشم و عیوب انکاری
- ۵- استرابیسم : تشخیص و معالجه آن
- ۶- گلوکوم در بزرگسالان و بچهها
- ۷- اورژانسهای چشمی : مواد تلیثائی و اسیدی ، تروما ، پارگیهای چشمی و ترومبوزهای عروقی در چشم ، عوارض مسمومیت چشمی ، تشخیص رادیولوژی چشمی شامل نکستی ، جسم خارجی
- ۸- عوارض بیماریهای عمومی در چشم مانند دیابت ، فشار خون ، بیماریهای عفونی
- ۹- سردرد و چشم

کارآموزی شناسی و حلق و بینی

۶

طول دوره : ۱ ماه

تعداد واحد : ۲

خداقل مطالبی که در طول دوره کارآموزی بابت فراگرفت شود

۱- اندام شناسی و فیزیولوژی گوش ، ادیومتری

۲- بیماریهای گوش ، گوش خارجی ، برده صماخ ، اوتیت میانی و عوارض آن ،

بیماریهای گوش درونی ، ناشنوایی ها و تشخیص افتراقی آن ، وزوز گوش ، توان بخشی
ناشنوایان ، تشخیص افتراقی سرگیجه ، آسیب های گویاشی در کودکان ، بیماریهای عمیق
هفتم و هشتم و معیشتوایی در منز

۳- سرگردن : جراحی : جراحی های ماکزیلوفاسیال ، شکستگی های استخوانبای

مورت و علوشتنای عمیق گردن ، تشخیص افتراقی تومورهای گردن ، جراحی های پلاستیک و-
ترمیمی سر و مورت و گردن ، بیماریهای غدد بزاقی

۴- بینی : فیزیولوژی و آناتومی بینی و سینوسها ، بیماریهای بینی

۵- آنژیسی ، فیزیولوژی و بیماریهای دهان و دندان ، لوزه و آدنوئید ،

حلق

۶- حنجره : آناتومی و فیزیولوژی ، بیماریهای حنجره

۷- برونکوزوناکولوزی : آناتومی و فیزیولوژی ، بیماریهای مری و نای ، تراکتونومی

و مرالبت از بیمار ، طریق مختلف باز کردن مسر تنفسی

()

کارآموزی روانپزشکی

۷

طول دوره : ۱ ماه

تعداد واحد : ۳

نمونه سازمان و فعالیتهای عمومی یک بخش روانپزشکی آموزشی : هر بخش روانپزشکی در یک بیمارستان عمومی و یا در یک مرکز جامع روانپزشکی باید به تعداد مناسب روانپزشک، روانشناس بالینی، مددکار اجتماعی و کادر پرستاری و کاردرمانی داشته باشد. از نظر تقسیم کار معمولاً برای هر ۱۰ تخت بیمارستانی یک تیم درمانی آموزشی باید در نظر گرفت که شامل یک روانپزشک، یک روانشناس بالینی، یک مددکار اجتماعی و یک نفر از پرسنل پرستاری میباشد. در جلسات تیمی که جهت ارزیابی و برنامه ریزی درمانی و پیگیری تشکیل میشود، مسئول کار درمانی، کادر پرستاری مربوطه و دانشجویان پزشکی و پیراپزشکی و کارورزان و دستیاران نیز شرکت میکنند. فعالیتهای کلی در این بخش شامل ارزیابی انفرادی بیماران بستری توسط دانشجویان، کارورزان و دستیاران تحت نظر روانپزشک مسئول و سپس ارزیابی همه جانبه فرد فرد بیماران در جلسات تیمی میباشد. به علاوه ترتیب جلسات گروه درمانی، درمانی فامیلی، شوک درمانی (Ect)، کار درمانی، جلسات همگانی بخش، کلاسهای درس نظری، پیگیری سرباشی درمانی (روان درمانی)، روانپزشکی درمانگاه، تستهای روانشناسی، بررسی اورژانسها و مشاورهها و برقراری ارتباط با بخشهای دیگر تخمومی جهت رفع نیازهای روانپزشکی آن بخشها و جلسات ویژه برای دانشجویان در ردههای مختلف جهت آشنایی ایشان با واکنش بیماران نسبت به بیماری و همچنین توجه دادن ایشان به واکنشهای طبیعی و غیر طبیعی خود در برخورد با بیماری و سازمان و سایر برخوردها (بالاردرن

()

خودشناسی دردانشجویان (از فعالیت‌های معمول یک بخش روانپزشکی آموزشی خواهد بود.

دروس نظری : دانشجویان در طول مدتی که در بخش روانپزشکی به کار آموزشی اشتغال دارند حدود ۲۰ ساعت کلان درس نظری درمباحث زیر خواهند داشت .

۱- نحوه مصاحبه و تهیه شرح حال بیمار روانی

۲- نحوه مصاحبه با فامیل و اطرافیان بیمار و جمع آوری اطلاعات و برنامه ریزی

کلینی درمانی

۳- اورژانس‌های روانپزشکی

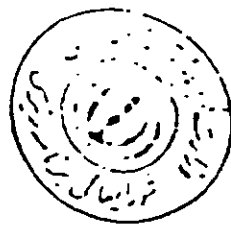
۴- درمان‌های دارویی در روانپزشکی

۵- کلیات روان درمانی : حمایتی، کوتاه مدت و دراز مدت

۶- فامیل درمانی و گروه درمانی

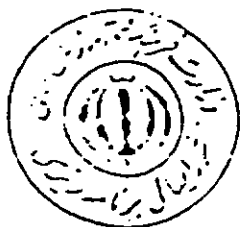
۷- مؤثر استفاده بالینی از تست‌های روانشناسی

۸- مقاله مشاوره در روانپزشکی .

کارآموزی رادیولوژی

۸

طول دوره : ۱ ماه

تعداد واحد: ۳

حداقل مطالبی که طی دوره باید فراگرفته شود

- ۱- اصول فیزیکی اشعه ایکس و موارد استعمال آن در پزشکی (رادیولوژی، رادیوتراپی)
- ۲- آناتومی رادیولوژی : شامل مطابقت کلی کلیشه‌های رادیوگرافی در وضعیت‌های مختلف (رخ ، نیمرخ ، مایل و ...) با آناتومی قسمت‌های مختلف بدن (سر گردن ، سینه ، مچرها ، لگن ، قفسه سینه ، شکم ، اندام‌ها ، استخوانی ، مفاصل ، دستگاه‌های گوارش ، ادراری ، قلب و عروق و ...) و اشاره‌ای به تکنیک رادیوگرافی در هر قسمت
- ۳- روش‌های مختلف رادیولوژی تشخیصی :

رادیوگرافی ساده ، رادیوگرافی با ماده حاجب خوراکی و تزریقی ؛ نظیر بررسی دستگاه گوارش ، آنژیوگرافی ، اورتوگرافی ، میلوگرافی و غیره .

۴- اصول کلی طب هسته‌ای و موارد استعمال و کاربرد آن در پزشکی تشخیصی

۵- آشنائی با روش‌های تشخیصی نوین :

الف (اولتراسونوگرافی

ب (سی تی اسکن

(IMR) Nuclear magnetic resonance (ج

(PET) Position emission tomography (د

(DSA) Digital subtraction angiography (ه

کارآموزی پوست

طول دوره : ۱ ماه

تعداد واحد : ۳ واحد

حداقل مطالبی که طی دوره باید فراگرفته شود :

- ۱- عناصر اولیه پوستی
- ۲- بیماریهای انگلی پوست
- ۳- بیماریهای میکروبی پوست
- ۴- بیماریهای ویروسی پوست
- ۵- بیماریهای جذام - سل - سلهای پوستی - سارکوئیدوز
- ۶- بیماریهای قارچی سطحی
- ۷- بیماریهای قارچی عمقی
- ۸- بیماریهای ناشی از نور آفتاب
- ۹- بیماریهای تاولی
- ۱۰- بیماریهای آلرژی و آلرژیهای شغلی - درماتیتهای شغلی - سرطانهای پوستی - عفونتها و همانودرمیها
- ۱۱- بیماریهای پوست ناشی از اختلالات متابولیک
- ۱۲- بیماریهای بیگوسوماتیک (لیکن پلان - پسوریازیس - نورودرمیت - پلاک - ویتلیگرو شیره)
- ۱۳- کلازموها

بهداشت عمومی ۴
آمار پزشکی و روش تحقیق

۱۴-۴

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری (۳۲ ساعت)

سرفصل دروس:

هدف

- ۱- آشنائی دانشجو با روشهای متداول تحقیق در علوم پزشکی
- ۲- توانائی دانشجو در جمع آوری و بیان آماری اطلاعات
- ۳- آشنائی دانشجو با استنباط آماری بمنظور درک کامل مقالات پزشکی
- ۴- توانائی دانشجو در انجام تحقیقات ساده پزشکی و بهداشتی

محتوی:

- ۱- مفهوم تحقیق و انواع آن ۲ ساعت
- ۲- مراحل مختلف یک تحقیق ۲ ساعت
- ۳- انواع اطلاعات - روشهای جمع آوری اطلاعات ۱ ساعت
- ۴- طبقه بندی اطلاعات و بیان آن بوسیله جدول و نمودار ۲ ساعت
- ۵- توصیف عددی اطلاعات (شاخصهای مرکزی و پراکندگی) ۲ ساعت
- ۶- مفهوم احتمال و بیان قوانین ساده آن ۲ ساعت
- ۷- توزیع دو جمله ای و کاربرد آن در علوم پزشکی ۲ ساعت
- ۸- توزیع زمان و کاربرد آن در علوم پزشکی ۲ ساعت
- ۹- نمونه گیری و تکنیکهای ساده آن ۲ ساعت
- ۱۰- قضیه حد مرکزی - برآورد حدود اعتماد میانگین و نسبت - برآورد

تعداد نمونه

۲ ساعت

۱۱- مفهوم فرقیه، تست آماری، اشتباه نوع اول و دوم ۱ ساعت

۱۲- دستور انجام چند آزمون مهم آماری که بیشتر در مقالات پزشکی مشاهده

میگردد [آزمون اختلاف میانگین و نسبت از یک عدد ثابت، آزمون اختلاف دو

- میانگین و دو نسبت)
- ۱۳- مفهوم بستگی بین دو صفت و روش بررسی آن در صفات کمی و کیفی ۴ ساعت
- (ضریب همبستگی آزمون ضریب همبستگی یا عدد سفر، جدول توافق) ۴ ساعت
- ۱۴- بررسی آماری چند مقاله پزشکی انتخاب شده ۲ ساعت

این کتاب را به کتابخانه مرکزی دانشگاه گیلان
 شماره ثبت کتابخانه مرکزی دانشگاه گیلان
 (کتابخانه مرکزی) گیلان، گیلان

بیماریهای عفونی

تعداد واحد: ۳

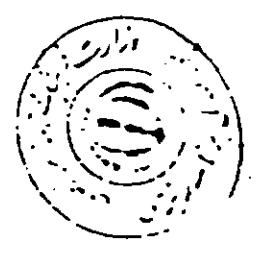
ساعت واحد: نظری (۱۵ ساعت)

سرفصل دروس:

- ۱- ویروالسی میکروبی، پاتوژنز عفونتها ۱ ساعت
- ۲- تب: کنترل دمای بدن، پاتوژنتب، بیماریهایی که با ازدیاد درجه حرارت بدن همراهند، بیماریهایی که با کاهش درجه حرارت بدن همراهند، علل تب، اهمیت کلینیکی تب، انواع تب، مواجهه باتب، اپیدمیولوژی تب، بیماریهای تب دار زودگذر، بیماریهای تب دار طولانی (F u 0) ۲ ساعت
- ۳- مکانیسم های دفاعی بدن: پوست و مخاط و ترشحات بدن، پولی و مونونوکلئرها، لنفوسیتها، ماکروفاژها، ایمونوگلوبولین ها، سیستم کامپلمان، عکس العملهای بدن در مقابل واکنشهای ایمنی، آنترفرون ۲ ساعت
- ۴- امتحانات سرولوژی و پوستی: تعریف، آنتی ژن و آنتی بادی در مقابل ویروسها، باکتریها، قارچها، مایکوپلاسما، ریکتزیاها و پارازیتها ۱ ساعت
- ۵- اصول درمان با آنتی بیوتیکها: شناخت ارگانسیم، تعیین آنتی بیوتیک حساس، عوامل دفاعی بدن، انتخاب توام آنتی بیوتیکها، سنیرزیم و آتاگونسیم، مضار، نحوه بکار بردن آنتی بیوتیکها ۳ ساعت
- ۶- سینیک شوک: صدمات ناشی از شوک به سلولها، تغییرات همودینامیک، علل و فیزیوپاتولوژی علائم ۱ ساعت
- ۷- اپیدمیولوژی بیماریهای عفونی ۲ ساعت
- ۸- عفونتهای کوکسی های گرم مثبت (استرپتوکوک، استافیلوکوک) ۲ ساعت
- ۹- عفونتهای کوکسی های گرم منفی (مننژیت مننگوکوکسی، اورتریتیس گنوکوکی) ۲ ساعت
- ۱۰- عفونتهای باسیلهای گرم مثبت (لیستریا، ساه زخم) ۲ ساعت
- ۱۱- عفونتهای باسیلهای گرم منفی (ویبا، استروباکتریا، بودومونا، پالمونولا، هموفیلوس، تمگلا، سروولا، لیزوسلا) ۵ ساعت

- ۱۲- عفونتهای اسپروکتها (سیفلیس ، لبتوسپیروز) ۲ ساعت
- ۱۳- عفونتهای بی هوازی (کزاز ، بوتولیم ، باکتروشیدها) ۲ ساعت
- ۱۴- میکوباکتریها : سل (باکتریولوژی ، طرزتشخیص وگشته پریموانفکسیون
- آدنیت بلی ، واکسیناسیون ، تویرکولین تست ، پیئگیری ودرمان) ۴ ساعت
- ۱۵- جذام ۱ ساعت
- ۱۶- عفونتهای قارچی ۳ ساعت
- ۱۷- عفونتهای پروتوزوئری و تک یا ختگان شایع (آمیب ، مالاریا ، توکوپلازما ، لیشمانیا ، بنوموسیستیس کارینا ، ژپارڈیا ، تریکومونا ، ایژوبورا) ۵ ساعت
- ۱۸- عفونتهای ویروسی (انفلوانزا ، هرپس ، هاری ، بیکورنو ویروسها شامل : پولیومیلیت ، کوکساکسی و آنتروویروسهای دیگر ، آبله ، آدنو ویروس ، هپاتیتها) ۵ ساعت
- ۱۹- عفونتهای مایکوپلازماشی (پنومونی ، اورتریت) ۱ ساعت
- ۲۰- عفونتهای کلامدیاشی (تراخم ، پسیتاکوز ، اورتریت) ۱ ساعت
- ۲۱- عفونتهای ریکتریاشی (تیفوس ، راکسی مانتین) ۱ ساعت
- ۲۲- عفونتهای کرمی (آسکاریس ، کرمک ، انکیلوستم ، استرونژیلوئیدیسیس ، کیست هیداتیک ، کرم کدو ، تریشینوز ، همولپیس نانا و دیگر کرمهای شایع) ۳ ساعت

■ : (بیمارهای دیفنتری و عفونی بنوری در قسمت کودکان تدریس میشود) .

تاریخ: _____
 نام: _____
 امضاء: _____

بیماریهای اعصاب

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: تئوری (۲۴ ساعت)

سرفصل دورس:

۲

۱- معاینه نورولوژیک (تاریخچه یک بیمار عصبی ، فعالیت غالبه قشری ، حافظه ، تکلم ، شناخت انواع افازیهها ، دیسارتری ، آبراکی ، شرح راههای هرمی و خارج هرمی ، فیزیوپاتولوژی ، اختلالات مخچه‌ای ، رفلکسها ، ماینات سی و حرکتی) ۲ ساعت

۲- فیزیوپاتولوژی ، تشخیص و درمان سردردها ۱ ساعت

۳- پاتوفیزیولوژی گردش خون مغزی ، فایعات عروقی مغزی ۳ ساعت

۴- اتیولوژی ، مکانیسم ایجاد ، فیزیوپاتولوژی ، تشخیص و درمان ۲ ساعت

۵- دمانس ۱ ساعت

۶- فیزیوپاتولوژی ، تشخیص و درمان انواع میوباتی و بیماریهای صفحه محرکه ۲ ساعت

۷- فیزیوپاتولوژی اعصاب محیطی ، تشخیص و درمان انواع نوروباتی ۲ ساعت

۸- فیزیوپاتولوژی نخاع ، تشخیص افتراقی و درمان انواع ضایعات نخاعی ۲ ساعت

۹- فیزیوپاتولوژی ، تشخیص و درمان مالتیبل اسکلروزیس ۱ ساعت

۱۰- فیزیوپاتولوژی ، تشخیص و درمان بیماریهای اکستراپیرامیدال و اختلالات حرکتی مربوطه ۲ ساعت

۱۱- فایعات فوفاگبرمنز (تومور ، آمبه ، همانوم سوب دورال ، همانوم ایی دورال) ۲ ساعت

۱۲- افزایش فشار داخل جمجمه ۱ ساعت

۱۳- اتیولوژی ، فیزیوپاتولوژی ، مکانیسم ایجاد اغما ، لوکالیزه کردن محل فایعه ، تشخیص و درمان اغما؛ ۲ ساعت

۱۴- اغما ۲ ساعت

۱۵- اغما ۲ ساعت

۱۶- اغما ۲ ساعت

۱۷- اغما ۲ ساعت

۱۸- اغما ۲ ساعت

۱۹- اغما ۲ ساعت

۲۰- اغما ۲ ساعت

۲۱- اغما ۲ ساعت

۲۲- اغما ۲ ساعت

۱ ساعت

۱۴- سرگیجه

۱۵- بررسی راحتهای سینائی ، فیزیوپاتولوژی ، تشخیص و درمان بیماریهای

۱ ساعت

مربوط به آن

۲ ساعت

۱۶- عوارض عصبی بیماریهای عفونی

۲ ساعت

۱۷- عوارض عصبی بیماریهای داخلی

۱ ساعت

۱۸- بیماریهای توام پوست و سیستم عصبی

۱ ساعت

۱۹- بررسی پاراکلینیکی بیماریهای اعصاب

تأیید شده است

رئیس هیئت مدیره

رئیس هیئت مدیره

رئیس هیئت مدیره

(مختص)

بیماریهای جراحی

۳

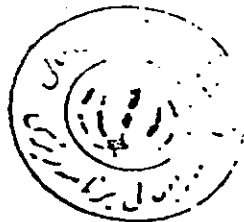
تعداد واحد : ۱۰

نوع واحد : نظری

پیشیاز : ندارد

سرفصل دروس : نظری (۱۷۰ ساعت)

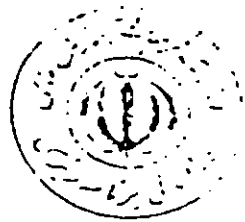
- ۱- آب والکترولیتها در بیمار عمل شده ، ترکیب طبیعی مایعات بدن - آب والکترولیت مورد نیاز بیماران عمل شده - فاکتورهائی که موجب نقصان تغییر میزان احتیاج میشوند . (۲ ساعت)
- ۲- ازدست دادن غیرطبیعی مایعات بدن - شیفت مایعات - نقصان وازدیاد حجم مایعات والکترولیت های بدن . (۱ ساعت)
- ۳- تعادل اسید و باز - اسید وزوالکالوزمتابولیک وتنفس (۱ ساعت)
- ۴- اهمیت تغذیه در بیمار جراحی وتغذیه وریدی (۲ ساعت)
- ۵- هموستاز وخونریزیهای جراحی - بررسی بیمار جراحی از نظر خونریزی - مراد مسدود انمقادی (۱ ساعت)
- ۶- مسائل مربوط به ترانسفوزیون (۱ ساعت)
- ۷- شوک هموراژیک (۲ ساعت)
- ۸- شوک گرام منفی (۱ ساعت)
- ۹- کلیات عفونتهای جراحی (۲ ساعت)
- بیماریهای قفسه سینه : (۹ ساعت)
- ۱- کلیات جراحی قفسه سینه (۱ ساعت)

- ۲- ترومای قفسه سینه (شامل ضایعات جنگی) (۲ ساعت)
- ۳- کیست هیداتید ریه (۱ ساعت)
- ۴- بیماریهای دیافراگم (۱ ساعت)
- ۵- تومورهای مدیاستن (۱ ساعت)
- ۶- سرطانهای ریه (۱ ساعت)
- ۷- جراحی قلب (۱ ساعت)
- ۸- جراحی عروق بزرگ (۱ ساعت)

بیماریهای دستگاه گوارش : (۲۹ ساعت)

- ۱- مری (۴ ساعت)
- ۲- معده واثنی عشر (۴ ساعت)
- ۳- پانکراس (۲ ساعت)
- ۴- کیسه صفرا و مجاری صفراوی (۲ ساعت)
- ۵- بیماریهای کبد (۲ ساعت)
- ۶- اسداد روده (۲ ساعت)
- ۷- بیماریهای جراحی روده کوچک (۱ ساعت)
- ۸- بیماریهای جراحی روده بزرگ (۲ ساعت)
- ۹- بیماریهای جراحی مقعد و رکتوم (۲ ساعت)
- ۱۰- تومورهای روده بزرگ (۲ ساعت)
- ۱۱- آپاندیسیت (۲ ساعت)
- ۱۲- حفره منقار و پریتوان (شامل پریتونیت سلی) - پریتونیت حاد - پرفوراسیونهای احشایی - تومورها - فتق ها (۲ ساعت)
- ۱۳- بیماریهای طحال (۱ ساعت)
- ۱۴- هیپرتانسیون پورتال (۲ ساعت)
- ۱۵- خرنج بیماریهای دستگاه گوارش (۲ ساعت)

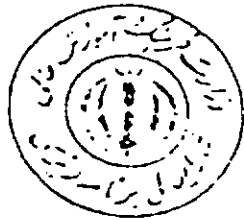
۱۶- زربه های شکمی - خونریزیهای داخل شکم - زربه های غیرنافذ - زربه های نافذ و ضایعات جنسی داخل شکم (۴ ساعت)

تعداد داخلی : (۵ ساعت)

- ۱- بیماریهای جراحی تیروئید و پارا تیروئید (۴ ساعت)
- ۲- بیماریهای جراحی غدد فوق کلیوی (۱ ساعت)

سایر جراحیها : (۱۵ ساعت)

- ۱- ناهنجاریهای فک و صورت (۲ ساعت)
- ۲- تومورهای سروگردن (غدد بزاقی - حفره دهان و فک) (۲ ساعت)
- ۳- تومورهای خوش خیم و بد خیم پستان (۴ ساعت)
- ۴- ضایعات جراحی لارنکس و فارینکس (۳ ساعت)
- ۵- تومورهای پوستی و انسهاج نرم (۲ ساعت)
- ۶- ترومای سروگردن (۱ ساعت)
- ۷- سوختگیها (۲ ساعت)

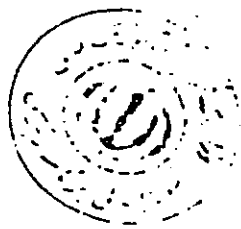

بیماریهای دستگاه عصبی (۱۲ ساعت)

- ۱- زربه های جمجمه و خونریزی آن (۳ ساعت)
- ۲- زربه های نخاع و خونریزی آن (۱ ساعت)
- ۳- ضایعات عروق داخل مغز (۱ ساعت)
- ۴- بیماریهای مادرزادی مغز و نخاع (۲ ساعت)
- ۵- تومورهای مغزی (۲ ساعت)
- ۶- هرمن دیسکال (۱ ساعت)
- ۷- تومورهای نخاعی (۱ ساعت)
- ۸- نوروزاد پیرلوروزی (۱ ساعت)

بیماریهای دستگاه اداری (۱۴ ساعت)

- ۱- معاینه بیمار و بررسی دستگاه اداری (۱ ساعت)
- ۲- تومورهای دستگاه اداری (۴ ساعت)
- ۳- سنگهای دستگاه اداری (۱ ساعت)
- ۴- تنگیها و عوارض دستگاه اداری (۱ ساعت)
- ۵- عفونتهای دستگاه اداری (۲ ساعت)
- ۶- ناهنجاریهای دستگاه اداری (۱ ساعت)
- ۷- اورتریتها (۱ ساعت)
- ۸- بیماریهای اسکروتوم (۱ ساعت)
- ۹- فوریتهای اورولوژی (۱ ساعت)
- ۱۰- ترومای دستگاه اداری (۱ ساعت)

جراحی اطفال (۹ ساعت)

- ۱- استفراغ در ماههای اول زندگی (۱ ساعت)
- ۲- دردهای شکمی در اطفال (۱ ساعت)
- ۳- انسداد روده - ناهنجاریهای اثنی عشر (۱ ساعت)
- ۴- هیرشپرونک (۱ ساعت)
- ۵- تومور ویلمز (۱ ساعت)
- ۶- نوروپلاستوم (۱ ساعت)
- ۷- فوریتهای جراحی اطفال (۱ ساعت)
- ۸- جراحیهای شایع در اطفال (۱ ساعت)
- ۹- زمان جراحی در جراحی اطفال (۱ ساعت)

جراحی مری (۱۴ ساعت)

- ۱- انسداد مری و ایلیمان (۱ ساعت)

- ۲- انسداد عروق فمورویا پلیتثال (۱ ساعت)
- ۳- انسداد عروق احشائی (۱ ساعت)
- ۴- بیماریهای عروق مغزی خارج جمجمه (۱ ساعت)
- ۵- آنوریسم ها - آنورت - محیطی - احشائی (۲ ساعت)
- ۶- بیماری بورگر (۱ ساعت)
- ۷- بیماریهای آنژیواسپاستیک (۱ ساعت)
- ۸- آمبولی شریانی (۱ ساعت)
- ۹- ترومای عروق شامل ترومای جنسی (۲ ساعت)
- ۱۰- بیماریهای وریدی و لنفاتیک - واریس ها - نارسائی مزمن وریدی - ترومبوفیت حاد - آمبولی ریوی - انسداد ورد اجوف فوقانی (۲ ساعت)
- ۱۱- سندرم توراسیک اوت لت (۱ ساعت)

بیپوشی (۱۱ ساعت)

- ۱- ارزیابی بیماران قبل از عمل (معاینات عمومی - تعیین ریسک در بیماران قلبی - دیابتیک و حاملگی و غیره - پیش داروهای بیپوشی - حساسیت به داروها - خالی بودن معده) (۲ ساعت)
- ۲- تعیین ریسک جراحی با تستهای ریوی قبل از عمل - بروز عوارض تنفسی - نارسائی مزمن ریه - مصرف سیگار - تاریخچه خلط - تستهای بالینی (۲ ساعت)
- ۳- طیف بیپوشی :

الف - بیپوشی جراحی - مکانیسم اثر داروها - مراحل مختلف بیپوشی *

ب - کاربرد واحد مراقبتهای تنفسی - بیماران جراحی اعصاب * (۲ ساعت)

۴- مسمومیتها - سندرم اختلال تنفس بالین - آسپیراسیون - عوارض پس از عمل تنفسی *

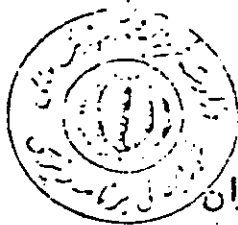
ج - کلینیک درد شناسی - فیزیوتراپی و تحقیق در مورد درد شناسی مراکز درد شناسی

کاربرد عطش هوزفره درد شناسی (۱ ساعت)

۵- ادبیات قلبی ریوی - فاسیس - بیشرقه (۳ ساعت)

ارتویدی : (۲۹ ساعت)

- ۱- محاینه مفاصل واستخوانها و بررسی بیماریها از نظر ارتویدی (۲ ساعت)
- ۲- تعریف شکستگی - تقسیم بندی - علائم کلیدیکی - تعریف د رفتگی بررسی - شکستگی د راورژانس * (۱ ساعت)
- ۳- مکانیسم بهبود استخوان وتاند ون ولیگمان - جوش نخوردن ودیرجوش خوردن استخوان - پیوند استخوانی * (۱ ساعت)
- ۴- شکستگی باز - علت - درمانهای اولیه - درمان صحیح زخم روی شکستگی باز - برخورد با عضو مبتلا * (۱ ساعت)
- ۵- عوارض شکستگی ها - آمبولی چربی - گانگرن گازی - کزاز - استئومیلیت - سندرم ایسکمی ولگن (۱ ساعت)
- ۶- شکستگی ود رفتگی مچ دست - شکستگی استخوانهای ساعد * (۱ ساعت)
- ۷- شکستگی باز و شاهه ود رفتگی شاهه * (۱ ساعت)
- ۸- شکستگی ود رفتگی مهره ها * (۱ ساعت)
- ۹- شکستگی های لگن * (۱ ساعت)
- ۱۰- شکستگی حاود رفتگی های مفصل واستخوان ران (۱ ساعت)
- ۱۱- شکستگی - د رفتگی ومضایعات لیگمانها وزانو * (۱ ساعت)
- ۱۲- شکستگی ود رفتگی مچ پا - پاوساق پا * (۱ ساعت)
- ۱۳- انواع آمپوتاسیون وسائل مربوطه * (۱ ساعت)
- ۱۴- علت ومکانیسم ایجاد عفونت های استخوانی - مفصل - استئومیلیت - مزمن - آرتريت چرکی * (۱ ساعت)
- ۱۵- سل استخوان ومفاصل - سیفیلیس استخوان ومفاصل (عفونتهای قارچی استخوان) (۱ ساعت)
- ۱۶- د رفتگی مادرزادی مفصل ران * (۱ ساعت)
- ۱۷- کلاب فوت - متاتارسوس وروس - هالوس وروس مادرزادی * (۱ ساعت)
- ۱۸- سایرناهنجاریهای مادرزادی استخوان ومفاصل - اشپرینگل - سینداکتیلی - پولی د اکتیلی - ماکرود اکتیلی وغیره * (۱ ساعت)

- ۱۹- تومورهای با منشأ استخوانی و غیراستخوانی (۱ ساعت)
- ۲۰- میوزیت آسیفیکان پیشرونده - تومورهای عضلانی (۱ ساعت)
- ۲۱- سندرك کمپارتمنت قدامی و خلفی ساق - کارپال تونل (۱ ساعت)
- ۲۲- پولیومیلیت - سربرال پالسی (۱ ساعت)
- ۲۳- ارتویدی در سایر امراض استخوان مفاصل (۲ ساعت)
- ۲۴- نکروز آسپتیک سراسرخوان ران در بچه ها - استوآرتریت مفصل ران در بالهین (نکروز آسپتیک سرولنخزش این فیذاستخوان ران در بچه ها) • (۲ ساعت)
- ۲۵- ضایعات اطراف شانه - شانه منجمد - آرنج تیس بازان • (۱ ساعت)
- ۲۶- استئوکندریت دیسکان - در رفتگی مادرزادی کشکک - اسکوشلاتراستئوآرتریت زانو • (۱ ساعت)

بیماریهای زنان و زایمان

تعداد واحد : ۴

نوع واحد : نظری (۶ ساعت)

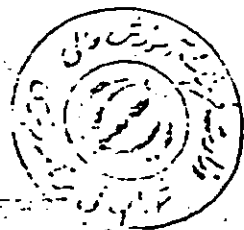
سرفصل دروس :

الف - ماماشی :

- ۱- تعریف علم ماماشی و آمار حیاتی ۱ ساعت
- ۲- تشریح دستگاه تناسلی ۱ ساعت
- ۳- فیزیولوژی قاعدگی و تخمک گذاری ۱ ساعت
- ۴- تخم گشوده شده ، لانه گزینی ، ساختمان جفت و پرده ها ۱ ساعت
- ۵- فیزیولوژی جفت ۱ ساعت
- ۶- علائم و روشهای مختلف تشخیص حاملگی ۱ ساعت
- ۷- جنین شناسی (مراحل مختلف تکامل جنینی و مقدار مایع آمنیوتیک) ۱ ساعت
- ۸- معاینه کلینیکی زائو و گرفتن شرح حال ۱ ساعت
- ۹- تغییرات فیزیولوژیکی دوران حاملگی ۲ ساعت
- ۱۰- ساختمان لگن و انواع غیرطبیعی آن ۱ ساعت
- ۱۱- پرزانتاسیون - پوزیسیون - استاسیون - آنکاژمان ۱ ساعت
- ۱۲- مراقبتهای دوران بارداری و شکایات مختلف دوران حاملگی (منجمه استفرانها) ۲ ساعت
- ۱۳- فیزیولوژی زایمان و نشانه های آن ۱ ساعت
- ۱۴- سیر زایمان طبیعی و طرز انجام زایمان طبیعی ۱ ساعت
- ۱۵- مراقبتهای دوران بعد از زایمان ۱ ساعت
- ۱۶- زایمان نمایشی ۱ ساعت
- ۱۷- زایمان در نمایشهای پس سری خلفی ، پیشانی ، صورت و شانیه ۱ ساعت
- ۱۸- تحریک زایمانی ۱ ساعت

- ۱۹- دیستوشی زایمانی (انقباضات پاتولوژیک ، تنگی لگن ، ماکروزومی ،
 مالفورمسیونها ، نمایشهای غیرطبیعی) ۲ ساعت
- ۲۰- زجر جنین و روشهای بررسی سلامت جنین ۱ ساعت
- ۲۱- زایمان زودرس ، حاملگی بعد از ترم ۱ ساعت
- ۲۲- تاخیر رشد داخل رحمی ۱ ساعت
- ۲۳- چندقلوئی ۱ ساعت
- ۲۴- خونریزیهای سه ماهه سوم حاملگی (جدا شدن جفت ، جفت سرراهی) ۲ ساعت
- ۲۵- انواع جفت و ناهنجاریهای جفت و بندناف ۱ ساعت
- ۲۶- عوارض بعد از زایمان (عفونت ، خونریزی ترومبو فلبیت ...) ۲ ساعت
- ۲۷- عدم تجانس گروههای خونی ۱ ساعت
- ۲۸- بیماریهای تروفوبلاستیک ۲ ساعت
- ۲۹- واکيوم و فورسپس ۱ ساعت
- ۳۰- سزارین و انواع آن ، ضایعات کانال زایمانی ، علل هیسترتومی بعد از زایمان ۲ ساعت
- ۳۱- هیدرآمنیوس ، اولیگوآمنیوس ، ناهنجاریهای جنینی (هیدرونیفالی ،
 آنانسفال ، مننگوسل ...) ۱ ساعت
- ۳۲- بیماریهای هیپرتانسیو دوران حاملگی ۲ ساعت
- ۳۳- پارگی زودرس کیسه آب ۱ ساعت
- ۳۴- بیماریهای قلبی و سیستم ادراری در حاملگی ۱ ساعت
- ۳۵- دیابت و حاملگی ۱ ساعت
- ۳۶- سقط ها ۱ ساعت
- ۳۷- حاملگی خارج از رحمی ۱ ساعت
- ۳۸- احیاء نوزاد ۱ ساعت

ب- زنان :

۳۹- معاینات کلینیکی و بررسیهای پاراکلینیکی در بیماریهای زنان ۱ ساعت

- ۴۰- بلوغ و یائسگی ۱ ساعت
- ۴۱- دیسمنوره ۱ ساعت
- ۴۲- بیماریهای وولوواژن ۱ ساعت
- ۴۳- واژنیتها و سرویسیتها ۱ ساعت
- ۴۴- بیماریهای خوش خیم دهانه رحم و جسم رحم (شامل پولیپها و هیپرپلازیها) ۲ ساعت
- ۴۵- بیماریهای بعدخیم دهانه رحم (شامل تهید و بررسی اسمیر، بیوپسی) ۱ ساعت
- ۴۶- بیماریهای بدخیم جسم رحم و لولهها ۱ ساعت
- ۴۷- تومورهای خوش خیم تخمدان ۱ ساعت
- ۴۸- تومورهای بدخیم تخمدان ۱ ساعت
- ۴۹- خونریزیهای غیرطبیعی زنانه ۱ ساعت
- ۵۰- عفونت‌های لگن ۱ ساعت
- ۵۱- آمنوره ۲ ساعت
- ۵۲- نازائی ۲ ساعت
- ۵۳- آندومتریتوز ۱ ساعت
- ۵۴- سل دستگاه تناسلی ۱ ساعت
- ۵۵- ناهنجاریهای مادرزادی دستگاه تناسلی ۱ ساعت
- ۵۶- روشهای جلوگیری از حاملگی ۲ ساعت

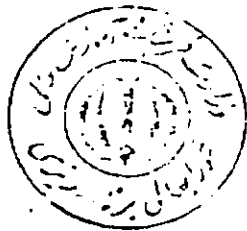
تسیماریهای کودکان

۵

تعداد واحد : ۶

نوع واحد : نظری (۱۰۲ ساعت)

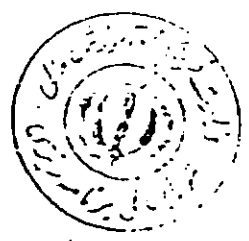
پیشنیاز : ندارد

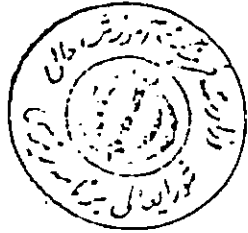

سرفصل دروس :

- ۱- نوزاد طبیعی ۲ ساعت
- ۲- نوزاد نارس و نوزادان LGA SSGA و غیره ۱ ساعت
- ۳- مراقبت از نوزاد طبیعی ۱ ساعت
- ۴- مراقبت از نوزاد نارس ۱ ساعت
- ۵- آسفیکی نوزادان و مسائل تنفسی ویژه نوزادان و عوارض ناشی از اکسیژن درمانی ۲ ساعت
- ۶- احیاء نوزاد و کودک ۱ ساعت
- ۷- فیزیوپاتولوژی - اتیولوژی و درمان زردی ۳ ساعت
- ۸- رشد و نمو و اختلالات آن (از زندگی جنینی تا سن بلوغ) ۳ ساعت
- ۹- احتیاجات روزمره به مواد غذایی و ویتامینها ۲ ساعت
- ۱۰- شیر مادر ۱ ساعت
- ۱۱- تغذیه شیرخواران و کودکان ۲ ساعت
- ۱۲- سوء تغذیه ۲ ساعت
- ۱۳- اسهالهای مزمن و سندرمهای سوء جذب ۲ ساعت
- ۱۴- کمبود ویتامینها (آ ویتامینوز) ۱ ساعت
- ۱۵- بهداشت و طب پیشگیری در اطفال ۲ ساعت
- ۱۶- عفونت های نوزادان ۲ ساعت
- ۱۷- عفونت های داخل رحمی ۱ ساعت

- ۱۸- اسهال و استفراغ و دژ هیدراتاسیون با توجه خاص به پیشگیری ۲ ساعت
- ۱۹- آب و الکترولیتها با توجه خاص به درمان با ORS ۲ ساعت
- ۲۰- بیماریهای شایع ژنتیک و متابولیک ۳ ساعت
- ۲۱- مسائل خاص سیستم اعصاب و عضلات در نوزادان و کودکان و مساله Plappy disease ۲ ساعت
- ۲۲- مننژیت و آنسفالیت ۲ ساعت
- ۲۳- تشنج در نوزادان و کودکان ۱ ساعت
- ۲۴- سل ۲ ساعت
- ۲۵- سیاه سرفه ۱ ساعت
- ۲۶- دیفتری ۱ ساعت
- ۲۷- کزاز ۱ ساعت
- ۲۸- فلج اطفال ۱ ساعت
- ۲۹- سرخک ۱ ساعت
- ۳۰- سایر بیماریهای بشوری حاد در کودکان (غیر از سرخک) ۱ ساعت
- ۳۱- اوریون ۱ ساعت
- ۳۲- هیاتیت : علل و عوارض آن در نوزادان و کودکان ۱ ساعت
- ۳۳- تیفوئید ۱ ساعت
- ۳۴- بروسلوز ۱ ساعت
- ۳۵- عفونت های ادراری ۱ ساعت

- ۳۶- بیماریهای انگلی شایع در اطفال ۲ ساعت
- ۳۷- عفونتهای دستگاه تنفسی فوقانی ۲ ساعت
- ۳۸- عفونتهای دستگاه تنفسی تحتانی ۳ ساعت
- ۳۹- آم ۱ ساعت
- ۴۰- گلومرولونفریت حاد و سندروم نفریتیک حاد ۱ ساعت
- ۴۱- ناهنجاریهای شایع در دستگاه قلب و عروق و نارسایی قلب ۳ ساعت
- ۴۲- روما تیسیم حاد مفصلی ۱ ساعت
- ۴۳- آرتریت روما توئید و لوپوس آریتما نو ۱ ساعت
- ۴۴- استئومیلیت حاد، سلولیت ۱ ساعت
- ۴۵- آرتریت های حاد ۱ ساعت
- ۴۶- مسائل خاص آلرژی و ایمنی در کودکان و نوزادان ۱ ساعت
- ۴۷- بیماریهای شایع پوست در شیرخواران و کودکان ۱ ساعت
- ۴۸- دیابت کودکان و نوزادان ۲ ساعت
- ۴۹- هیپوتیروئیدی ۱ ساعت
- ۵۰- اختلالات متابولیسم کلسیم و ویتامین (د) در نوزادان و شیرخواران ۲ ساعت
- راشیتیسم، هیپوکلسمی
- ۵۱- مسائل خاص دستگاه ادراری و تناسلی نوزادان و کودکان با ۱ ساعت
- تاکید بر دستگاه تناسلی مبهم

- ۱ ساعت ۵۲- بیماریهای خونریزی دهنده
- ۱ ساعت ۵۳- نارشائی قلب درنوزادان و کودکان
- ۲ ساعت ۵۴- کم خونیها
- ۱ ساعت ۵۵- شوک راغنا
- ۱ ساعت ۵۶- حوادث و مسمومیتها و اصول پیشگیری آنها
- ۲ ساعت ۵۷- بیماریهای بدخیم شایع در کودکان
- ۲ ساعت ۵۸- بیماریهای شایع روانی و رفتاری در کودکان ، مشکلات
آموزشی کودکان ، بیداشت روانی اطفال و عقب ماندگی ذهنی
- ۱ ساعت ۵۹- اثر داروها بر روی جنین و نوزاد
- ۱ ساعت ۶۰- توده های شکمی در اطفال
- ۱ ساعت ۶۱- جنین و ارتباط متقابل آن با مادر
- ۱ ساعت ۶۲- بیماریهای تنفسی در نوزادان
- ۲ ساعت ۶۳- اختلالات شایع متابولیکی در نوزادان (غیر از کلسیم)
- ۱ ساعت ۶۴- کوتاهی قد
- ۲ ساعت ۶۵- بیماریهای عضلانی در کودکان
- ۱ ساعت ۶۶- هیپرتانسیون در کودکان
- ۱ ساعت ۶۷- استفراغ در نوزادان و کودکان

بیماریهای روانی

۷

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری (۳۴ ساعت)

سرفصل دروس:

- ۱- تعریف و کاربرد و حوزه عمل روانپزشکی ۱ ساعت
- ۲- سوره‌شناسی و نوروفیزیولوژی رفتار ۱ ساعت
- ۳- هیجانها و استرس ۱ ساعت
- ۴- نظریات مختلف در مورد ساختار روان و رشد روانی انسان (اشاره‌ای به نظریات پیاژه، اریکسون، یادگیری و تحلیلی) ۲ ساعت
- ۵- مکانیسمهای دفاعی ۱ ساعت
- ۶- اصول مباحثه و ارزیابی در روانپزشکی ۱ ساعت
- ۷- نشانه‌شناسی بیماریهای روانی ۱ ساعت
- ۸- گرفتن شرح حال و امتحان وضعیت روانی بیمار ۱ ساعت
- ۹- طبقه بندی بیماریهای روانی ۱ ساعت
- ۱۰- مبانی سایکوفارماکولوژی و درمانهای عضوی در روانپزشکی ۱ ساعت
- ۱۱- اختلالاتی گروه اسکیزوفرنی ۲ ساعت
- ۱۲- اختلالاتی عاطفی ۲ ساعت
- ۱۳- اختلالاتی اضطرابی (نوروزها) ۲ ساعت
- ۱۴- اختلالاتی مربوط به استرس و سوامح ۱ ساعت
- ۱۵- اختلالاتی تبدیلی ۱ ساعت
- ۱۶- اختلالاتی تجربه‌ای ۱ ساعت
- ۱۷- اختلالاتی کاذب و هیپوکندریا ۱ ساعت
- ۱۸- اختلالاتی شخصیتی ۲ ساعت
- ۱۹- سندرمهای روانی عضوی منفی ۱ ساعت

۲۰- اختلالات روان - تنی ۱ ساعت

۲۱- مغز و رفتار جنسی ، پاسخهای فیزیولوژیک جنسی ، مراحل مختلف رفتار

جنسی ۱ ساعت

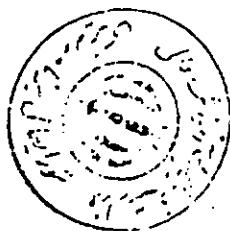
۲۲- اختلالات و انحرافات جنسی ۲ ساعت

۲۳- وابستگی دارویی ۱ ساعت

۲۴- اصول امتحان روانپزشکی کودک ۱ ساعت

۲۵- کلیاتی از روانپزشکی کودک ۲ ساعت

۲۶- آشنائی با روشهای مختلف درمانهای روانشناختی در روانپزشکی ۲ ساعت

پزشکی قانونی و سمومیت

۶۸

تعداد واحد : ۲

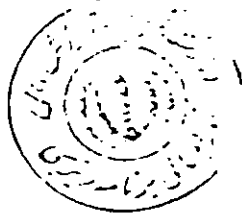
نوع واحد : نظری (۳۴ ساعت)

پیشنیاز : ندارد

هدف :

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

۱ ساعت	۱- کلیات پزشکی قانونی و طب کار
۳ ساعت	۲- اصول اخلاقی ، قوانین و مقررات مربوط باسنتال پزشکی
۳ ساعت	۳- مرگ شناسی
۳ ساعت	۴- تعیین هویت و شناسایی بقایا و آثار انسانی
۲ ساعت	۵- خفگی ها
۳ ساعت	۶- مسائل جنسی
	۷- تروماتولوژی :
۲ ساعت	کلیات و ضرب و جرح
۲ ساعت	حوادث و تعادفات
۲ ساعت	گرما و سرما
۱ ساعت	تشعشعات و الکتریسیته
۱ ساعت	سرو مدا

۸ - مسمومیت ها :

۱ ساعت	مسمومیت با سیانور آرسنیک ، مشتقات جیوه
۲ ساعت	مسمومیت با مواد مخدر
۲ ساعت	مسمومیت با سموم حیوانی
۱ ساعت	مسمومیت با مشتقات نفتی
۱ ساعت	مسمومیت با اکسید دو کربن
۱ ساعت	مسمومیت با حشره کشها
۱ ساعت	مسمومیت با سرب
۱ ساعت	مسمومیت با بنزول (خلالها)
۱ ساعت	خطرات عمده گرد و غبار (پتوموکونیزرها)

()

بهداشت عمومی (۵)

(اپیدمیولوژی بیماریهای شایع در ایران)

۱۴-۵

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

سرفصل دروس : (۲۴ ساعت)

بعداً " ارسال خواهد شد •

تاریخ و اخلاق پزشکی

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

۴۲

هدف : هدایت و تعلیم دانشجویان برای رسیدن به اصول اخلاقی و معنوی حرفه پزشکی

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

بعدا " داده خواهد شد .

تاریخ و اخلاق پزشکی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

سرفصل دروس:

۲ ساعت

تاریخ عمومی پزشکی

تاریخ پزشکی ایران (قبل از اسلام و

۶ ساعت

دوران تمدن اسلامی

۲ ساعت

معرفی برگزیده‌های ازمیتون پزشکی

در تمدن اسلامی مثل:

هدایت المتعلمین فی طب

قانون

الحاوی

ذخیره خوارزمشاهی

چهارمقاله عروضی

۱ ساعت

تعریف و شرح علم اخلاق

اخلاق و مبانی اخلاقی در حرفه پزشکی

۲ ساعت

ورشته‌های مختلف پزشکی

روابط پزشک و بیمار و خانواده او (اراداری

۶ ساعت

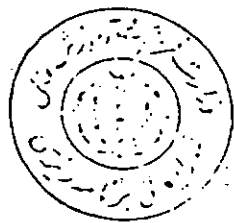
حرفه‌ای)

مسائل فقهی در رشته‌های مختلف پزشکی

۲ ساعت

(پزشکی عمومی، زنان و مائنه روان)

پزشکی، جراحی و داخلی و اطفال...)

مررسی مسائل خاص پزشکی و نگاه اسلام
در ارتباط با آنها (پسود عضو، مسائل
زسکی، بائک اسیرم، فاملکگذاری
من حاملگی، سقط جنین، عقم ساری
تلفیح عمومی) .

۸ ساعت

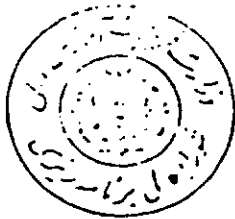
کلیاتی درباره مرگد (چنددهای پزشکی

وفلسفی مرگد)

۲ ساعت

سوگندنامهها

۱ ساعت

دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی
دانشکده پزشکی

تیمسال

شماره
تاریخ
پیوست
شماره پرونده

جناب آقای دکتر فریدون عزیزی
سرپرست گروه پزشکی شورای عالی برنامه ریزی

باسلام،

احتراماً حسب الامر به پیوست عنوان سرفصلهای دروس اپیدمیولوژی بیماریهای
شایع در ایران ارسال میگردد. (بهرارزش عمومی ۵)

- ۱- اپیدمیولوژی و کنترل مالاریا
- ۲- اپیدمیولوژی و کنترل لیشمانیوزها
- ۳- اپیدمیولوژی و کنترل سل
- ۴- اپیدمیولوژی و کنترل جذام
- ۵- اپیدمیولوژی و کنترل حصبه و سایر تبهای رودهای
- ۶- اپیدمیولوژی و کنترل هیاتیت های ویروسی
- ۷- اپیدمیولوژی و کنترل بیماریهای مقاربتی
- ۸- اپیدمیولوژی و کنترل کرمهای منتقله بوسیله خاک (آسکاریس، کرم قلابدار - تریکوسفال)
- ۹- اپیدمیولوژی و کنترل آمیبیاز و ژناردا باز
- ۱۰- اپیدمیولوژی و کنترل بیماریهای اسهالی
- ۱۱- اپیدمیولوژی و کنترل بروسلوز
- ۱۲- اپیدمیولوژی و کنترل وبا
- ۱۳- اپیدمیولوژی و کنترل هاری
- ۱۴- اپیدمیولوژی و کنترل دیپتیری
- ۱۵- اپیدمیولوژی و کنترل سرطانهها
- ۱۶- اپیدمیولوژی و کنترل ازاد باد فشارخون شریانی
- ۱۷- اپیدمیولوژی و کنترل بیماریهای کم خونی عظمی قلیسب
- ۱۸- اپیدمیولوژی و کنترل بیماریهای روماتیسمی و روماتیسم قلیسب

تعداد کپی
شماره
تاریخ
۱۳۷۱/۴/۱

سرکار
دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی
گروه پزشکی شورای عالی برنامه ریزی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی

رئیس محترم دانشگاه / دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ... (سراسر کشور)

سلام علیکم

بدینوسیله مصوبه هفتاد و هشتمین جلسه گروه پزشکی شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۷۸/۳/۱۷ چه استحضار و اقدام مقتضی ابلاغ می گردد.

براساس مصوبه هفتاد و هشتمین جلسه گروه پزشکی شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۷۸/۳/۱۷، از نیمسال اول سال تحصیلی ۷۸-۷۹ به بعد لازم است دروس باکتری شناسی و ویروس شناسی بطور مستقل جهت دانشجویان دوره دکترای عمومی پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی ارائه شوند و نمرات آنها بصورت مجزا با کد مستقل در کارنامه دانشجو درج گردد.

نوع واحد	تعداد واحد	نام درس	کد درس		
			دندانپزشکی	داروسازی	پزشکی
نظری	۳	باکتری شناسی	۰۹-۱	۱۹-۱	۲۸-۱
نظری	۱	ویروس شناسی	۰۹-۲	۱۹-۲	۲۸-۲
عملی	۱	میکروب شناسی	۰۹-۳	۱۹-۳	۲۸-۳

رای صادره در هفتاد و هشتمین جلسه گروه پزشکی شورای عالی برنامه ریزی از نیمسال اول سال تحصیلی ۷۸-۷۹ لازم الاجراء است. ۷۸/۴/۹

دکتر محمد وجگانی
دبیر گروه پزشکی شورای عالی برنامه ریزی

رونوشت:

- سرپرست محترم گروه پزشکی شورای عالی برنامه ریزی جناب آقای دکتر نوحی جهت استحضار.
- معاون محترم آموزشی جناب آقای دکتر بهرامی جهت استحضار.
- معاون محترم دانشجویی و فرهنگی جناب آقای دکتر غفوری جهت استحضار.
- مدیرکل محترم امور دانشجویان داخل جهت استحضار.
- مدیرکل محترم اداره فارغ التحصیلان جهت استحضار.

۱۴۵

۱۴۶

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و آموزش عالی

تعمیراتی

تاریخ

شماره

پیوست

تغییرات در برنامه دوره دکتری عمومی پزشکی

باتوجه بر ضرورت ترویج تغذیه با شیر مادر

مصوبه جلسه ۲۹۲ شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۲/۱۱/۹

شورای عالی برنامه ریزی در جلسه ۲۹۲ مورخ ۱۳۷۲/۱۱/۹ بر اساس پیشنهاد گروه پزشکی مبلی بر ضرورت ترویج تغذیه با شیر مادر تغییراتی را در برنامه دوره دکتری عمومی پزشکی لازم دید و آنرا به شرح پیوست تصویب کرد. این مصوبه از تاریخ تصویب قابل اجرا است. دستورالعمل اجرایی آن توسط گروه پزشکی شورای عالی برنامه ریزی تعیین و ابلاغ می شود.

رای مانده جلسه ۲۹۲ شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۲/۱۱/۹ در خصوص تغییرات در برنامه دوره دکتری عمومی پزشکی صحیح است جهت اجرا ابلاغ شود.

دکتر سیدمحمدرضا هاشمی کلپایگانی

سرپرست گروه پزشکی

وزیر فرهنگ و آموزش عالی

دکتر فریدون تمجیدی

رونوشت: معاونت محترم آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

رئیس محترم دانشگاه آزاد اسلامی

خواهشمنداست دستور فرمائید به واحدهای مجری ابلاغ نمایند.

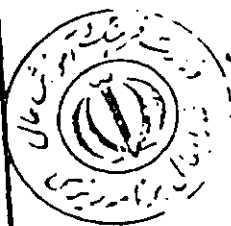
سیدمحمدکاظم ناشینی

مبیر شورای عالی برنامه ریزی

۱۳۷۲/۱۱/۹

۱۴۷

املاحات و تغییرات در برنامه آموزشی دوره دکتری عمومی پزشکی
مصوب جلسه ۲۹۲ مورخ ۱۳۷۳/۱۱/۹ شورای عالی برنامه ریزی

الف: واحدهای اصول کلی تغذیه (۲ واحد نظری)

بند ۱۲ مربوط به نشریات علمی از بخش چهارم به بخش اول (نقش و اهمیت تغذیه) منتقل گردید و بجای آن بندی تحت عنوان نقش شیرمادر در تامین نیازمندیهای غذایی نوزادان و شیرخواران (۱ ساعت) افزوده گردید.

ب: واحدهای بهداشت عمومی ۱ (اصول خدمات بهداشتی): (۲ واحد نظری)

بند ۸ شرح زیر اصلاح گردید. کلیات درباره مراقبتهای بهداشتی مادران و کودکان (قبل از سن مدرسه و بعد از سن مدرسه) با تاکید بر امور جمعیتی و فاصله گذاری بین موالید و نقش شیرمادر در آن (۲ ساعت).
ب: واحدهای بهداشت عمومی ۲ بخش اپیدمیولوژی و کنترل بیماریهای اسهالی بندهای ۱۲ و ۱۵ چنین اصلاح شد:

بند ۱۲: درمان اسهال با توجه به پیشگیری از دز هیدراتاسیون و درمان دز هیدراتاسیون (سرمهای وریدی - سرمهای خوراکی - ORS و دلایل تاثیر و نحوه کاربرد آن) و نقش شیرمادر، رژیمهای غذایی آنتی بیوتیکها و داروهای ضد اسهال (۲ ساعت).

بند ۱۵: "نقش شیرمادر، آموزش بهداشت، بهداشت مواد غذایی، بهداشت محیط و مبارزه با مگس در پیشگیری و کنترل بیماریهای اسهالی (۱ ساعت).

ت: واحد نرسی بهداشت عمومی ۳ (بهداشت خانواده و امور جمعیتی): (۲ واحد نظری) بندهای ۲ و ۸ و ۱۲ و ۱۳ و ۱۴ شرح زیر اصلاح گردید:

بند ۲: بهداشت و مراقبتهای پیش از ازدواج و قبل از دوران بارداری و آماده سازی جهت شیردهی (۱ ساعت).

بند ۸: "کلیات حاملگی، علائم بارداری، بهداشت و مراقبتهای دوران بارداری و آماده سازی مادر برای شیردهی موفق و تاثیر آن بر سلامت مادر و نوزاد و کاهش مرگ و میر آنان (۲ ساعت).

بند ۱۲: این بندها دو قسمت مجزا تفکیک گردید:

۱- بهداشت و مراقبت نوزادان طبیعی با تاکید بر هم اتاقی مادر و کودک (۱ ساعت).

۲- بهداشت و مراقبت نوزادان نارس و آسیب پذیر (۱ ساعت) .

بند ۱۳: زمان آن از ۳ ساعت به ۴ ساعت افزایش داده شد برای تامین زمان مورد نیاز

(۱ ساعت) از بند ۱۴ رشد و تکامل کاسته شد. سرفصل پیش بینی شده بند ۱۳ -

بدین شرح است :

تغذیه نوزاد و شیرخوار (۴ ساعت) ، شامل :

- فواید شیرمادر (۱ ساعت)

- تغذیه طبیعی نوزاد و شیرخوار (شیرمادر و غذای تکمیلی) ۲ ساعت

- تغذیه مصنوعی و زیانهای آن (۱ ساعت) .

بند ۱۴: زمان آن از ۳ ساعت به ۲ ساعت تقلیل یافته و این ۱ ساعت برای تامین

زمان مورد نیاز بند ۱۳ در نظر گرفته شده است .

ت : واحد بررسی بیماریهای زنان و زایمان (۴ واحد نظری)

بر این واحد بررسی بندهای ۹ و ۱۵ و ۲۶ و ۵۶ به شرح زیر اصلاح گردید:

بند ۹: تغییرات فیزیولوژیکی دوران حاملگی با تاکید بر تغییرات پستان (۲ ساعت)

بند ۱۵: مراقبتهای دوران بعد از زایمان با تاکید بر هم اتافی مادر و نوزاد و آموزش

روشهای صحیح شیردهی ، دوشیدن و ذخیره کردن (۲ ساعت) .

بند ۲۶: عوارض بعد از زایمان (عفونت ، خونریزی ، ترمبولیت و رفع مشکلات

پستان (۲ ساعت) .

بند ۵۶: روشهای جلوگیری از حاملگی با تاکید بر نقش شیرمادر در جلوگیری از بارداری

(۲ ساعت) .

ج : واحد بررسی بیماریهای کودکان : (۶ واحد نظری)

بندهای ۸ و ۹ و ۱۰ و ۱۱ و ۵۹ به شرح زیر اصلاح گردید:

بند ۸: زمان پیش بینی شده برای بند ۸ از ۳ ساعت به ۲ ساعت تقلیل یافته است

بند ۹: زمان پیش بینی شده برای این بند نیز از ۲ ساعت به ۱ ساعت کاهش یافته

است .

بند ۱۰: نقش شیرمادر در رشد و بقا، کودک با تاکید بر جنبه های ایمنولوژیکی

(۱ ساعت) .

بند ۱۱: تغذیه شیرخواران و کودکان (شیرمادر ، غذای تکمیلی و تغذیه مصنوعی)

زمان (۲ ساعت) .

بند ۵۹: به دو بند تفکیک گردید:

- شیردهی در بیماریهای مادر و شیرخوار (۱ ساعت) مورد نیاز از بند ۸
تامین گردید.

- اثر داروها بر روی جنین و نوزاد و شیرمادر (۱ ساعت) .

ضمناً " دوسر فصل زیر نیز به برنامه افزوده گردید که یک ساعت مورد نیاز دوسر فصل از
بند ۹ تامین گردیده است .

- باورهای غلط در مورد ناکافی بودن شیرمادر (۱ ساعت)

- حمایت های اجتماعی و خانوادگی از زنان شیرده .

امور کلی تغذیه

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری (۲۲ ساعت)

پیشنیاز : بیوشیمی

سر فصل دروس :

بخش اول : نقش و اهمیت تغذیه :

- مقدمه : مسائل و مشکلات تغذیه‌ای در ایران و جهان - اهمیت تغذیه در بهداشت و درمان

و سلامت جامعه - نشریات علمی مربوط به غذا و تغذیه

- اصول کلی تغذیه - اهداف - تاریخچه و تعاریف - ترکیب شیمیایی بدن

بخش دوم - مواد مغذی و منابع اصلی آنها (۷ ساعت

کربوهیدراتها - چربیها - پروتئین

- انرژی - تعریف - روشهای اندازه گیری و نیازهای انرژی - تعادل انرژی

- آب و املاح و ویتامین ها

توضیح اینکه تاکید میشود از کل وقت پیش سنی شده ۲ ساعت جهت " انرژی " و ۲ ساعت

جهت تدریس " آب و املاح و ویتامینها " در نظر گرفته شود.

بخش سوم - شناخت غذا (۲ ساعت)

- گروههای غذایی (۲ ساعت)

- موارد استعمال و استفاده از جداول تغذیه ای F.A.O - P.D.A.W.H.O

- جداول مواد غذایی خام و پخته

بخش چهارم - شناخت فرهنگ ، سنن و عادات غذایی منطقه ای در رابطه با وضعیت

تغذیه فرد و جامعه و تنظیم برنامه غذایی (۲ ساعت)

- ابعاد مختلف عادات غذایی جامعه

- تنظیم برنامه غذایی

- نقش برنامه ریزی تغذیه اصولی (نقش دولت - سازمانهای ملی و بین المللی دست اندرکار غذا و تغذیه) باختصار

بخش شیر مادر در تامین نیازمندیهای غذایی نوزادان و شیرخواران (۱ ساعت)

بخش پنجم - تغذیه گروههای آسیب پذیر (۶ ساعت)

- نیازمندیهای تغذیه ای مادران در دوران بارداری و شیردهی

- نیازمندیهای تغذیه ای نوزادان و کودکان

- نیازمندیهای تغذیه ای سالمندان

بخش ششم - روشهای ارزشیابی وضع تغذیه (۴ ساعت)

- بررسی بالینی وضع تغذیه

- بررسی آنتروپومتریک

- بررسی مصرف مواد غذایی

- بررسی شیمیائی

- بررسی اقتصادی - اجتماعی

بخش هفتم - بیماریهای ناشی از سوء تغذیه ونحوه پیشگیری از آن (۷ ساعت)

- مثلث بیماری زائی سوء تغذیه

- فقر پروتئین - انرژی (P.E.N) - کمخونیهای تغذیه ای (آهن - اسیدفولیک

ویتامین B) - گواتراند میک

- کزروفتالی - راشی تیسیم - کمبود روی

- اسکوروبوت - بربری - پلاگر

- نمایش اسلایدهای مربوط بعلائم سوء تغذیه جهت دانشجویان

بخش هشتم - بهداشت مواد غذایی (۲ ساعت)

- اصول نگهداری مواد غذایی از نظر حفظ سلامت مواد مغذی - فرآیند - اتلاف موادغذائی

- مسمومیتهای مواد غذایی

۱ ساعت

۵۲ - بیماریهای خونی دهنده

۱ ساعت

۵۳ - نارسایی قلب در نوزادان و کودکان

۲ ساعت

۵۴ - کم خونیها

۱ ساعت

۵۵ - شوک وانغمه

۱ ساعت

۵۶ - حوادث و سمومیت ها و اصول پیشگیری آنها

۲ ساعت

۵۷ - بیماریهای بدخیم شایع در کودکان

۲ ساعت

۵۸ - بیماریهای شایع روانی و رفتاری در کودکان ، مشکلات آموزشی

کودکان ، بهداشت روانی اطفال و عقب ماندگی ذهنی

۵۹ - اثر داروها بر روی جنین در نوزاد ✓

۱ ساعت

الف - شیردهی در بیماریهای مادر و شیرخوار

۱ ساعت

ب - اثر داروها بر روی جنین و نوزاد و شیرمادر

۱ ساعت

۶۰ - توده های شکمی در اطفال

۱ ساعت

۶۱ - جنین و ارتباط متقابل آن با مادر

۱ ساعت

۶۲ - بیماریهای تنفسی در نوزادان

۲ ساعت

۶۳ - اختلالات شایع متابولیکی در نوزادان (غیر از کلسیم)

۱ ساعت

۶۴ - کوتاهی قد

۲ ساعت

۶۵ - بیماریهای عضلانی در کودکان

۱ ساعت

۶۶ - هیپرتانسیون در کودکان

۱ ساعت

۶۷ - استفراغ در نوزادان و کودکان

۱ ساعت

۶۸ - باورهای غلط در مورد ناکافی بودن شیرمادر

۱ ساعت

۶۹ - حمایت اجتماعی و خانوادگی از زنان شیرده

]

۲ ساعت	۳۶- بیماریهای انگلی شایع در اطفال
۲ ساعت	۳۷- عفونتهای دستگاه تنفسی فوقانی
۳ ساعت	۳۸- عفونتهای دستگاه تنفسی تحتانی
۱ ساعت	۳۹- آسم
۱ ساعت	۴۰- گلودونفریت حاد و سندرم نفروتیک حاد
۳ ساعت	۴۱- ناهنجاریهای شایع در دستگاه قلب و عروق و نارسائی قلب
۱ ساعت	۴۲- روماتیسم حاد مصلی
۱ ساعت	۴۳- آرتریت روما توشید و لوپوس اریتماتوز
۱ ساعت	۴۴- استئومیلیت حاد، سلولیت
۱ ساعت	۴۵- آرتریت های حاد
۱ ساعت	۴۶- مسائل خاص آلرژی و ایمنی در کودکان و نوزادان
۱ ساعت	۴۷- بیماریهای شایع پوست در شیرخواران و کودکان
۲ ساعت	۴۸- دیابت کودکان و نوزادان
۱ ساعت	۴۹- هیپوتیروئیدی
۲ ساعت	۵۰- اختلالات متابولیسم کلسیم و ویتامین (د) در نوزادان و شیرخواران
	راشیتیزم ، هیپوکلسمی
۱ ساعت	۵۱- مسائل خاص دستگاه ادراری و تناسلی نوزادان و کودکان با
تاکید بر دستگاه تناسلی مبهم

۱۸- اسهال و استفراغ و دژ هیدراتاسیون با توجه خاص به پیشگیری ۲ ساعت

۱۹- آب والکترولیتها با توجه خاص به درمان با ORS ۲ ساعت

۲۰- بیماریهای شایع زنتیک و متابولیک ۲ ساعت

۲۱- مسائل خاص سیستم اعصاب و عضلات در نوزادان و کودکان و مساله ۲ ساعت

۲۲- مننژیت و آنمنالیت Flappy infant ۲ ساعت

۲۳- تشنج در نوزادان و کودکان ۱ ساعت

۲۴- سل ۲ ساعت

۲۵- سیاه سرفه ۱ ساعت

۲۶- دیلتری ۱ ساعت

۲۷- کزاز ۱ ساعت

۲۸- فلج اطفال ۱ ساعت

۲۹- سرخک ۱ ساعت

۳۰- سایر بیماریهای بشوری حاد در کودکان (غیر از سرخک) ۱ ساعت

۳۱- اورپون ۱ ساعت

۳۲- هپاتیت : علل و عوارض آن در نوزادان و کودکان ۱ ساعت

۳۳- تیفوئید ۱ ساعت

۳۴- بروسلوز ۱ ساعت

۳۵- علونت های ادراری ۱ ساعت

بیماریهای کودکان

تعداد واحد : ۶
 نوع واحد : نظری (۱۵۲ ساعت)

پیشنیاز : ندارد

سرفصل دروس :

- ۱- نوزاد طبیعی ۲ ساعت
- ۲- نوزاد نارس و نوزادان LGA SSGA و غیره ۱ ساعت
- ۳- مراقبت از نوزاد طبیعی ۱ ساعت
- ۴- مراقبت از نوزاد نارس ۱ ساعت
- ۵- استیکسی نوزادان و مسائل تنفسی ویژه نوزادان و عوارض ناشی از اکسیژن درمانی ۲ ساعت
- ۶- احیاء نوزاد و کودک ۱ ساعت
- ۷- فیزیوپاتولوژی - آنتیولوژی و درمان زردی ۲ ساعت
- ۸- رشد و نمو و اختلالات آن (از زندگی جنینی تا سن بلوغ) ۲ ساعت
- ۹- احتیاجات روزمره به مواد غذایی و ویتامینها ۱ ساعت
- ۱۰- نقش شیر مادر در رشد و بقا کودک با تاکید بر جنبه های ایمنولوژیکی ۱ ساعت
- ۱۱- تغذیه شیر خواران و کودکان (شیر مادر ، غذای تکمیلی و تغذیه مصنوعی) ۲ ساعت
- ۱۲- سوء تغذیه ۲ ساعت
- ۱۳- اسهالهای مزمن و سندرمهای سوء جذب ۲ ساعت
- ۱۴- کمبود ویتامین ها (آویتامینوز) ۱ ساعت
- ۱۵- بهداشت و طب پیشگیری در اطفال ۲ ساعت
- ۱۶- علل های نوزادان ۲ ساعت
- ۱۷- علل های ناخُل رحمی ۱ ساعت

- ۲۰ - بلوغ و یاشگی ۱ ساعت
- ۲۱ - دیمنوره ۱ ساعت
- ۲۲ - بیماریهای ولوواژن ۱ ساعت
- ۲۳ - واژنیت ها و سرویسیتها ۱ ساعت
- ۲۴ - بیماریهای خوش خیم دهانه رحم و جسم رحم (شامل پولیپها و هیپرپلازیا) ۱ ساعت
- ۲۵ - بیماریهای بدخیم دهانه رحم (شامل تهیه و بررسی اسمیر ، بیوپسی) ۲ ساعت
- ۲۶ - بیماریهای بدخیم جسم رحم و رولده ها ۱ ساعت
- ۲۷ - تومورهای خوش خیم تخمدان ۱ ساعت
- ۲۸ - تومورهای بدخیم تخمدان ۱ ساعت
- ۲۹ - خونریزیهای غیر طبیعی زنانه ۱ ساعت
- ۵۰ - غلظت‌های لگن ۱ ساعت
- ۵۱ - آمنوره ۲ ساعت
- ۵۲ - نازائسی ۲ ساعت
- ۵۳ - آندوتریوز ۱ ساعت
- ۵۴ - سل دستگاه تناسلی ۱ ساعت
- ۵۵ - ناهنجاریهای مادرزادی دستگاه تناسلی ۱ ساعت
- ۵۶ ✓ - روشهای جلوگیری از حاملگی با تاکید بر نقش مادر در جلوگیری از بارداری ۲ ساعت

۱۹- دستوشی زایمانی (انقباضات پاتولوژیک ، تنگی لگن ، ماکروزومی ، مالفرمایدونها
نمایشهای غیرطبیعی)

۲ ساعت

۱ ساعت

۲۰- زجر جنین و روشهای بررسی سلامت جنین

۱ ساعت

۲۱- زایمان زودرس ، حاملگی بعد از بزم

۱ ساعت

۲۲- تاخیر رشد داخل رحمی

۱ ساعت:

۲۳- چند قلوئی

۲۴- خونریزیهای سه ماهه سوم حاملگی (جدا شدن جفت سرراهی)

۱ ساعت

۲۵- انواع جفت و ناهنجاریهای جفت و بند ناف

۲۶/ عوارض بعد از زایمان (عفونت ، خونریزی ترومبو فلجیت و رفع مشکلات پستان

۲ ساعت

۱ ساعت

۲۷- عدم تجانس گروههای خونی

۲ ساعت

۲۸- بیماریهای تروفوبلاستیک

۱ ساعت

۲۹- واکسیم و فورسیس

۳۰- سزارین و انواع آن ، ضایعات کانال زایمانی ، علل هیستریکتومی بعد از زایمان

۲ ساعت

۳۱- هیدرآمنیوس ، اولیگوآمنیوس ، ناهنجاریهای جنینی (هیدروسفال ، آنانسفال

۲ ساعت

مننگول)

۲ ساعت

۳۲- بیماریهای هیپرتانسیو دوران حاملگی

۱ ساعت

۳۳- پارگی زودرس کیسه آب

۱ ساعت

۳۴- بیماریهای قلبی و سیستم اندراری در حاملگی

۱ ساعت

۳۵- دیابت و حاملگی

۱ ساعت

۳۶- سقط ها

۱ ساعت

۳۷- حاملگی خارج از رحمی

۱ ساعت

۳۸- احیاء نوزاد

ب - زنان :

۱ ساعت

۳۹- ماینات کلینیکی و بررسیهای پاراکلینیکی در بیماریهای زنان

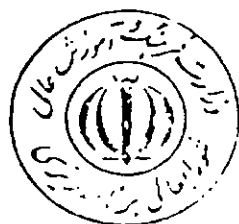
بیماریهای زنان و زایمان

تعداد واحد : ۴

نوع واحد : نظری (۶۸ ساعت)

سر فصل دروس :

الف - مامائی

۱ ساعت	۱- تعریف علم مامائی و آمار حیاتی
۱ ساعت	۲- تشریح دستگاه تناسلی
۱ ساعت	۳- لیزه لوزی، قاعدگی و تخمک گذاری
۱ ساعت	۴- تخم کشیده شده، لایه گزینی، ساختمان جفت و پرده ها
۱ ساعت	۵- لیزیولوژی جفت
۱ ساعت	۶- علائم و روشهای مختلف تشخیص حاملگی
۱ ساعت	۷- جنین شناسی (مراحل مختلف تکامل جنینی و مقدار مایع آمنیوتیک)
۱ ساعت	۸- نماینده کلینکی زائو و گرفتن شرح حال
۲ ساعت	۹- تغییرات لیزیولوژیکی دوران حاملگی با تاکید بر تغییرات پستان ✓
۱ ساعت	۱۰- ساختمان لگن و انواع غیر طبیعی آن
۱ ساعت	۱۱- پرزانتاسیون - پوزسیون - استاسیون - آنکازمان
۱ ساعت	۱۲- مراقبتهای دوران بارداری و شکایات مختلف دوران حاملگی (منجمله استفراغها)
۱ ساعت	۱۳- لیزیولوژی زایمان و نشانه های آن
۱ ساعت	۱۴- سینه سوز زایمان طبیعی و طرز انجام زایمان طبیعی
۲ ساعت	۱۵- مراقبتهای دوران بعد از زایمان با تاکید برهم اتاقی مادر و نوزاد و آموزش -
روشهای صحیح شیردهی، دوشیدن و ذخیره کردن ✓
۱ ساعت	۱۶- زایمان نمایشی
۱ ساعت	۱۷- زایمان در نمایشهای پس سری خلفی، پیشانی، صورت و شانه
۱ ساعت	۱۸- تحریک زایمانی

بیمناشت عمومی ۲- اصول اپیدمیولوژی ریسارزه با بیماریها

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری (۲۲ ساعت)

پیشنیاز : اصول خدمات بهداشتی

سرلصل دروس

- ۱ ساعت - تعریف اپیدمیولوژی ، برخورد اکولوژیک با بیماریها
- ۱ ساعت - وازه های متداول در اپیدمیولوژی
- ۲ ساعت - عوامل بیناریزی لیزیکی - شیمیائی و بیولوژیک
- ۱ ساعت - عوامل میزبان
- ۱ ساعت - عوامل محیط لیزیکوشیمیائی بیولوژیک واجتماعی
- ۲ ساعت - پیشگیری ومراحل مختلف آن
- ۲ ساعت - کلیات وانواع مطالعات اپیدمیولوژیک (بطوراختصار)
- ۶ ساعت - اپیدمی ها وچگونگی بررسی آنها (نحوه جمع آوری اطلاعات ، طبقه بندی ونمایش آنها برحسب زمان ، مکان وشخص) استفاده از آمار در اپیدمیولوژی
- ۶ ساعت - اپیدمیولوژی وکنترل بیماریهای قابل پیشگیری بوسیله واکسن (برنامه گسترش ایمن سازی کشور EPI)

-
- ۲ ساعت - کلیاتی درباره شش بیماری قابل پیشگیری بوسیله واکسن و مکانیسم ایمنی (ذاتی واکتسابی) واستفاده از آن
 - ۲ ساعت - واکسن ساخت ، نگهداری (زنجیره سرما) وکاربرد آن
 - ۲ ساعت - نحوه تشکیل واداره یک مرکز واکسیناسیون وانجام برنامه و چگونگی ارزشیابی عملی برنامه E.P.I

اپیدمیولوژی و کنترل بیماریهای اسهالی

۵ ساعت

- تعریف ، اهمیت ، اپیدمیولوژی و پاتولوژی بیماریهای اسهالی* (اسهال های خامله از اثرشباکولای وبا و اسهالهای خامله از ویبریوها ، اسهال های انگلی و عفونتهای خامله از سالمونلا ، شیگلاها و ...)
- تعریف والنوع دز هیدراتاسیون و تشخیص درجات آن (سؤال مشاهد ، لمس و توزین)

۱ ساعت

✓ - درمان اسهال با توجه به پیشگیری از دز هیدراتاسیون و درمان دز هیدراتاسیون (سرمهای وریدی ، سرمهای خوراکی O.R.S و دلایل تاثیر ونحوه کاربرد آن) ونقش شیر مادر ، رژیم های غذایی آنتی بیوتیک ها و داروهای ضد اسهال ۲ ساعت
✓ - نقش شیر مادر ، آموزش بهداشت ، بهداشت مواد غذایی ، بهسازی محیط و مبارزه با مگس در پیشگیری و کنترل بیماریهای اسهالی ۱ ساعت

سایر بیماریهای مهم

۴ ساعت

- کلیاتی در باره سایر بیماریهای عفونی مهم شایع در ایران (سل - تب مالت - مالاریا)
- کلیاتی در باره بعضی از بیماریهای خاص در ایران (هاری ، جذام و)
- اپیدمیولوژی و کنترل بیماریهای غیر واگیر (سرطانها روماتیسم و بیماریهای قلبی - عروقی و مسمومیتها و ...)

۱۶

بهداشت عمومی ۳ - بهداشت خانواده و امور جمعیتی

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری (۲۴ ساعت)

پیش نیاز : امور خدمات بهداشتی

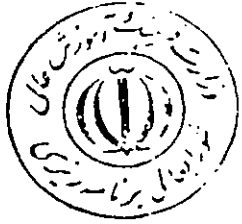
سرمتصل دروس :

- ۱- کلیات اکولوژی انسانی (تعریف و قلمرو و مطالعات و مسائل مطروحه در اکولوژی انسانی ، محیط زیست انسانی) ۱ ساعت
- آ - محیط اجتماعی انسان (تعریف جامعه ، اجتماع و جمعیت با تاکید بر اهمیت و نقش خانواده و خانوار در بافت و ساخت اجتماعی) ۱ ساعت
- ۲ - کلیات جمعیت شناسی (جمعیت و ساختار جمعیت ، روندهای تغییر جمعیت) ۱ ساعت
- ۴ - سیاستهای جمعیتی و تنظیم خانواده ۱ ساعت
- ۵ - تعریف و دامنه خدمات جامع بهداشت خانواده ۱ ساعت
- ۶ - شاخص های مهم در بهداشت خانواده و روند آنها در ایران (میزان مولیه باروری ازدواج ، مرگ و میر ، امید به زندگی) و میزان رشد جمعیت و تغییرات آن ۲ ساعت
- ۷ - بهداشت و مراقبتهای پیش از ازدواج و قبل از دوران بارداری و آماده سازی جهت شیردهی ✓ ۱ ساعت
- ۸ - کلیات حاملگی ، علائم بارداری ، بهداشت و مراقبتهای دوران بارداری و آمادسازی مادر برای شیر نهی موفق و تاثیر آن بر سلامت مادر و نوزاد و کاهش مرگ و میر آنان ✓ ۲ ساعت
- ۹ - کلیات بهداشت و مراقبتهای حین زایمان پس از زایمان و دوران شیردهی ۱ ساعت
- ۱۰ - بارداریها و نوزادان آسیب پذیر (با احتمال مخاطره) ۱ ساعت
- ۱۱ - تنظیم خانواده و جنبه های کلینیکی آن ۲ ساعت
- بهداشت و مراقبت نوزادان طبیعی و نارس و سایر نوزادان آسیب پذیر در بدین جداگانه
- ۱۲- الف - بهداشت و مراقبت نوزادان طبیعی با تاکید بر هم اتافی مادر و کودک ۱ ساعت ✓
ب - بهداشت و مراقبت نوزادان نارس و آسیب پذیر ۱ ساعت

- ۱۳ - تغذیه نوزاد و شیر خوار ، شامل : ۲ ساعت
- فوائد شیر مادر ۱ ساعت
- تغذیه طبیعی نوزاد و شیر خوار (شیرمادر و غذای تکمیلی) ۲ ساعت
- تغذیه مصنوعی و زیانهای آن ۱ ساعت
- ۱۴ - رشد و تکامل در دوران نوزادی شیر خوارگی و کودکی و چگونگی تشخیص روند رشد و تکامل طبیعی ۲ ساعت
- ۱۵ - ایمن سازی ۱ ساعت
- ۱۶ - بهداشت دوران قبل از مدرسه ۱ ساعت
- ۱۷ - بهداشت کودکان - زمین مدرسه (باتمام شرح) ۴ ساعت
- ۱۸ - کودکان معلول ۲ ساعت
- ۱۹ - مسائل اجتماعی نوجوانان در شهر و روستا ۲ ساعت
- ۲۰ - بهداشت دوران سالمندی ۱ ساعت

بهداشت عمومی ۱ - اصول خدمات بهداشتی

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری (۲۲ ساعت)

پیشنیاز : ندارد

کلیات تعاریف و مفاهیم بهداشت عمومی دامنه فعالیت در بهداشت عمومی طیف

سلامت ۲ ساعت

بهداشت و تندرستی در نین سین اسلام ۲ ساعت

وضع موجود در مسائل بهداشتی درمانی در ایران و چگونگی تعیین نیازهای بهداشتی

درمانی در جوامع شهری و روستایی و اهمیت مراقبتهای بهداشتی اولیه ۲ ساعت

عوامل اساسی در مراقبتهای بهداشتی اولیه ۲ ساعت

آموزش بهداشت در برنامه های مختلف بهداشتی و درمانی و تاثیر آن بر مشارکت

مردم در این خدمات ۲ ساعت

بهداشت محیط (با توجه کامل به تامین آب سالم و کافی و بهسازی اساسی

بیماریهای ناشی از آب : مشخصات اپیدمی های آن تحفیه آب در سطح خانوار

بیماریهای منتقله بوسیله مواد غذایی حاملین بیماریها ، بهسازی محل تولید

توزیع و مصرف غذا آلودگی هوا و بیماریهای ناشی از آلودگی هوا

* کلیات درباره مراقبتهای بهداشتی مادران و کودکان (قبل از سن مدرسه و در

از سن مدرسه) با تاکید بر امور جمعیتی و فاصله گذاری بین موالید و نقش شر مادر در آن

۲ ساعت

برنامه های ملی مبارزه با بیماریهای شایع و بومی ۲ ساعت

ایمن سازی غلبه بیماریهای عمده عفونی ۲ ساعت

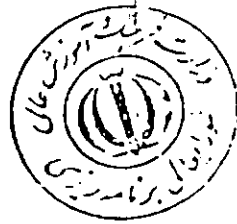
- کلیات بهداشت حرفه‌ای با توجه کامل به بیماریهای ناشی از کار و اصول و روشهای

پیکگیری از بیماریهای حرفه‌ای ۲ ساعت

- نظامهای عرضه خدمات بهداشتی جهان و ایران و سازمانهای بین‌المللی ۲ ساعت

- سطوح مختلف ارائه خدمات بهداشتی درمانی کشور ۲ ساعت

- مدیریت برنامه ریزی و ارزشیابی خدمات بهداشتی درمانی در ایران ۲ ساعت

معاون محترم سلامت
رئیس محترم دانشگاه / دانشکده علوم پزشکی
سرپرست محترم دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی
رئیس محترم دانشگاه علوم پزشکی ارتش جمهوری اسلامی ایران
رئیس محترم دانشگاه شاهد
رئیس محترم دانشگاه علوم پزشکی فاطمیه قم
رئیس محترم مرکز آموزشی، درمانی و تحقیقاتی قلب و عروق شهید رجایی
رئیس محترم انستیتو پاستور ایران
مدیر عامل محترم سازمان انتقال خون ایران
رئیس محترم دانشگاه علوم پزشکی بقیه ا... (عج)
رئیس محترم دانشگاه آزاد اسلامی

سلام علیکم

به پیوست فتوکی مصوبه پنجمین جلسه مورخ ۷۸/۱۱/۲۳ شورای عالی
برنامه ریزی علوم پزشکی منضم به برنامه های کارآموزی و کارورزی درس بهداشت و
پزشکی اجتماعی برنامه آموزشی دوره دکترای عمومی پزشکی جهت اجراء ابلاغ می شود.

دکتر عبدا... کریمی
معاون آموزشی و امور دانشگاهی

رونوشت: مدیران کل و دبیران محترم حوزه معاونت آموزشی و امور دانشگاهی به انضمام
کلیه سوابق جهت استحضار
رونوشت: دبیر محترم شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی عطف به نامه شماره
۱۱۳/۱۹۰۹/ب مورخ ۷۹/۱۱/۱۶ جهت استحضار

۱۱۳۲۰۱۸
۷۹/۱۴

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، ارمان و آموزش پزشکی

تاریخ: ۱۱/۱۶

شماره: ۱۹۰۹

موضوع:

مضوبه پنجمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۲۳/۱۱/۷۸ در خصوص برنامه های کارآموزی و کارورزی درس بهداشت و پزشکی اجتماعی برنامه آموزشی دوره دکترای عمومی پزشکی

برنامه های کارآموزی و کارورزی درس بهداشت و پزشکی اجتماعی برنامه آموزشی دوره دکترای عمومی پزشکی در پنجمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۲۳/۱۱/۱۳۷۸ مطرح شد و با اکثریت آرا به تصویب رسید.

رای صادره در پنجمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۲۳/۱۱/۱۳۷۸ از نیمسال دوم سال تحصیلی ۸۰-۱۳۷۹ لازم الاجرا می باشد.

موردتائید است

دکتر محمد علی صدیقی گیلانی

دبیر شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

صدیقی

رای صادره در پنجمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۲۳/۱۱/۱۳۷۸ در خصوص برنامه های کارآموزی و کارورزی درس بهداشت و پزشکی اجتماعی برنامه آموزشی دوره دکترای عمومی پزشکی، صحیح است، جهت اجرا ابلاغ شود.

دکتر محمد فرهادی

وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

رئیس شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

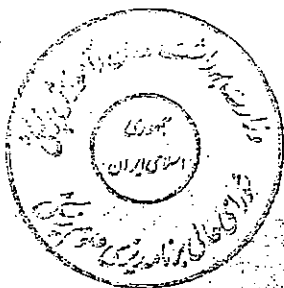
جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

عنوان درس:

دوره یک ماهه کارورزی بهداشت و پزشکی اجتماعی

گروه هدف:

دانشجویان پزشکی

پیشنیاز: دروس نظری بهداشت و پزشکی اجتماعی

شامل (اصول خدمات بهداشتی - بهداشت مادر و کودک - اصول اپیدمیولوژی -
اپیدمیولوژی بیماریهای واگیر و غیر واگیر - آمار و روش تحقیق) و طی دوره
کارآموزی بهداشت و پزشکی اجتماعی

مصوب پنجمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ

۱۳۷۸/۱۱/۲۳

مقدمه

بدنبال ندای تحولات جهانی در آموزش پزشکی که اولین نشست جهانی آن در سال ۱۹۷۸ در آلماتا شروع و استراتژی PHC را بعنوان گامی اساسی در دست یابی به هدف بهداشت برای همه تا سال ۲۰۰۰ پیشنهاد نمود و پس از آن براساس مصوبات گردهمایی جهانی ادینبورگ در اسکاتلند در سال ۱۹۸۸، ضرورت تغییر در برنامه های آموزش پزشکی بر مبنای نیازهای جامعه و نقش نوین پزشک قرن آینده سبب شد که در برنامه های آموزش پزشکی تغییراتی رخ دهد به نحوی که توانمندی های فارغ التحصیلان در شناسائی مشکلات بهداشتی - درمانی جامعه و نحوه انجام مراقبت و حفظ سلامت مردم افزایش یابد که منجر به تغییراتی در برنامه های آموزش دوره پزشکی عمومی شد.

در کشور ما نیز از سال ۱۳۶۴ با تشکیل وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی وظیفه تربیت نیروی انسانی بخش بهداشت و درمان نیز به عهده این وزارت خانه نهاده شد که این گام اساسی تجلی عینی ادغام آموزش و خدمت که یکی از عمده ترین راه حل های بهبود برنامه های آموزش پزشکی بود، محقق شد. چرا که توانمندی یک پزشک در پاسخگویی بهتر به نیازهای بهداشتی - درمانی جامعه در گرو فراهم نمودن عرصه های مناسب یادگیری در طول دوره آموزش پزشکی می باشد و لذا کسب آموزش در مواجهه با نیازهای واقعی جامعه به عنوان یکی از سیاستهای برنامه ریزی تعیین گردید. بر این اساس از سال ۱۳۶۴ دوره یک ماهه کارآموزی و کارورزی پزشکی اجتماعی جهت دانشجویان پزشکی و باهدف آشنا نمودن آنان با نظام شبکه بهداشتی درمانی کشور و شناخت واقعی مشکلات بهداشتی - درمانی مردم و نحوه اداره مدیریت مراکز بهداشتی - درمانی در برنامه آموزش پزشکی عمومی تعیین شد.

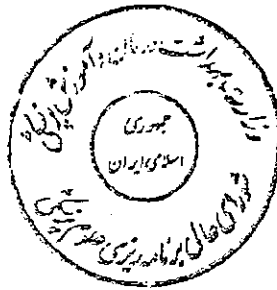
متعاقب آن بخش های پزشکی اجتماعی به عنوان گروه آموزشی، مسئول ارائه این برنامه گردیدند. از آن زمان تاکنون تلاش های اساسی در جهت تدوین برنامه های مدون و تقویت بخش های پزشکی اجتماعی انجام پذیرفته و نتایج چشمگیری داشته است. بدنبال آن در گردهمایی هایی در زیبا کنار و پاکدشت ورامین با مشارکت فعال اساتید بخش های پزشکی اجتماعی و مسئولین و دست اندرکاران سرانجام برنامه دوره کارآموزی و کارورزی بخش های پزشکی اجتماعی به صورت طرح درس مدون تهیه و در اختیار دانشگاهها قرار گرفت. در جریان اجرای این برنامه و با ایجاد بخش های پزشکی اجتماعی در اکثر دانشگاهها و تنوع تعداد کارآموزان و کارورزان و ویژگی های عرصه های آموزشی هر دانشگاه و همچنین امکانات و شرایط موجود، هر دانشگاهی برحسب موقعیت خود اقدام به اجرای این دوره ها نمودند و براساس شرایط خاص خود تغییراتی در آن به وجود آوردند.

در سال ۱۳۷۷ با بررسی هایی که از طرف مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی وزارت متبوع در زمینه نحوه فعالیت گروههای پزشکی اجتماعی صورت گرفت نتایجی حاصل شد که منجر به تشکیل اولین کارگاه کشوری مدیران گروههای پزشکی اجتماعی در شهریور ماه ۱۳۷۷ گردید. در این کارگاه با عنایت به گسترش بخش های پزشکی اجتماعی و فعال شدن آنان در اکثر دانشگاهها و به دلیل شرایط متفاوتی که از نظر تعداد کارورز، امکانات بیتوته، شیوه آموزش، امکانات پشتیبانی و

نقیه و غیره که باعث اجرای متفاوت برنامه مدون در دانشگاهها می شد ، ضرورت بازنگری برنامه های کارآموزی و کارورزی مطرح و تصویب گردید.

آنچه در پیش روی دارید حاصل تلاش گروههای پزشکی اجتماعی دانشگاهها مخصوصاً دانشگاههای علوم پزشکی ایران و اصفهان ، اعضاء کمیته کشوری پزشکی اجتماعی ، صاحب نظران و کارشناسان در این زمینه ، اعضاء محترم هیات علمی گروههای پزشکی اجتماعی و مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی معاونت آموزشی وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی می باشد که پس از برگزاری کارگاهها ، جنسیت متعدد کمیته کشوری و نظر خواهی از گروههای پزشکی اجتماعی به عنوان برنامه کارآموزی و کارورزی بهداشت و پزشکی اجتماعی به صورت مجموعه های مدون تهیه شده است .

عنوان: برنامه درسی دوره کارورزی بهداشت و پزشکی اجتماعی

رده دانشجویی: دانشجویان پزشکی عمومی در مقطع کارورزی

طول دوره: یکماه با بیتوته

محل اجرا: کارگاه توجیهی در محل بخش پزشکی اجتماعی

مرکز بهداشتی - درمانی منطقه تحت پوشش دانشگاه

منطقه تحت پوشش مرکز بهداشتی - درمانی

مجری: گروه پزشکی اجتماعی

حیطه یادگیری: شناختی - نگرشی - مهارتی

استراتژی آموزشی:

دانشجو محوری^۱، یادگیری در جامعه^۲، مشارکت فعال^۳، یادگیری با عمل^۴، حل مساله^۵

محتوای آموزشی: (براساس حداقلهای نیازهای آموزشی و مبتنی بر رفتارهای ویژه عینی

شیوه ارزشیابی: مرحله ای و نهایی با استفاده از:

- چک نیست
- فرمهای گزارش روزانه
- فرمهای نظارتی
- تهیه و ارائه گزارش از فعالیتهای انجام شده توسط کارورزن
- فرم حضور و غیاب

منابع آموزشی: منطقه تحت پوشش مرکز بهداشتی - درمانی (با کتبه واحدها و مراکز موجود

در آن، اهالی منطقه) مرکز بهداشتی - درمانی مربوطه (با کتبه واحدها و

خدمات موجود و پرسنل آن)

- اعضاء هیات علمی بخش پزشکی اجتماعی

- برنامه آموزشی دوره

- کارورزان شرکت کننده در دوره

¹ Student - Centered

² Community - based Learning

³ Active involvement

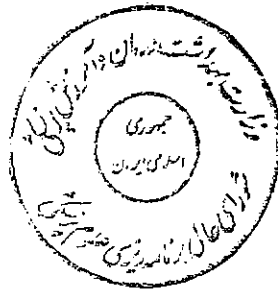
⁴ learning by doing

⁵ Problem Solving

مراجع آموزشی: در قسمت طرح درسهای هر بخش بطور اختصاصی قید شده است.

پشتیبانی: حمایت هیات رئیسه و معاونت آموزشی دانشگاه از برنامه کارورزی، بودجه مستقل،
نقلیه، محل اقامت کارورزان، همکاری و هماهنگی معاونت بهداشتی، مرکز بهداشت شهرستان
بابخش پزشکی اجتماعی، نظارت و هدایت مستمر اعضاء هیات علمی بخش پزشکی اجتماعی

برنامه درسی دوره کارورزی پزشکی اجتماعی و بهداشت

اهداف دوره :

هدف کلی : کسب مهارت کارورز در مدیریت سلامت جامعه بمنظور ایفای نقش آینده خود

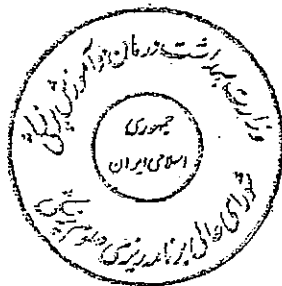
اهداف بینابینی :

کسب مهارت کارورز در :

* الف (مدیریت نظام عرضه خدمات بهداشتی - درمانی

** ب (مدیریت بیماری در جامعه تحت پوشش

ج (مدیریت حل مشکلات بهداشتی - درمانی

* انتظار می رود آشنائی با ساختار و شرح وظایف و گردش کار مراکز بهداشتی - درمانی و در سطوح مختلف در دوره کار آموزی انجام شده باشد.

** * انتظار می رود مهارت اداره بیمار (Patient Mangement) در سطح فرد در بخش های بالینی مربوطه کسب شده باشد.

الف - مدیریت نظام عرضه خدمات بهداشتی - درمانی

اهداف اختصاصی: پس از اتمام دوره کارورزان قادر خواهند بود:

الف - (۱) منطقه تحت پوشش خود را بر اساس دستورالعمل آموزشی مربوطه با صحت قابل قبول ارزیابی نمایند.

الف - (۲) خدمات بهداشتی - درمانی جاری در مرکز بهداشتی - درمانی محل استقرار خود را طبق دستورالعمل آموزشی مربوطه یا صحت قابل قبول شناسایی و گزارش نمایند
الف - (۳) با توجه به اطلاعات بدست آمده در بند ۱ و ۲ حداقل ۵ مشکل بهداشتی عمده در منطقه را لیست و اولویت بندی نمایند.

الف - (۴) در اجرای حداقل یک برنامه کشوری جاری در مرکز بهداشتی - درمانی محل استقرار خود با موافقت گروه پزشکی اجتماعی و تحت نظر مربی مشارکت نموده و نتیجه را گزارش نمایند.

الف - (۵) خدمات مورد نظر را با تاکید بر PHC مطابق دستورالعمل و با کمک چک لیست با صحت مورد قبول پایش نماید.

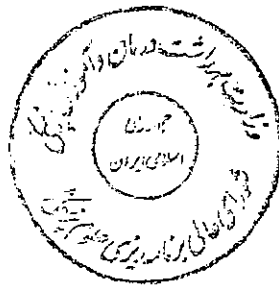
الف - (۶) بر اساس نتایج بدست آمده از پایش فوق جهت بهبود خدمات واحد مربوطه حداقل یک پیشنهاد عملی ارائه نمایند.

هدف ب: مدیریت بیماری در جامعه تحت پوشش

- ب ۱: بیماریهای بومی موجود در منطقه را طبق اصول اپیدمیولوژی شناسائی و گزارش نمایند.
- ب ۲: کنیه مراحل شناسائی و کنترل یک اپیدمی را با صحت مورد قبول بیان کنند.
- ب ۳: در برنامه شناسائی و کنترل همه گیری (در صورت وقوع) مطابق شرح وظایف یک پزشک مشارکت نمایند.
- ب ۴: حداقل پنج بیمار مراجعه کننده را با توجه به سطوح پیشگیری و ارجاع و اصول اپیدمیولوژی در فرد، خانواده و جامعه بررسی و طبق فرم مربوطه گزارش نمایند.
- ب ۵: با استفاده از دستور العمل های موجود، بیماریهای قابل گزارش را با صحت مورد قبول در فرم مربوطه ثبت و گزارش نمایند.

هدف ج: مدیریت حل مشکلات بهداشتی - درمانی

- ج ۱- برنامه تفصیلی موجود در مرکز بهداشتی درمانی را طبق اصول برنامه ریزی تفصیلی نقد نمایند.
- ج ۲- یکی از مشکلات را که در نقد برنامه تفصیلی شناسائی نموده است انتخاب نماید و برای آن طرح مداخله ای آموزشی مناسب را که قابل انجام در مدت حضور در عرصه است تهیه کند.
- ج ۳- طرح تهیه شده را اجرا نماید.
- ج ۴- نتیجه ارزشیابی طرح اجرا شده را تهیه و گزارش نماید.

* هدف ب ۲. که چه در حیطه شناختی تنظیم گردیده ولی به عنوان یک ضرورت برای دوره کارورزی محسوب می شود.

۱۷۱

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

عنوان درس:

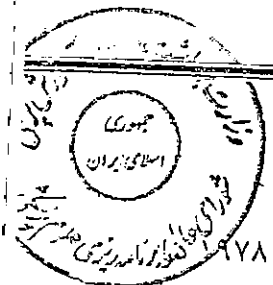
دوره یک ماهه کارآموزی بهداشت و پزشکی اجتماعی

گروه هدف:
دانشجویان پزشکی

پیشنیاز: دروس نظری بهداشت و پزشکی اجتماعی
شامل (اصول خدمات بهداشتی - بهداشت مادر و کودک - اصول اپیدمیولوژی -
اپیدمیولوژی بیماریهای واگیر و غیر واگیر - آمار و روش تحقیق)

مصوب پنجمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۲۳/۱۱/۷۸

مقدمه

بدنبال ندای تحولات جهانی در آموزش پزشکی که اولین نشست جهانی آن در سال ۱۹۷۸ لغات شروع و استراتژی PHC را بعنوان گامی انسانی در دست یابی به هدف بهداشت برای همه تا سال ۲۰۰۰ پیشنهاد نمود و پس از آن براساس مصوبات گردهمایی جهانی ادینبورگ در اسکاتلند در سال ۱۹۸۸، ضرورت تغییر در برنامه های آموزش پزشکی بر مبنای نیازهای جامعه و نقش نوین پزشک قرن آینده سبب شد که در برنامه های آموزش پزشکی تغییراتی رخ دهد به نحوی که توانمندی های فارغ التحصیلان در شناسائی مشکلات بهداشتی - درمانی جامعه و نحوه انجام مراقبت و حفظ سلامت مردم افزایش یابد که منجر به تغییراتی در برنامه های آموزش دوره پزشکی عمومی شد.

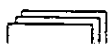
در کشور ما نیز از سال ۱۳۶۴ با تشکیل وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی وظیفه تربیت نیروی انسانی بخش بهداشت و درمان نیز به عهده این وزارت خانه نهاده شد که این گام اساسی تجنی عینی ادغام آموزش و خدمت که یکی از عمده ترین راه حل های بهبود برنامه های آموزش پزشکی بود، محقق شد. چرا که توانمندی یک پزشک در پاسخگویی بهتر به نیازهای بهداشتی - درمانی جامعه در گرو فراهم نمودن عرصه های مناسب یادگیری در طول دوره آموزش پزشکی می باشد و لذا کسب آموزش در مواجهه با نیازهای واقعی جامعه به عنوان یکی از سیاستهای برنامه ریزی تعیین گردید. بر این اساس از سال ۱۳۶۴ دوره یک ماهه کارآموزی و کارورزی پزشکی اجتماعی جهت دانشجویان پزشکی و باهدف آشنا نمودن آنان با نظام شبکه بهداشتی درمانی کشور و شناخت واقعی مشکلات بهداشتی - درمانی مردم و نحوه اداره مدیریت مراکز بهداشتی - درمانی در برنامه آموزش پزشکی عمومی تعیین شد.

متعاقب آن بخش های پزشکی اجتماعی به عنوان گروه آموزشی، مسئول ارائه این برنامه گردیدند. از آن زمان تاکنون تلاش های اساسی در جهت تدوین برنامه های مدون و تقویت بخش های پزشکی اجتماعی انجام پذیرفته و نتایج چشمگیری داشته است. بدنبال آن در گردهمایی هایی در زیبا کنار و پاکدشت ورامین با مشارکت فعال اساتید بخش های پزشکی اجتماعی و مسئولین و دست اندرکاران سرانجام برنامه دوره کارآموزی و کارورزی بخش های پزشکی اجتماعی به صورت طرح درس مدون تهیه و در اختیار دانشگاهها قرار گرفت. در جریان اجرای این برنامه و با ایجاد بخش های پزشکی اجتماعی در اکثر دانشگاهها و تنوع تعداد کارآموزان و کارورزان و ویژگی های عرصه های آموزشی هر دانشگاه و همچنین امکانات و شرایط موجود، هر دانشگاهی برحسب موقعیت خود اقدام به اجرای این دوره ها نمودند و براساس شرایط خاص خود تغییراتی در آن به وجود آوردند.

در سال ۱۳۷۷ با بررسی هایی که از طرف مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی وزارت متبوع در زمینه نحوه فعالیت گروههای پزشکی اجتماعی صورت گرفت نتایج حاصل شد که منجر به تشکیل اولین کارگاه کشوری مدیران گروههای پزشکی اجتماعی در شهریور ماه ۱۳۷۷ گردید. در این کارگاه با عنایت به گسترش بخش های پزشکی اجتماعی و فعال شدن آنان در اکثر دانشگاهها و به دلیل شرایط متفاوتی که از نظر تعداد کارورز، امکانات بیتوته، شیوه آموزش، امکانات پشتیبانی و

نقنیه و غیره که باعث اجرای متفاوت برنامه مدون در دانشگاهها می شد ، ضرورت بازنگری برنامه های کارآموزی و کارورزی مطرح و تصویب گردید.

آنچه در پیش روی دارید حاصل تلاش گروههای پزشکی اجتماعی دانشگاهها مخصوصاً دانشگاههای علوم پزشکی ایران و اصفهان ، اعضاء کمیته کشوری پزشکی اجتماعی ، صاحب نظران و کارشناسان در این زمینه ، اعضاء محترم هیات علمی گروههای پزشکی اجتماعی و مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی معاونت آموزشی وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی می باشد که پس از برگزاری کارگاهها ، جلسات متعدد کمیته کشوری و نظر خواهی از گروههای پزشکی اجتماعی به عنوان برنامه کارآموزی و کارورزی بهداشت و پزشکی اجتماعی به صورت مجموعه های مدون تهیه شده است .

برنامه درسی دوره کارآموزی بهداشت و پزشکی اجتماعی

هدف کلی :

شناخت نظام شبکه بهداشت و درمان و نحوه ارائه خدمات آن به منظور انجام موثر تر وظایف شغلی آینده خود در راستای حفظ ، تامین و ارتقاء سلامتی فرد و جامعه .

اهداف بینابینی :

- ۱- شناخت ساختار * شبکه بهداشت و درمان کشور
- ۲- شناخت وظایف شبکه بهداشت و درمان کشور
- ۳- شناخت ارتباط در سطوح مختلف شبکه با جامعه و دیگر بخشها
- ۴- شناخت وظایف شغلی پزشک در قالب سطوح شبکه
- ۵- شناخت راه کارهای برآورد نیاز جامعه از طریق مصاحبه با فرد^۱ ، مشاهده^۲ ، مصاحبه در جامعه^۳ ، مباحثه با گروه مورد نظر^۴
- ۶- ایجاد علاقه در دانشجویان برای همکاری با فعالیتهای و برنامه های نظام ارائه خدمات و کار در این نظام در راستای نیازهای جامعه
- ۷- بهبود نگرش دانشجویان برای ارائه پیشنهادهای در زمینه بهبود کیفیت خدمات

اهداف اختصاصی

- ۱-۱ - دانشجوی پس از حضور در خانه بهداشت با حضور مربی وضعیت موجود ساختار این واحد را بررسی و با استاندارد ستاد گسترش شبکه ها مقایسه و نقایص را بیان نماید .
- ۲-۱ - دانشجوی پس از حضور در مرکز بهداشتی-درمانی ، روستایی ساختار این واحد را بررسی و با استاندارد ستاد گسترش شبکه مقایسه و نقایص را بیان نمود .
- ۳-۱ - دانشجوی پس از حضور در مرکز بهداشتی درمانی ، شهری ساختار این واحد را بررسی و با استاندارد ستاد گسترش شبکه ها مقایسه و نقایص را بیان نماید .
- ۴-۱ - دانشجوی پس از حضور در پایگاه بهداشتی ساختار این واحد را بررسی و با استاندارد ستاد گسترش شبکه ها مقایسه و نقایص را بیان نماید .
- ۵-۱ - دانشجوی پس از حضور در شبکه بهداشت و درمان ، روستایی ساختار این واحد را بررسی و با استاندارد ستاد گسترش شبکه ها مقایسه و نقایص را بیان نماید .
- ۶-۱ - دانشجوی پس از حضور در مرکز بهداشت شهرستان ساختار این واحد را بررسی و با استاندارد ستاد گسترش شبکه ها مقایسه و نقایص را بیان نماید .

* (پرسنل ، فضای فیزیکی ، تجهیزات ، جمعیت تحت پوشش)

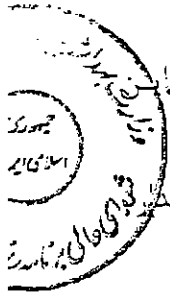
¹ - Individual interview

² Observation

³ Community interview

⁴ Focus group discussion

- ۷-۱ - دانشجوی پس از حضور در بیمارستان شهرستان (پلی کلینیک تخصصی) ساختار این واحد را بررسی و با استاندارد ستاد گسترش شبکه ها مقایسه و نقایص را بیان نماید.
- ۸-۱ - دانشجوی پس از حضور در آموزشگاه بهورزی ساختار این واحد را بررسی و با استاندارد ستاد گسترش شبکه ها مقایسه و نقایص را بیان نماید.
- ۲-۱- دانشجوی با مشارکت در ارائه خدمات مربوط به مراقبت از کودکان این خدمات را در حد دستورالعمل های مربوطه انجام دهد.
- ۲-۲- دانشجوی با مشارکت در ارائه خدمات مربوط به مادران باردار این خدمات را در حد دستورالعمل های مربوطه انجام دهد. (با رعایت ضوابط شرعی)
- ۳-۲- دانشجوی با مشارکت در ارائه خدمات مربوط به تنظیم خانواده این خدمات را در حد دستورالعمل های مربوطه انجام دهد. (با رعایت ضوابط شرعی)
- ۴-۲- دانشجوی با مشارکت در ارائه خدمات مربوط به بهبود تغذیه این خدمات را در حد دستورالعمل های مربوطه انجام دهد.
- ۵-۲- دانشجوی با مشارکت در ارائه خدمات مربوط به آموزش بهداشت این خدمات را در حد دستورالعمل های مربوطه انجام دهد.
- ۶-۲- دانشجوی با مشارکت در ارائه خدمات مربوط به بهداشت محیط این خدمات را در حد دستورالعمل های مربوطه انجام دهد.
- ۷-۲- دانشجوی با مشارکت در ارائه خدمات مربوط به بهداشت حرفه ای این خدمات را در حد دستورالعمل های مربوطه انجام دهد.
- ۸-۲- دانشجوی با مشارکت در ارائه خدمات مربوط به درمان علامتی بیماریها و تامین داروهای اساسی این خدمات را در حد دستورالعمل های مربوطه انجام دهد.
- ۹-۲- دانشجوی با مشارکت در ارائه خدمات مربوط به بهداشت دهان و دندان این خدمات را در حد دستورالعمل های مربوطه انجام دهد.
- ۱۰-۲- دانشجوی با مشارکت در ارائه خدمات مربوط به بهداشت مدارس این خدمات را در حد دستورالعمل های مربوطه انجام دهد.
- ۱۱-۲- دانشجوی با مشارکت در ارائه خدمات مربوط به کنترل بیماریهای شایع و بومی این خدمات را در حد دستورالعمل های مربوطه انجام دهد.
- ۱۲-۲- دانشجوی با مشارکت در ارائه خدمات مربوط به ایمن سازی این خدمات را در حد دستورالعمل های مربوطه انجام دهد.
- ۱۳-۲- دانشجوی با مشارکت در ارائه خدمات مربوط به بیماریهای ادغام شده در شبکه مانند (بهداشت روان ، دیابت ، سل و ...) این خدمات را در حد دستورالعملهای مربوطه انجام دهد.
- ۱-۳- دانشجوی یک مسئله از نظام ارائه خدمات بهداشتی درمانی را تحت نظر مربی از طریق ارتباط با سطوح مختلف آن و طبق دستورالعملهای مربوطه پیگیری نماید.
- ۲-۳- دانشجوی یک مورد ارجاع را در سطوح مختلف طبق دستورالعملهای مربوطه پیگیری نماید.
- ۳-۳- دانشجوی در کنار تیم ارائه خدمات و با حضور در یکی از جلسات رابطین ، شورای بهداشتی روستا (هرکدام وجود دارد) با جامعه مربوطه ارتباط برقرار نماید.

۳-۴- دانشجوی تحت نظر مربی با پیگیری یک مسئله بهداشتی که در نظام ارائه خدمات جاری است در کنار تیم از طریق شورای محل با سایر ارگانها در محدوده فعالیت خود ارتباط برقرار نماید.

۴-۱- دانشجوی با حضور تیم خدمات بهداشتی اولیه در مرکز بهداشتی درمانی (در جلسات سیاری یا در خود مرکز) در انجام وظایف حرفه ای (مدیریت بیماران یا مراجعین، شامل شرح حال و معاینه فیزیکی با تاکید بر جنبه های خانوادگی و اجتماعی طبق دستورالعمل و بلوک بهورزی) مشارکت نماید.

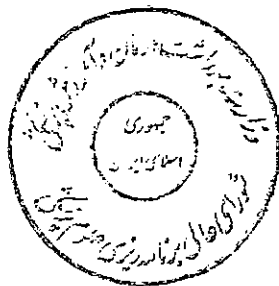
۴-۲- دانشجوی با حضور در تیم خدمات بهداشتی اولیه مرکز بهداشتی درمانی (در جلسات سیاری یا در خود مرکز) در انجام وظایف سازمانی (شامل پایش، نظارت و ارزشیابی و ...) طبق دستورالعمل های مربوطه مشارکت نمایند.

۵-۱- دانشجوی با استفاده از منابع اطلاع رسانی واحد ارائه کننده خدمت و ابزارهای ارزیابی نیازهای جامعه (مصاحبه فردی، مشاهده، مباحثه با گروه مورد نظر، مصاحبه در جامعه و ...) نیازهای جامعه تحت پوشش را لیست کند.

۵-۲- دانشجوی یکی از نیازهای لیست شده را که به نظر قابل حل می رسد تجزیه و تحلیل نموده و علل آنرا مشخص نماید.

۵-۳- دانشجوی با استفاده از نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل اطلاعات و شاخصها و درک مغایرت ها (که در بند ۵-۲ اشاره شده است) راه حل عملی را ارائه نماید.

۵-۴- دانشجوی در انجام یکی از راهکارهای عملی انتخاب شده توسط کارورز و یا کارکنان بهداشتی مشارکت نماید.

استراتژی آموزش

با تکیه بر مشارکت فعال دانشجو از طریق فعالیتهای یادگیری درون جامعه^۱، فعالیت یادگیری از طریق حل مساله^۲ و مبتنی بر وظیفه^۳ می باشد

روش آموزش :

از روشهای زیر در آموزش این دوره استفاده می شود.

۱- مشارکت در ارائه خدمات^۴

۲- شبیه سازی^۵

۳- نشان دادن^۶

۴- ایفای نقش^۷

محتوای آموزش :

براساس اجزا و اصول PHC منطبق بر بلوک های بهورزی و دستورالعملهای مربوطه .

زمانبندی کل دوره بصورت زیر می باشد:

الف : سه روز اول در آموزشگاه بهورزی شامل :

• یک روز جهت یادآوری^۸ مطالب نظری قبلی

• دو روز جهت نشان دادن^۹ فعالیتهای خانه بهداشت

ب : چهارده روز در خانه بهداشت جهت شناخت عملکرد و محتوای خدمات در خانه بهداشت (با بیتوته)

ج : دو روز در مرکز بهداشتی - درمانی ، روستایی جهت شناخت عملکرد و محتوا (با بیتوته)

د : دو روز در مرکز بهداشتی - درمانی شهری و پایگاه بهداشتی جهت شناخت عملکرد و محتوا

هـ : یک روز مرکز بهداشت شهرستان جهت شناخت عملکرد و محتوا

^۱ Community based learning activity

^۲ Problem based Learning activity

^۳ Task based

^۴ active Participation

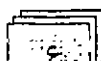
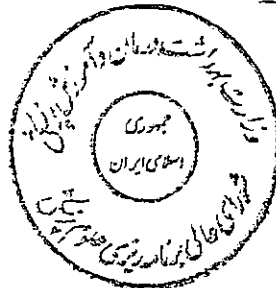
^۵ Simulation

^۶ Demonstration

^۷ Role Playing

^۸ Refreshment

^۹ Demonstration

- و: یک روز بیمارستان یا پلی کلینیک تخصصی جهت شناخت عملکرد و محتوا
- ز: یک روز امتحان عملی هدف دار در عرصه (OSFE)¹
- ح: یک روز نشست با اعضای گروه پزشکی اجتماعی و شبکه مربوطه

¹Objective Structured Field Examination

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

تاریخ:
شماره: ۱۳۵۲۸
پیوست:

معاون محترم

رئیس محترم دانشگاه / دانشکده علوم پزشکی

رئیس محترم دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی

رئیس محترم دانشگاه علوم پزشکی ارتش جمهوری اسلامی ایران

رئیس محترم دانشگاه شاهد

رئیس محترم دانشگاه علوم پزشکی فاطمیه قم

رئیس محترم مرکز آموزشی، درمانی و تحقیقاتی قلب و عروق شهید رجایی

رئیس محترم انستیتو پاستور ایران

مدیرعامل محترم سازمان انتقال خون ایران

رئیس محترم دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج)

رئیس محترم دانشگاه آزاد اسلامی

سلام علیکم

به پیوست آئین نامه شرح وظایف کارورزان دوره دکترای عمومی پزشکی مصوب هجدهمین جلسه مورخ

۱۳۸۱/۳/۱۱ شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی جهت اجراء ابلاغ می شود.

دکتر عبید... کریمی
معاون آموزشی و امور دانشگاهی

مهر و امضاء رسمی
شماره: ۱۱۳۰۱۷۰۲۱
تاریخ: ۸۱/۶/۲۳

رونوشت:

مدیران کل و دبیران محترم حوزه معاونت آموزشی و امور دانشگاهی به انضمام سوابق جهت استحضار

دبیر محترم شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی عطف به نامه شماره ۱۱۳/۱۶۷۴/پ مورخ ۸۱/۶/۲۳ جهت استحضار

معاون آموزشی و امور دانشگاهی
دکتر عبید... کریمی

سید الهادی
۸۱/۶/۲۳

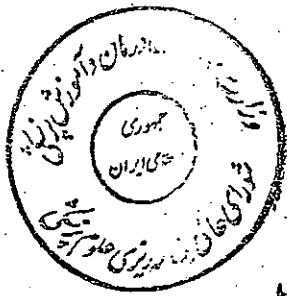
جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

آیین نامه ی شرح وظایف کارورزان دوره ی دکتری عمومی پزشکی

مصوب هجدهمین جلسه
شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

مورخ ۸۱/۳/۱۱

به نام خدا

آیین‌نامه‌ی شرح وظایف کارورزان دوره‌ی دکترای عمومی پزشکی

کارورز پزشکی به دانشجوی مرحله‌ی پایانی دکترای عمومی پزشکی اطلاق می‌شود که آموزش‌های نظری و دوره عملی کارآموزی را به پایان رسانده باشد و مجاز به کاربرد آموخته‌های قبلی، تحت نظارت اعضا هیات علمی، برای کسب مهارت‌های حرفه‌ای برای اخذ مدرک دکترای پزشکی است. مسؤولیت کارورزان در هر گروه یا بخش با مدیر گروه یا رئیس آن بخش و در ساعات کشیک با پزشک معالج کشیک یا عضو هیات علمی آنکال یا دستیار ارشد کشیک بخش یا بیمارستان است. تشخیص موارد اورژانس در این آیین‌نامه برعهده‌ی پزشک معالج و در ساعات کشیک برعهده‌ی پزشک معالج کشیک یا عضو هیات علمی آنکال یا دستیار ارشد کشیک بخش یا بیمارستان است. پزشک معالج به عضو هیات علمی که بیمار تحت نظارت وی در بیمارستان بستری می‌شود اطلاق می‌گردد.

شرح وظایف کارورز مطابق بندهای زیر است:

الف - کلیات:

۱. حفظ و رعایت شؤون شرعی و اخلاق پزشکی در کلیه‌ی ساعات حضور در بیمارستان.
۲. رعایت مقررات داخلی گروه یا بخش، بیمارستان، دانشکده و دانشگاه.
۳. رعایت مفاد آیین‌نامه‌ها و مقررات ابلاغ شده از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.

ب - مراقبت از بیمار و مدارک پزشکی:

۴. اخذ شرح حال و انجام معاینه بالینی، ارزیابی و طرح برنامه تشخیصی درمانی از کلیه‌ی بیماران بستری مربوط به خود در اوقات عادی و کشیک و مطرح نمودن تشخیص‌های افتراقی مناسب.
۵. ویزیت بیماران بستری مربوط در بخش، قبل از پزشک معالج یا دستیار.
۶. پی‌گیری دریافت جواب آزمایشات (به شکل غیر حضوری مگر در موارد اورژانس) و بررسی آخرین گزارش‌های پاراکلینیکی بیمار.
۷. نوشتن برگه‌ی سیر بیماری.
۸. نوشتن دستورات پزشکی تحت نظارت پزشک معالج یا دستیار.
۹. نوشتن یادداشت‌های مخصوص آغاز و پایان هر دوره (on- and off-service notes).
۱۰. نوشتن خلاصه‌ی پرونده زیر نظر پزشک معالج یا دستیار مسؤول در بخش.
۱۱. نوشتن برگه‌ی مشاوره با نظر پزشک معالج یا دستیار مسؤول در بخش.

۱۲. نوشتن برگه‌های درخواست تصویربرداری از جمله MRI, CT Scan^۱، رادیوگرافی، سونوگرافی، آندوسکوپی، آنژیوگرافی و کلیه برگه‌های درخواست پاراکلینیک دیگر، در صورتی که برابر مقررات آن گروه یا بیمارستان یا دانشکده نیاز به نگارش شرح حال بیمار در فرم مربوط باشد.

۱۳. حضور بر بالین بیمارانی که احیا می‌شوند و انجام CPR^۲.

۱۴. حضور بر بالین بیماران بدحال و آنهایی که نیاز به مراقبت ویژه دارند و هر بیماری که در بخش نیاز به ویزیت مجدد داشته باشند.

۱۵. کنترل علائم حیاتی و مراقبت از بیماران پس از انجام اقدامات تشخیصی تهاجمی نظیر بیوپسی کبد، بیوپسی کلیه، یا کسانی که برای آنها تست‌های خطیر نظیر محرومیت از آب یا تست تحمل گلوکز و انسولین انجام می‌شود، تحت نظارت پزشک معالج یا دستیار مسؤول در بخش.

۱۶. همراهی با بیماران بد حال که علائم حیاتی بی ثبات داشته باشند و بیمارانی که نیاز به مراقبت‌های خاص پزشکی دارند و امکان بروز عارضه‌های آنها را تهدید می‌کند، در انتقال به بخش‌های دیگر و یا سایر بیمارستان‌ها با نظر پزشک معالج یا دستیار ارشد کشیک.

پ - اقدامات تشخیصی - درمانی:

۱۷. انجام اقدامات زیر بر عهده‌ی کارورز می‌باشد:

گذاشتن لوله‌ی معده؛ گذاشتن سوند ادراری در بیماران ترجیحاً هم‌جنس به جز در شیرخواران؛ گرفتن گازهای خون شریانی (ABG)^۳؛ تهیه‌ی لام خون محیطی؛ نمونه‌برداری از زخم‌ها؛ نمونه‌گیری برای کشت گلو؛ بخیه زدن و کشیدن بخیه؛ انجام تست PPD^۴ و خواندن آن؛ تفسیر مقدماتی ECG^۵ و نوشتن آن در پرونده؛ انجام پانسمان‌هایی که نیاز به دبریدمان، شست‌وشوی تخصصی (غیر روئین) و یا بخیه مجدد طبق نظر پزشک معالج دارند و یا عفونی شده باشند؛ انجام شست‌وشوی گوش؛ تامپون قدامی بینی؛ چک کردن مشخصات کیسه خون یا فراورده خونی برای تزریق خون یا فراورده به بیمار.

۱۸. انجام امور زیر تنها با موافقت و تحت نظارت مستقیم پزشک معالج یا دستیار بر عهده‌ی کارورز می‌باشد:

نوشتن نسخه‌های دارویی بیماران بستری خود؛ گذاشتن لوله‌ی تراشه و airway؛ گرفتن زایمان واژینال؛ انجام اینداکشن در زایمان؛ کنترل ضربان قلب جنین (FHR)^۶ و انقباضات رحم و حرکات جنین؛ گذاشتن IUD^۷؛ کورتاژ؛ خارج کردن جسم خارجی از گوش، حلق، بینی و چشم؛

¹ Magnetic Resonance Imaging

² Cardio Pulmonary Resuscitation

³ Arterial Blood Gas

⁴ Pure Protein Derivatives

⁵ Electro Cardio Graphy

⁶ Fetal Heart Rate

⁷ Intra Uterine Device

کوتر خون ریزی بینی؛ کارگذاری کشش پوستی؛ آتل گیری؛ گچ گیری ساده؛ انجام پونکسیون لومبار (LP)؛ آسپیراسیون و بیوپسی مغز استخوان؛ پونکسیون مفصل زانو؛ تزریق داخل نخاعی (intrathecal) و داخل مفصلی؛ انجام جراحی های سرپایی ساده (ختنه، برداشتن توده های سطحی، خارج کردن ingrowing nail)، تخلیه ی آبسه؛ نمونه گیری سوپراپوبیک؛ گذاشتن chest tube؛ کشیدن (tap) مایع آسیت و پلور؛ colon washout؛ تزریق داروهای خطرناک؛ تعویض لوله ی نفروستومی یا سیستوستومی؛ درناژ سوپراپوبیک مثانه؛ گذاشتن کاتتر وریدی نافی و همکاری در تعویض خون نوزادان؛ سونداژ ادراری شیرخواران؛ کات دان و هر اقدام تشخیصی درمانی تهاجمی دیگر که ممکن است در برنامه آموزشی کارورزان پیشنهاد شده باشد.

۱۹. انجام امور زیر به منظور کسب مهارت تنها در دو دوره کارورزی حداکثر به مدت ۶ ماه و به تعیین معاونت آموزشی دانشکده بر عهده ی کارورز می باشد، مگر در موارد اورژانس به تشخیص پزشک معالج یا دستیار ارشد کشیک (چنانچه در دانشکده ای این مهارت ها در دوره کارآموزی کسب شده باشد بد تشخیص دانشکده کارورزان از انجام این وظیفه معاف می باشند).

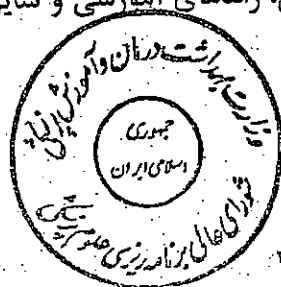
تزریق؛ رگ گیری (IV cannulation)؛ نمونه گیری وریدی (venous blood sampling)؛ نمونه گیری برای کشت خون؛ گرفتن ECG؛ پانسمان ساده؛ رنگ آمیزی گرم؛ تفسیر میکروسکوپی نمونه ی ادرار و لام خون محیطی؛ ساکشن ترشحات حلق و لوله تراشه؛ فیزیوتراپی تنفسی.

۲۰. انجام امور زیر تنها در موارد ضروری و اورژانس به تشخیص پزشک معالج یا دستیار ارشد کشیک بر عهده کارورز می باشد:

کنترل و چارت علائم حیاتی و intake/output؛ گرفتن نمونه از ترشحات معده؛ بازکردن گچ؛ فلسوتومی؛ نوشتن برگه های درخواست پاراکلینیک که نیاز به نگارش شرح حال ندارند؛ انتقال نمونه به آزمایشگاه؛ پی گیری حضوری جواب اقدامات پاراکلینیک؛ همراهی بیماران به قسمت های دیگر بیمارستان؛ آمبو زدن؛ حضور پیوسته (standby) بر بالین بیمار؛ شیمی درمانی؛ انتقال بسته های خون

ت- شرکت در همایش های آموزشی:

۲۱. حضور فعال و منظم در ویزیت بیماران توسط پزشک معالج یا دستیار بخش.
۲۲. شرکت در درمانگاه طبق برنامه ی تعیین شده و گرفتن شرح حال، انجام معاینه و معرفی به پزشک معالج یا دستیار و نوشتن نسخه با نظارت پزشک معالج یا دستیار.
۲۳. شرکت در راندهای تحویلی و سپردن بیماران خطیر به کارورز کشیک بعد.
۲۴. شرکت منظم و فعال در کلیه ی جلسات آموزشی بخش شامل گزارش صبحگاهی، کنفرانس های علمی، کلاس های management اتاق های عمل، راندهای آموزشی و سایر برنامه های آموزشی مگر

در موارد ... در ژنرال یا بر بالین بیماران بدحال در بخش به تایید پزشک معالج یا دستیار مربوط، امکان پذیر نباشد.

۲۵. معرفی بیمار در گزارش صبحگاهی یا سایر کنفرانس ها طبق نظر پزشک معالج یا دستیار مربوط، شامل: معرفی کوتاه بیمار، دلیل بستری شدن، بیان تشخیص های افتراقی، بیان علت درخواست اقدامات پاراکلینیک و تفسیر نتایج آن ها و اقدامات درمانی.

۲۶. ارائه کنفرانس های علمی در صورت لزوم طبق برنامه ی تنظیم شده توسط مسؤول آموزش ریاست بیمارستان یا بخش یا دستیار ارشد.

ث - حضور در بیمارستان:

۲۷. زمان حضور در بیمارستان در اوقات عادی طبق برنامه ی تعیین شده از سوی ریاست هر گروه یا بخش یا دانشکده (مسؤول آموزش کارورزان هر بخش موظف است برای کلیه ی ساعات حضور آنان در بخش برنامه ی آموزشی مدون تهیه و در آغاز دوره اعلام کند).

۲۸. حداکثر تعداد کشیک، ده شب در هر ماه است. حداقل تعداد کشیک در گروه های داخلی، جراحی، کودکان و زنان هشت شب در ماه و در گروه های دیگر مدیر گروه یا رییس بخش بر اساس تعداد بیمار، تعداد کارورز، امکانات رفاهی، تعداد تخت بیمارستانی و برنامه آموزشی حداقل تعداد کشیک را تعیین می کند.

۲۹. تنظیم برنامه ی چرخش کارورزان در بخش ها و کشیک ها به عهده ی پزشک یا دستیار مسؤول آموزش کارورزان و یا در صورت تفویض اختیار و با نظارت پزشک یا دستیار مسؤول آموزش کارورزان به عهده کارورز ارشد است.

۳۰. جابه جایی در برنامه ی کشیک ممکن نیست، مگر با اطلاع قبلی (حداقل ۲۴ ساعت قبل) و یا در موارد اضطراری، به شرط تعیین جانشین و موافقت پزشک یا دستیار مسؤول آموزش کارورزان پس از کسب موافقت پزشک معالج یا دستیار بخش.

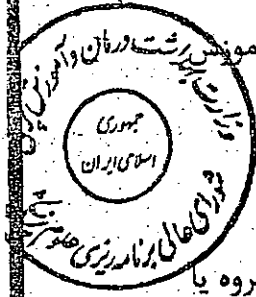
۳۱. ترک کشیک جز در موارد اضطراری و با کسب اجازه از پزشک یا دستیار ارشد کشیک مطلقاً ممنوع است.

۳۲. خروج از بیمارستان در اوقات عادی با استفاده از مرخصی ساعتی و با موافقت پزشک یا دستیار مستقیم و پزشک یا دستیار مسؤول آموزش کارورزان مقدور است.

۳۳. به طور کلی، اولویت با جلسات و همایش های آموزشی است مگر در مواردی که با نظر پزشک یا دستیار مستقیم، وجود خطر جانی برای بیمار، انجام امور تشخیصی - درمانی را در اولویت قرار دهد.

۳۴. در مورد دوره ی کارورزی پزشکی اجتماعی و بهداشت، باید مطابق آخرین «برنامه دوره یک ماهه کارورزی بهداشت و پزشکی اجتماعی» مصوب پنجمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۷۸/۱۱/۲۳ عمل شود و بر اهمیت این دوره تاکید گردد.

۳۵. موارد تخلف کارورزان از شرح وظایف فوق و یا هر گونه اهمال در انجام وظایف و یا شکایات کارورزان در این رابطه حسب مورد در شورای آموزشی بخش، گروه یا بیمارستان یا دانشکده مطرح و تصمیمات لازم گرفته خواهد شد. چنانچه مسائل مطروحه در هر کدام از مراجع رسیدگی کننده اولیه

به نتیجه قطعی نرسیده، مورد به مرجع به مراجع ذیصلاح ارجاع خواهد شد. مرجع
نهایی تصمیم‌گیری شورای آموزشی دانشکده خواهد بود.

۳۶. مدیران گروه‌ها و رؤسای بخش‌های بیمارستان‌های آموزشی مسؤول حسن اجرای این آیین‌نامه
هستند. رؤسای دانشکده‌های پزشکی بر حسن اجرای این‌نامه نظارت خواهند داشت.

۳۷. این آیین‌نامه در ۳۷ ماده در تاریخ ۱۳۸۱/۳/۱۱ در هیجدهمین جلسه شورای عالی برنامه‌ریزی
علوم پزشکی تصویب شد و کلیه آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های قبلی مغایر با این آیین‌نامه از تاریخ
تصویب این آیین‌نامه از درجه اعتبار ساقط است.

شماره ۲۸
تاریخ ۱۳۸۷/۱۲/۲۲
پست ۸۷/۱۲/۲۲

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
سازمان آموزشی

د سال نوآوری و شکوفایی

سرکار خانم دکتر ملکان راد

دبیر محترم شورای آموزش پزشکی عمومی

سابقه

سلام علیکم

به پیوست تصویر نامه شماره ۲۰۰-۵۲/۱۶/آ مورخ ۸۷/۱۲/۱۹ مدیر کل محترم دفتر گسترش و ارزیابی آموزش پزشکی و دبیر شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی در خصوص نحوه حضور کارورزان پسر دوره دکتری عمومی پزشکی در بخش زنان و زایمان و پیشنهاد آن دبیرخانه مبنی بر اضافه شدن سه تبصره به بند ۱۸ آئین نامه شرح وظایف کارورزان دوره دکتری عمومی پزشکی که در بیست و چهارمین جلسه مورخ ۸۷/۱۱/۲۰ شورای معین شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورد موافقت قرار گرفت، جهت اجراء ابلاغ می شود.

دکتر بهرام عین اللهی
معاون آموزشی

مفتاب سرکار محترم
لطف اقدام فرمایید

سید مرتضی
۸۸/۱/۱۷

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
دفتر وزیر

پیت
رئیس مرکز وزارت بهداشت
۹۷۰

جناب آقای دکتر ...

ریاست محترم دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی ...

سلام علیکم

پیرو ارسال آئین نامه شرح وظایف کارآموزان دوره دکترای عمومی پزشکی مصوب بیست و هفتمین جلسه مورخ ۱۳۸۳/۹/۷ شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی به شماره ۲/۲۱۸۹۶/آ مورخ ۱۳۸۳/۱۰/۲۶ و عطف به سئوالات مکرر دانشگاهها به اطلاع می‌رساند که موضوع «مشاهده و یادگیری زایمان طبیعی» مربوط به بند «۱۱» ردیف پ (اقدامات تشخیصی - درمانی) آیین نامه مذکور، طبق روال گذشته مرتبط با وظایف کارآموزان دختر

می‌باشد. اش

دکتر مسعود پزشکیان
وزیر

معاون آموزشی و امور دانشجویی
۱۳۸۳/۱۰/۲۰
۸۳۳۳۳۳

رونوشت:

معاون محترم آموزشی و امور دانشجویی جهت استحضار و دستور اقدام لازم
دفتر وزارتی

دفترخانه وزارت آموزش عالی و امور دانشجویی
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
۱۳۸۳/۱۰/۱۸
۷۴۷۷۵

استاد بیستون
مرکز تخصصی
۱۳۸۳/۱۰/۱۸

۲۱۸۹۶
۱۳۸۳/۱۰/۲۶

- رئیس محترم دانشگاه / دانشکده علوم پزشکی
- رئیس محترم دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی
- رئیس محترم دانشگاه علوم پزشکی ارتش
- رئیس محترم دانشگاه شاهد
- رئیس محترم دانشگاه علوم پزشکی بقیه ا...
- مدیر عامل محترم سازمان انتقال خون ایران
- رئیس محترم انستیتو پاستور ایران
- رئیس محترم مرکز آموزشی، تحقیقاتی و درمانی قلب و عروق شهید رجایی
- رئیس محترم دانشگاه آزاد اسلامی
- رئیس محترم موسسه تحقیقات واکنس و سرم سازی رازی

سلام و احترام

به پیوست یک نسخه آئین نامه شرح وظایف کارآموزان دوره دکتری عمومی پزشکی مصوب بیست و هفتمین جلسه مورخ ۱۳۸۲/۹/۷ شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی جهت اقدام لازم ابلاغ می شود.

دکتر... کریمی
معاون آموزشی و امور دانشجویی

سید شال
سرکار خانم امجدیان
کلی است
امیردانشگاه

دفتر خانه شورای عالی برنامه ریزی
علوم پزشکی
شماره ۱۱۲۲۸۵۱
۱۳۸۳/۱۰/۲۶
رونوشت:

- دبیران و مدیران کمر محترم حوزه معاونت به انضمام فتوکپی یک نسخه آئین نامه منگردد
- دبیر محترم شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی عطف به نامه شماره ۴/۱۱۲۲/۳۰۰۴ مورخ ۱۳۸۲/۹/۷
- ۸۳۰۱۰/۲۰ جهت اطلاع
- دفتر معاونت به انضمام فتوکپی سوابق

۱۱۳۲۵۵۴
۸۳/۱۰/۲۰
رک

کتابخانه
موسسه تخصصی
پزشکی

جناب آقای دکتر عبدا... کریمی
معاون محترم آموزشی و امور دانشجویی

باسلام و احترام

به پیوست مصوبه بیست و هفتمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی
علوم پزشکی مورخ ۸۳/۹/۷ درخصوص آیین نامه شرح وظایف
کارآموزان دوره دکتری عمومی پزشکی تقدیم می گردد. خواهشمنداست
دستور فرمایید ابلاغ نمایند. اب

دکتر محمد رضا صبری

دبیر شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

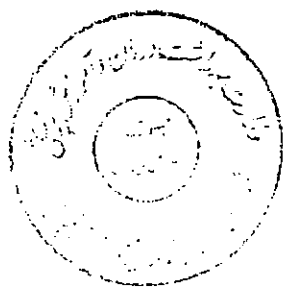
۱۰/۱۰/۸۳
رک

شماره ۲۱۸۹۶

۲۰/۱۰/۸۳

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

آیین نامه شرح وظایف کار آموزان دوره دکتری عمومی پزشکی

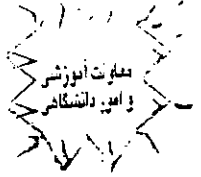

مصوب بیست و هفتمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

مورخ ۸۳۹۰۷

۲/۲

۱۹۵

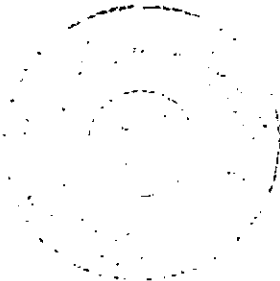
جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

تاریخ
شماره
پوست

آئین نامه شرح وظایف کارآموزان دوره دکترای عمومی پزشکی
مصوب بیست و هفتمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۸۳/۹/۷

آئین نامه شرح وظایف کارآموزان دوره دکترای عمومی پزشکی در بیست و هفتمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۸۳/۹/۷ با اکثریت آراء به تصویب رسید.

مصوبه بیست و هفتمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی درخصوص آئین نامه شرح وظایف کارآموزان دوره دکترای عمومی پزشکی از تاریخ تصویب جهت کلیه دانشجویان دوره دکترای عمومی پزشکی، صرف نظر از سال ورود به دانشگاه لازم الاجرا است.

مورد تأیید است

دکتر محمدرضا صبری

دبیر شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

مصوبه بیست و هفتمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۸۳/۹/۷ درخصوص آئین نامه شرح وظایف کارآموزان دوره دکترای عمومی پزشکی مورد تأیید است، جهت اجرا ابلاغ شود.

دکتر مسعود پزشکیان

وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

رئیس شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

آیین نامه شرح وظایف کارآموزان دوره دکتری عمومی پزشکی

کارآموز پزشکی به دانشجوی دکتری عمومی پزشکی اطلاق می شود که مقاطع علوم پایه و فیزیوپاتولوژی را به پایان رسانده است و مجاز به ورود به بخشهای بالینی برای کسب دانش نظری و تجربیات عملی و مهارت های حرفه ای، تحت نظارت اعضاء هیات علمی و برای اخذ مدرک دکتری پزشکی است. مسئولیت کارآموزان در هر گروه یا بخش با مدیر گروه یا رئیس آن بخش و در ساعات کشیک با پزشک معالج کشیک یا عضو هیات علمی آنکال یا دستیار ارشد کشیک بخش یا بیمارستان است. پزشک معالج به عضو هیات علمی که بیمار تحت نظارت وی در بیمارستان بستری می شود اطلاق می گردد.

دوره کارآموزی می تواند به دو دوره کارآموزی پایه یا استیودنتی و کارآموزی پیشرفته یا اکسترنی تقسیم شود. در دوره استیودنتی دانشجوی عمدتاً نقش نظاره کننده و مشاهده گر داشته و در دوره اکسترنی می تواند تحت نظر پزشک معالج یا دستیار، فعالیت های تشخیصی و درمانی مندرج در این آیین نامه را انجام داده تا بتواند برای انجام وظایف آینده خود بعنوان کارورز آمادگی لازم را کسب نماید.

شرح وظایف کارآموز مطابق بندهای زیر است:

الف - کلیات:

- ۱- حفظ و رعایت ستون سرعتی و اخلاق پزشکی در کلیه ساعات حضور در بیمارستان.
- ۲- رعایت مقررات داخلی گروه یا بخش، بیمارستان، دانشکده و دانشگاه.
- بصورت مفرقات گروه و بخش نباید با آیین نامه های ابلاغی وزارت بهداشت و درس و آموزش پزشکی منافات داشته باشد.
- ۳- رعایت مفاد آیین نامه ها و مقررات ابلاغ شده از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.

ب - مراقبت از بیمار و مدارک پزشکی :

- ۴- اخذ شرح حال و انجام معاینه بائینی، تفسیر و پیگیری نتایج آزمایشات و بررسی های پاراکلینیک، ارزیابی و بیان زمانه تشخیصی و منصرح نمودن تشخیص های افتراقی مناسب از کلیه بیماران بستری مربوط به خود در وقت عادی و کشیک.
- ۵- ویزیت روزانه بیماران بستری مربوط در بخش و به همراه کارورز و دستیار و پزشک معالج و اطلاع از کلیات برنامه درمانی و نسبت دروهای دریافتی و نوشتن سیر بیماری در صورت لزوم و یا ویزیت بیماران سرپایی.
- ۶- در صورت لزوم و به تشخیص دانشکده پزشکی و گروه مربوطه بی گیری دریافت جواب آزمایشات نه شکل غیرحضری، مگر در موارد اورژانس و بررسی آخرین گزارش های پاراکلینیک بیمار.
- ۷- در صورت لزوم و به تشخیص دانشکده پزشکی و گروه مربوطه نوشتن یادداشت های مخصوص بخش و بیان هر مورد (on- and off- service notes).
- ۸- در صورت لزوم و به تشخیص دانشکده پزشکی و گروه مربوطه نوشتن برگه های درخواست تصویربرداری از جمله MRI, CT Scan, رادیوگرافی، سونوگرافی، اندوسکوپی، آنژیوگرافی و کتیه برگه های درخواست پاراکلینیک بیمار.

صورتی که برابر مقررات آن گروه یا بیمارستان یا دانشکده نیاز به نگارش شرح حال بیمار در فرم مربوط باشد.

پ- اقدامات تشخیصی - درمانی :

۹- فراگیری امور زیر به منظور کسب مهارت حداکثر به مدت ۶ ماه و با تعیین معاونت آموزشی دانشکده بر عهده کارآموز می باشد. بدیهی است با توجه به راه اندازی مراکز آموزش مهارت‌های بالینی لازم است این مهارت‌ها قبل از مواجه با بیمار واقعی در این مراکز و به نحو مقتضی به کارآموزان آموزش داده شود.

❖ تزریق

❖ رگ گیری (IV cannulation)

❖ نمونه گیری وریدی (venous blood sampling)

❖ نمونه گیری برای کشت خون

❖ گرفتن ECG و تفسیر آن

❖ پانسمان ساده

❖ رنگ امیزی گرم و مشاهده لام

❖ تهیه و تفسیر میکروسکوپی نمونه ادرار و لام خون محیطی

❖ ساکشن ترشحات حلق و لوله تراشه

❖ فیزیوتراپی تنفسی

❖ تهیه لام خون محیطی

❖ محبت گیری از کتو و زخمها

۱۰- انجام موارد زیر تنها با موافقت و تحت نظارت مستقیم پزشک معالج یا دستیار می تواند توسط کارآموز انجام شود:

❖ گذاشتن لوله معده و گرفتن نمونه از ترشحات معده

❖ گذاشتن سوند ادراری بجز در نوزادان و شیرخواران (ترجیحاً در بیماران هم جنس)

❖ گرفتن گازهای خون شریانی (ABG)

❖ فلبیونومی

❖ بخیه زدن و کشیدن بخیه

❖ انجام تست PPD و خواندن آن

❖ انجام پانسمان هایی که نیاز به دبریدمن، شستشوی تخصصی (غیرروئین) و یا بخیه مجدد طبق نظر پزشک

معاج دارند و یا عفونی شده باشند

❖ انجام واکسیناسیون روتین اطفال در خانه های بهداشت و یا درمانگاه

❖ انجام شستشوی گوش

❖ کنترل ضربان قلب جنین (Fetal Heart Rate) و انقباضات رحم و حرکات جنین

❖ گچ گیری ساده و بازکردن گچ

۱۱- کارآموزین در موارد زیر تنها می توانند انجام هر کدام از این اعمال را توسط فراگیران قضاغ بالاتر (کارورز یا

دستار) مشاهده نمایند:

❖ مشاهده تامپون فدا می بینی

- ◀ مشاهده خارج کردن جسم خارجی از گوش، حلق، بینی و چشم
- ◀ مشاهده کوتر خون ریزی بینی
- ◀ مشاهده گذاشتن لوله تراشه و airway
- ◀ مشاهده کارگذاری کشش پوستی
- ◀ مشاهده آتل گیری
- ◀ مشاهده انجام پونکسیون لومبار (Lumbar puncture)
- ◀ مشاهده تخلیه آسه
- ◀ مشاهده نمونه گیری سوپراپوبیک
- ◀ مشاهده کشیدن (tap) مایع آسیت و پلور
- ◀ مشاهده و یادگیری CPR
- ◀ مشاهده و یادگیری زایمان طبیعی
- ◀ مشاهده آسپیراسیون و بیوپسی مغز استخوان
- ◀ مشاهده پونکسیون مفصل زانو
- ◀ مشاهده تزریق داخل نخاعی (intrathecal) و داخل مفصلی
- ◀ مشاهده انجام جراحی های سرپایی ساده (ختنه، برداشتن توده های سطحی، خارج کردن ingrowing nail)
- ◀ مشاهده گذاشتن chest tube
- ◀ مشاهده تزریق داروهای خطرناک
- ◀ مشاهده تعویض لوله نفروستومی یا سیستوستومی
- ◀ مشاهده درناژ سوپراپوبیک مثانه
- ◀ مشاهده گذاشتن کاتر وریدی نافی و همکاری در تعویض خون نوزادان
- ◀ مشاهده سونداز ادراری شیرخواران
- ◀ مشاهده کات دان
- ◀ مشاهده هر اقدام تشخیصی، درمانی و تهاجمی دیگر که در برنامه آموزشی مصوب کارورزان پیشنهاد شده است.
- ◀ بقیه موارد مشابه که در این آیین نامه نیامده است.

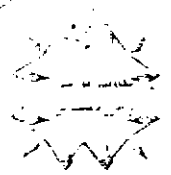
ت - شرکت در همایش های آموزشی :

- ۱۲- شرکت منظم و فعال در کلیه کلاس های درس تئوری و یا کارگاهی و جلسات آموزشی بخش شامل گزارش صبحگاهی، کنفرانس های علمی، کلاس های management، اتاقهای عمل، راندهای آموزشی و سایر برنامه های آموزشی.
- ۱۳- حضور فعال و منظم در ویزیت بیماران توسط پزشک معالج.
- ۱۴- شرکت در درمانگاه یا خاتمه های بهداشت طبق برنامه تعیین شده و گرفتن شرح حال، انجام معاینه از بیمار و معرفی بیمار به پزشک معالج یا دستیار.
- ۱۵- معرفی بیمار در راندهای آموزشی طبق نظر پزشک معالج یا دستیار مربوط، شامل: معرفی کوتاه بیمار، دلیل بستری شدن، بیان تشخیص های افتراقی و طرح درمانی.

۱۶- ارائه کنفرانس های علمی در صورت لزوم طبق برنامه تنظیمی توسط مسئول آموزش بخش یا دستیار ارشد.

ث - حضور در بیمارستان :

- ۱۷- حضور در بیمارستان، درمانگاه و یا خانه های بهداشت طبق برنامه تعیین شده از سوی ریاست هر گروه یا بخش یا دانشکده (مسئول آموزش کارآموزان هر بخش موظف است برای کلیه ساعات حضور آنان در بخش برنامه آموزشی مدون تهیه و در آغاز دوره اعلام کند).
 - ۱۸- حداکثر تعداد کشیک، براساس شرایط گروه و دانشکده تعیین و در هر صورت از ۱۰ شب در ماه تجاوز نخواهد کرد. حداقل تعداد کشیک در گروه های داخلی، جراحی، کودکان و زنان ۵ شب در ماه و در گروه های دیگر مدیر گروه یا رئیس بخش براساس تعداد بیمار، تعداد کارآموز، امکانات رفاهی، تعداد تخت بیمارستانی و برنامه آموزشی حداقل تعداد کشیک را تعیین می کند. ساعت کشیک کارآموزان بر اساس امکانات و شرایط هر دانشکده پزشکی تعیین می گردد.
 - ۱۹- تنظیم برنامه چرخش کارآموزان در بخشها و کشیک ها به عهده پزشک یا دستیار مسئول آموزش کارآموزان است.
 - ۲۰- جایجایی در برنامه کشیک ممکن نیست، مگر با اطلاع قبلی (حداقل ۲۴ ساعت قبلی) و با در مورد اضطراری، به شرط تعیین جانشین و موافقت پزشک یا دستیار مسئول آموزش کارآموزان.
 - ۲۱- ترک کشیک جز در موارد اضطراری و با کسب اجازه از پزشک یا دستیار ارشد کشیک مطلقاً ممنوع است.
 - ۲۲- خروج از بیمارستان در اوقات عادی با استفاده از مرخصی ساعتی و با موافقت پزشک یا دستیار مستقیم و پزشک یا دستیار مسئول آموزش کارآموزان مقدور است.
 - ۲۳- اولویت کاری کارآموزان شرکت در حساس و همایش های آموزشی، راندهای آموزشی و در درمانگاه ها است.
 - ۲۴- موارد تحلیف کارآموزان از شرح وظایف فوق و به هرگونه اهمال در انجام وظایف و یا شکایات کارآموزان در این رابطه حسب مورد در شورای آموزشی بخش، گروه یا بیمارستان یا دانشکده مطرح و تصمیمات لازم گرفته خواهد شد. چنانچه مسائل مطروحه در هر کدام از مراجع رسیدگی کننده اولیه به نتیجه قطعی نرسید، مورد به مرجع بالاتر جهت اتخاذ تصمیم مقتضی ارجاع خواهد شد. مرجع نهایی تصمیم گیری شورای آموزشی دانشکده خواهد بود.
 - ۲۵- مدیران گروهها و روسای بخشهای بیمارستانهای آموزشی مسئول حسن اجرای این آیین نامه هستند. روسای دانشکده های پزشکی از طریق معاونین آموزشی بیمارستانها بر حسن اجرای این آیین نامه نظارت خواهند داشت.
- تبصره ۱:** برنامه مدون آموزشی کارآموزان در هر گروه باید تا نایید دانشکده پزشکی تهیه و از طریق دانشکده و گروه به کارآموزان بلاغ گردد.
- تبصره ۲:** گروه های آموزشی موصوفه در یک جلسه بومی کارآموزان هر دوره را در ابتدای دوره کارآموزی در آن گروه توجیه نموده و آنان را با شرح وظایف و مقررات گروه آشنا نمایند.
- ۲۶- این آیین نامه در ۲۶ ماده و ۳ تبصره در بیست و هفتمین جلسه شورای علمی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۸۳.۹.۷ تصویب رسید و از تاریخ تصویب کلیه آیین نامه ها و دستورالعمل های مغایر با آن لغو می گردد.

۱۳۸۳/۶/۱۶

- رئیس محترم دانشگاه / دانشکده علوم پزشکی
- رئیس محترم دانشگاه علوم پزشکی و توانبخشی
- رئیس محترم دانشگاه علوم پزشکی ارتش
- رئیس محترم دانشگاه شاهد
- رئیس محترم دانشگاه علوم پزشکی بقیه ... (عج)
- مدیر عامل محترم سازمان انتقال خون ایران
- رئیس محترم انستیتو پاستور ایران
- رئیس محترم مرکز آموزشی، تحقیقاتی و درمانی قلب و عروق شهید رجایی
- رئیس محترم دانشگاه آزاد اسلامی
- رئیس محترم موسسه تحقیقات واکسن و سرم سازی رازی

باسلام و احترام

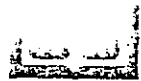
پیرو بخشنامه شماره ۲۷۸۸۱/ت مورخ ۱۳۸۲/۱۲/۲۷ در خصوص نحوه ارائه واحد درس بیوشیمی برنامه آموزشی دوره دکتری عمومی پزشکی، به پیوست فتوکپی نامه شماره ۱۱۳/۱۳۱۰/پ مورخ ۸۳/۵/۳۱ دبیر محترم شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی منضم به فتوکپی نامه شماره ۴۱۱ مورخ ۱۳۸۳/۴/۹ دبیر محترم هیات ممیته و ارزشیابی رشته بیوشیمی و ۱۶ برگ ضمیمه جهت اجراء ابلاغ می شود.

سرکار خانم دکتر عبدالعلی گریبی
 معاون آموزشی و امور دانشجویی
 دبیر محترم

دبیر خانه شورای عالی برنامه ریزی
 علوم پزشکی
 شماره: ۱۱۳/۱۳۱۰/پ
 تاریخ: ۸۳/۵/۳۱

- < مدیران و دبیران محترم حوره معاونت به انضمام فتوکپی سوابق پیرو بخشنامه شماره فوق الذکر جهت اطلاع
- < دبیر محترم شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی عطف به نامه شماره فوق جهت اطلاع
- < دفتر معاونت

۲۰۱

جناب آقای دکتر کشاورز

دبیر محترم شورای آموزش علوم پایه پزشکی بهداشت و تخصصی

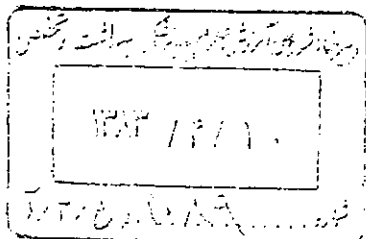
سلام علیکم:

محترماً در پاسخ نامه شماره ۹۵۴/ع/۳/آ مورخ ۸۳/۳/۳۱ با اطلاع میرساند:
برنامه مصوب شورای دبیران شورای عالی برنامه ریزی حداقل از ده سال
گذشته بصورت ۱ و ۲ و ۳ واحدی و در بعضی دانشگاهها بصورت ۱ و ۵ واحدی اجرا میشده
ولی هم اکنون در کل دانشگاهها بصورت ۲ و ۳ واحد نظری و یک واحد عملی تدریس میشود
که سرفصلهای کامل مصوب هیات ممکنه و ارزشیابی رشته بیوشیمی که از طرف کمیته
علوم پایه برای دانشگاهها نیز فرستاده شده است پیوست می گردد.
لازم به توضیح است که درس عملی رباتوجه به سرفصل آن میتوان درترم اول یعنی
همزمان با بیوشیمی ۱ و یا درترم دوم همزمان با بیوشیمی ۲ تدریس کرد بعبارت دیگر
بیوشیمی ۲ پیشنهاد بیوشیمی عملی نمی باشد. کاری است که در تمام گروههای بیوشیمی
انجام میشود. لزومی ندارد که یک واحد عملی درترم سوم تدریس گردد که مشکل آفرین
باشد.

دکتر مهین زهرانی

دبیر هیات ممکنه و ارزشیابی رشته بیوشیمی

سازمان آموزش و پرورش
تجربیات ارزشیابی
۱۳۸۳

۲۹۲

اهداف کلی درس نظری : بیوشیمی ۱ (۲ واحدی)

از دانشجو انتظار می رود پس از پایان دوره با موارد زیر آشنا شوند :
ساختمان تندها ، چربیها ، اسیدهای آمینه و پروتئینها ، غشاء سلولی ، نوکلئوتیدها ، ویتامینها ، اسیدهای نوکلئیک ، آنزینها و کوآنزیمها .
خواص فیزیکوشیمیایی و روشهای جداسازی بیومولکولهای فوق .

اهداف جزئی درس :

این اهداف در هفته جلسه پیگیری می شود که به ترتیب زیر میباشد :

جلسه اول : مقدمه شناخت بیوشیمی و ساختمان سلول

هدف و طرح درس	عناصر سازنده سلولی
تعریف بیوشیمی	مولکولهای اولیه حیات
تعریف سلامتی	سلول
علل ایجاد بیماری	مختصری از اجزاء سلول
ارتباط بیوشیمی با سایر علوم پزشکی	

جلسه دوم : آب و تانپونها

هدف و طرح درس	ساختمان آب
انواع پیوندهای هیدروژنی	معادله فندرسن هاسلباخ
تعریف اسید و باز	تعریف تانپون
تعریف pH و pK	تانپونهای مهم بدن

جلسه سوم: ساختمان و خواص و نقش انواع اسیدهای آمینه و پروتئینها

هدف و طرح درس	آمینواسیدهای بدن رمزآنتیکی
اسیدهای آمینه	جداسازی
پروتئینها	فعالیت نوری

جلسه چهارم: ساختمان و خواص و نقش انواع اسیدهای آمینه و پروتئینها

پروتئینها	الکتروفورز و اولتراسانتریفوژ و توضیح اساس کار
حلالیت پروتئینها	ساختمان سه بعدی پروتئین و Protein folding
روش کروماتوگرافی	ساختمان اول، دوم، سوم و چهارم

جلسه پنجم: ادامه ساختمان و خواص و نقش انواع اسیدهای آمینه و پروتئینها

تقسیم بندی پروتئینها	
پروتئینهای کروی: آلبومینها، گلوبولینها، هموگلوبینها، ساختمان و مکانیزم عمل و تنظیم آلوستریک	
پروتئینهای رشته ای: (کراتین - کلاژن - الاستین) و پروتئینهای مرکب (انواع پروتئینهای مرکب)	

جلسه ششم: کربوهیدراتها - گلیکوپروتئینها - گلیکوز آمینوگلیکانها

هدف و طرح درس	شیمی کربوهیدراتها
تعریف کربوهیدراتها	انواع ایزومری

جلسه هفتم: کربوهیدراتها - گلیکوپروتئینها - گلیکوز آمینوگلیکانها

تقسیم بندی: منوساکاریدها - مشتقات منوساکاریدها
الیگوساکاریدها
هموپلی ساکاریدها
- هتروپلی ساکاریدها - گلیکوپروتئینها

جلسه هشتم : لیپیدها و لیپوپروتئینها

هدف و طرح درس	سیستم گاما و اپسیون
ساختمان شیمیایی لیپیدها و لیپوپروتئینها	مشتقات اسیدهای چرب مثل ایکوزانوئیدها
تقسیم بندی	پروستاگلاندین ها
اسیدهای چرب خواص اندیس بد ...	اسیدهای چرب ضروری و غیر ضروری
ایزومری در اسیدهای چرب غیر اشباع	تری گلیسریدها
خواص مثل : هیدرولیز شدن - صابونی شدن - رانسیده شدن - پراکسیداسیون و هیدروژناسیون	

جلسه نهم : لیپیدها و لیپوپروتئینها

فسفولیپیدها	اسفنگولیپیدها
نقش فسفولیپید	سرامیدها ، اسفنگومیلین ، سربروزید ، گانگلیوزید
چربیهای آمفی پاتیک و اهمیت آنها	سولفاتید
لیپوزوم	مومها ، چربیهای غیرصابونی شدن ، استرولها و تریپن ها
	لیپوپروتئینها ، اهمیت و تقسیم بندی ، شینو میکرون ، HDL ، VLDL ، LDL

جلسه دهم : غشاء سلولی و تبادلات

هدف و طرح درس	اهمیت واحدهای کربوهیدراته در سطح غشاء
ساختمان غشاء سلولی	پروتئینهای غشاء
ترکیبات بکاررفته در غشاء	انتقال مواد از غشاء
پروتئینهای موجود در ساختمان غشاء	انواع انتقال
غشاء گبول ترمز بعنوان الگوی غشاء	یونوفرها

جلسه یازدهم : ساختمان انواع نوکلئوتیدها

هدف و طرح درس	
ساختمان بازهای آلی نیتروژن دار اصلی و فرعی	
واکنشهای بازهای آلی نیتروژن دار	
توتومریسم	
دیمریزاسیون	
ساختمان و نامگذاری نوکلئوزیدها و نوکلئوتیدها	

جلسه دوازدهم : ویتامینها و کو آنزیم

هدف و طرح درس
تعریف
طبقه بندی
توضیح خواص عمومی ویتامینهای محلول در آب

جلسه سیزدهم : ادامه ویتامینها و کو آنزیم

ساختار شیمیایی ویتامینهای محلول در آب
نقش کو آنزیمی
اختلالات حاصل از کمبود ویتامینها

جلسه چهاردهم : ادامه ویتامینها و کو آنزیمها

ویتامینهای محلول در آب: B ₅ , B ₃ , pp, B ₆ , B ₂ , B ₁ , اسیدپانتوتنیک , B ₁₂ , اسیدفولیک , B ₉ , H, C , بیوتین ,
اسیدلیپونیک
ویتامینهای محلول در چربی A , D , E , K

جلسه پانزدهم : آنزیمها

هدف و طرح درس
تعریف طبقه بندی
ساختار آنزیم
نامگذاری

جلسه شانزدهم: ادامه آنزیمها

مکانیسم عمل آنزیم ها
تعیین فعالیت آنزیمها
میکائیلیس و منتون
لینوربروک و عوامل مؤثر بر فعالیت آنزیمها

جلسه هفدهم: ادامه آنزیمها

انواع مهارکننده
ایزو آنزیمها و ایزوفرمها
کنترل تنظیم عمل آنزیمها و آنزیمهای آلوستریک و تغییرات کووالانسی و زیموژن
انواع واکتسهای آنزیمی منظم و غیر منظم و چندسوبسترای

۲۰۷

اهداف کلی درس نظری : بیوشیمی ۲ (۳ واحدی)

- از دانشجو انتظار می رود پس از پایان دروس با موارد زیر آشنا شوند :
- با متابولیسم قند ، چربیها ، اسیدهای آمینه و پروتئینها ، نوکلئوتیدها و اسیدهای نوکلئیک
- با اهمیت وظایف مواد بیولوژیک ، آب و مواد معدنی
- بازنجیره تنفسی سلول ، انرژی و اکسیداسیون بیولوژیک
- با بیماریهای خاص از اختلال در متابولیسم بیومولکولهای فرق انذکر
- با روشهای پیشگیری و درمان اختلالات مربوط به غده آندوکراین
- با ساختمان ، وظایف و اختلالات مربوط به غده آندوکراین
- با روشهای حداسازی و استخراج بیومولکولها .

اهداف جزئی درس :

این اهداف در ۲۴ جلسه پیگیری می شود که به ترتیب زیر میباشد :

جلسه اول : بیوانرژی و اکسیداسیون بیولوژیک

هدف و طرح درس	معرفی تنفسی
هدف از زنجیره بیوانرژی	محاسبات انجام و اکنشهای تنفسی
قوانین ترمودینامیک و انرژی آزاد	پتانسیل ردوکس و آزاد شدن انرژی
مولکولهای موجود در زنجیره انتقال الکترون	سایر زنجیره های انتقال الکترون
چگونگی تولید ATP و نسبت P به O	مواد Uncoupler
چگونگی عمر ATP سنتتاز	

جلسه دوم : متابولیسم کربوهیدراتها

هدف و طرح درس	شمایی از راههای مختلف متابولیسم قند
تعریف	تنظیم راه گلیکولیز - متابولیسم فروکتوز - توضیح اختلالات خاصه
مضمون رجس کربوهیدراتها	متابولیسم گلاکتوز و توضیح اختلالات خاصه

جلسه سوم : متابولیسم کربوهیدراتها

راههای مختلف متابولیسم اسیدپیرویک	سیکل کربس : چگونه تنظیم آن
مسیر اسیدپروونیک	

جلسه چهارم : متابولیسم کربوهیدراتها

گلیکولیز	گلیکولیز
سیکل کوری و سیکل پنتوز فسفات	گلیکونئوز
توضیح اهمیت و اختلالات حاصل در هر یک از راههای متابولیسمی و تنظیم هورمونی	

جلسه پنجم : متابولیسم لیپیدها و لیپوپروتئینها

بیوسنتز اسیدهای چرب	منف و طرح درس
متابولیسم اجسام کتنی	تعریف
لیپولیز و تنظیم هورمونی آن	مضم و جذب لیپیدها
	اکسیداسیون اسیدهای چرب

جلسه ششم : متابولیسم لیپیدها و لیپوپروتئینها

بیوسنتز اسفنگولیپیدها	سنتزتری گلیسریدها
کاتابولیسم گلیسرول فسفولیپیدها	بیوسنتز کئیسرو فسفولیپیدها
سربروزیدها	سرامیدها
بیوسنتز ایکوزانوئیدها یا پروستاگلاندین ها	اسیل گلیسرولها
	پلاسموزن ها و الکیل اترها

جلسه هفتم : متابولیسم لیپیدها و لیپوپروتئینها

متابولیسم استرولها و کلسترولها	گلیسریدها
متابولیسم شیلومیکرونها، سنتز شیلومیکرونها در سلولهای مخاط روده	کانگلیوزیدها
متابولیسم VLDL، HDL و LDL	سولفاتیدها
تغییرات فیزیوپاتولوژیک لیپوپروتئینها و لیپیدها	کاتابولیسم اسفنگولیپیدها

جلسه هشتم : متابولیسم اسیدهای آمینه و پروتئینها

هدف و طرح درس
مضم و جذب و اختلالات موجود در جذب اسیدهای آمینه
آمرنیاک و سیکل اورده
اختلالات متابولیکی سیکل اورده
تعادل ازت

جلسه نهم : ادامه متابولیسم اسیدهای آمینه و پروتئینها

دز آمیناسیون اسیدهای آمینه :
ترانس آمیناسیون
دز آمیناسیون اکسیداتیو
سرفوش اسکت کربنی اسیدهای آمینه
متابولیسم برخی از اسیدهای آمینه ضروری و غیر ضروری

جلسه دهم : متابولیسم ترکیبات ازتدار غیر پروتئینی : پورفیرین ها ، هم و نوکلئوتیدها

تنظیم سنتز هموگلوبین	هدف و طرح درس
پورفیرینها	ساختار پورفیرینها
تجزیه هموگلوبین	انواع پورفیرینها
	سنتز هموگلوبین

جلسه یازدهم : ادامه متابولیسم ترکیبات ازتدار غیر پروتئینی : پورفیرین ها ، هم و نوکلئوتیدها

مختصری از انواع یرقانها
متابولیسم سایر مواد ازتدار غیر پروتئینی مانند : گلوتامین و اسید هیپوریک
سنتز بیونوکلئوتیدهای پورینی و پیریمیدینی
بیوسنتز کوازیمهای نوکلئوتیدی و تجزیه بازهای پورینی
تشکیل دزاکسی ریبونوکلئوتیدها
دگر ادیاسیون نوکلئوتیدها

جلسه دوازدهم : بیولوژی مولکولی (هماندسازی ، نسخه برداری ، ترجمه DNA ، بیوسنتز پروتئین ها)

هدف و طرح درس
ساختار انواع DNA و RNA و همانندسازی
الف - پروکاریوتها : عوامل همانندسازی ، همانندسازی ، رترو ویروسها ، ضایعه و ترمیم DNA پروکاریوتی
ب - یوکاریوتها : همانندسازی ، ضایعه و ترمیم DNA ، تغییرات پس از سنتز و جهش ، سنتز RNA

جلسه سیزدهم: ادامه بیولوژی مولکولی (هماندسازی، نسخه برداری و ترجمه DNA،
بیوسنتز پروتئین ها)

الف - پروکاریوتها: RNA پلیمراز، آغاز رونویسی، تعویل، خاتمه رونویسی، پیش سازهای RNA،
ریبوزومی و ناقل، مهارکننده رونویسی

ب - یوکاریوتها: RNA پلیمراز، فاکتورهای رونویسی در یوکاریوتها، Splicing Process، پیش
ساز mRNA

جلسه چهاردهم: ادامه بیولوژی مولکولی (هماندسازی، نسخه برداری و ترجمه DNA،
بیوسنتز پروتئین ها)

بیوسنتز پروتئینی، فرهنگ تورث و ارتباط آن با RNA ناقل - مرحله فعال شدن اسید آمینه -
آغاز بیوسنتز و تطویل زنجیره و خاتمه بیوسنتز -

تغییرات پلی پپتیدنوساز - پروتئینهای میتوکندریایی - جهش - سموم و آنتی بیوتیکهای مهارکننده
بیوسنتز

جلسه پانزدهم: ادامه بیولوژی مولکولی (هماندسازی، نسخه برداری و ترجمه DNA،
بیوسنتز پروتئین ها)

تخلیم بیان ژن

الف - پروکاریوتها: اپرون - القای بتاکالاکتوزیداز - اپرون لاکتوز - اپرون تریپتوفان

ب - یوکاریوتها: Amplification: ژنها - جد شدن زمانی و مکانی سنتز RNA از بیوسنتز - فعال شدن
DNA توسط هورمونها

جلسه شانزدهم : هورمونها

هدف و طرح درس
تعریف
کلیات هورمونها
مکانیزم عمل هورمونها : استروئیدی - پپتیدی و پروتئینی - مشتق از اسیدهای آمینه

جلسه هفدهم : هورمونها

غده آندوکراین:
الف - هیپوتالاموس و هورمونهای آن : ساختمان ، طرز عمل ، نحوه تنظیم سنتز و ترشح و پاتوفیزیولوژی هورمونهای مربوطه
ب - هیپوفیز و هورمونهای آن : ساختمان ، طرز عمل ، نحوه تنظیم سنتز و ترشح و پاتوفیزیولوژی آن
ج - تیروئید و هورمونهای آن : ساختمان ، طرز عمل ، نحوه تنظیم سنتز و ترشح و پاتوفیزیولوژی آن

جلسه هجدهم : هورمونها

د - لوزالمعده و هورمونهای آن : ساختمان ، طرز عمل ، نحوه تنظیم سنتز و ترشح و پاتوفیزیولوژی آن
ه - هورمونهای غده فوق کلیه :
نست تشری غده فوق کلیه و هورمونهای آن : ساختمان ، طرز عمل ، نحوه تنظیم سنتز و ترشح و پاتوفیزیولوژی آن
نست مرکزی غده فوق کلیه و هورمونهای آن : ساختمان ، طرز عمل ، نحوه تنظیم سنتز و ترشح و پاتوفیزیولوژی آن

جلسه نوزدهم : هورمونها

و - غده تناسلی :
بیضه ها و هورمونهای آن : ساختمان ، طرز عمل ، نحوه تنظیم سنتز و ترشح و پاتوفیزیولوژی آن
تخمندانها و هورمونهای آن : ساختمان ، طرز عمل ، نحوه تنظیم سنتز و ترشح و پاتوفیزیولوژی آن

جلسه بیستم : هورمونها

ط - هورمونهای تنظیم کننده کلسیم :
پاراتورمون : ساختمان ، طرز عمل ، نحوه تنظیم سنتز ترشح و پاتوفیزیولوژی آن
کلسی تریول : ساختمان ، طرز عمل ، نحوه تنظیم سنتز ترشح و پاتوفیزیولوژی آن
کلسی ترین : ساختمان ، طرز عمل ، نحوه تنظیم سنتز ترشح و پاتوفیزیولوژی آن
ح - هورمونهای دستگاه گوارش : ساختمان ، طرز عمل ، نحوه تنظیم سنتز ترشح و پاتوفیزیولوژی آن

جلسه بیست و یکم : pH خون و چگونگی تنظیم آن (تعادل اسید و باز)

هدف و طرح درس :	نقش تامپونهای خون
تعریف pH و عوامل مؤثر در تنظیم آن	توضیح اسیدوز و آلکالوز حقیقی و جبران شده و علل آن
نقش کلیه و کبد در ریه ها	

جلسه بیست و دوم : آنزیمهای بالینی

هدف و طرح درس	
اهمیت آنزیمها در پزشکی و کاربرد آنها در تشخیص بیماریها	
فسفاتاز آلکالین	ترانس آمینازها
اسید فسفاتاز	لاکتات دهیدروژناز
ایزوسپترت دهیدروژناز	کراتین فسفوکیناز
گاماگوتامین ترانسفراز - کونین استراز	آلدولاز - آمیلاز - لیپاز

جلسه بیست و سوم : متابولیسم آب

هدف و طرح
چگونگی توزیع آب در بدن
ترکیبات موجود در آب داخل و خارج سلولی و خون
عوامل مؤثر در تبادل آب در فضاهای داخل و خارج سلولی
پدیده اسمز و قوانین مربوطه
تعادل در زمان
توضیح چگونگی تبادل آب در داخل و خارج سلول
توضیح اختلالات حاصل

جلسه بیست و چهارم : متابولیسم مواد معدنی

هدف و طرح درس
تعریف
تقسیم بندی مواد معدنی
توضیح متابولیسم هریک از مواد معدنی اصلی : سدیم ، پتاسیم ، کلسیم ، فسفر ، آهن و منیزیم
توضیح متابولیسم مواد معدنی کمیاب : ید ، مس ، فلورور ، سلنیوم ، منگنز ، کبالت ، گوگرد ، مولیبدن و
روی
توضیح اختلالات حاصل از کمبود هریک از مواد معدنی اصلی و کمیاب

درس عملی ۱ واحد

اهداف کلی درس:

از دانشجو انتظار می رود پس از پایان دوره:

- چگونگی اندازه گیری PH و تیتراسیون اسید و باز را فراگیرد.
- تشخیص قندها را بطور کیفی بیاموزد.
- تشخیص اسیدهای آمینه را بصورت کیفی بیاموزد.
- سینتیک آنزیم را فرا گیرد.
- روشهای مختلف کروماتوگرافی را فراگیرد.
- ترکیبات موجود در ادرار را شناسائی کند.
- دستگاه و روش کار اسپکتروفتومتر و فلیم فتومتر را بیاموزد.
- بترانند پروتئین - قند و اورده سرم را اندازه گیرد.

اهداف جزئی درس:

جلسه اول: تیتراسیون:

- تعیین PH
- روشهای اندازه گیری PH
- انواع روشهای تیتراسیون

جلسه دوم: آزمایش کیفی قندها:

- روشهای مختلف شناسائی قندها
- روش بندیکت
- روش سلوانف
- روش بارفورد
- روش بیال
- تشخیص پلی ساکارید

جلسه نهم : اندازه گیری پروتئین سرم

- روش بیورد
- عوامل کاهش و افزایش پروتئین سرم
- انواع پروتئین های سرم
- مقادیر نرمال

جلسه دهم : اندازه گیری قند سرم

- تعریف گلیسمی
- انواع گلیسمی
- بیماری دیابت
- عوامل افزایش و کاهش دهنده قند خون
- اندازه گیری قند بر روش آنزیمی
- مقادیر نرمال

جلسه یازدهم : اندازه گیری اورده سرم

- سنتز اورده
- تعریف اورده می
- انواع اورده می
- عوامل افزایش و کاهش دهنده اورده خون
- اندازه گیری اورده بر روش دی استیل منوکسیم
- مقادیر نرمال

جلسه دوازدهم : امتحان تئوری عملی

پست
۱۷۷۸۸۱

رئیس محترم دانشگاه / دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی
رئیس محترم دانشگاه علوم پزشکی و توانبخشی
رئیس محترم دانشگاه علوم پزشکی ارتش
رئیس محترم دانشگاه شاهد
رئیس محترم دانشگاه علوم پزشکی بقیه ا... (عج)
مدیر عامل محترم سازمان انتقال خون ایران
رئیس محترم انستیتو پاستور ایران
رئیس محترم مرکز آموزش، تحقیقاتی و درمانی قلب و عروق شهید رجایی
رئیس محترم دانشگاه آزاد اسلامی

با سلام و احترام

به پیوست فتوکپی نامه شماره ۱۱۲/۲۰۲۴/پ مورخ ۸۲/۱۱/۱۵ دبیر محترم شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی درخصوص نحوه ارائه ۶ واحد درس بیوشیمی برنامه آموزشی دوره دکتری عمومی پزشکی منضم به سه برگ سرفصل دروس مذکور جهت اقدام لازم ابلاغ می شود.

دکتر **حیدر...** کریمی
معاون آموزشی و امور دانشگاهی

رونوشت:

- مدیران و دبیران محترم حوزه معاونت به انضمام فتوکپی سابقه
- دبیر محترم شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی به انضمام فتوکپی سوابق
- دکتر معاونت به انضمام فتوکپی سوابق

برنامه ریز

۲۱۸

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

تاریخ:
شماره:
پوست:

شماره

جناب آقای دکتر کریمی

معاون محترم آموزشی و امور دانشگاهی

سلام علیکم

احتراما، بدینوسیله مصوبه نود و سومین جلسه شورای دبیران شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۸۲/۹/۱ درخصوص نحوه ارائه ۶ واحد درس بیوشیمی برنامه آموزشی دوره دکترای عمومی پزشکی به شرح ذیل تقدیم میگردد. خواهشمند است دستور فرمایند جهت اجرا ابلاغ گردد.

بر اساس مصوبه نود و سومین جلسه شورای دبیران شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۸۲/۹/۱ از نیمسال اول سال تحصیلی ۱۳۸۳ به بعد، واحد درس بیوشیمی برنامه آموزشی دوره دکترای عمومی پزشکی به صورت ۲ واحد بیوشیمی ۱ نظری، ۲ واحد بیوشیمی ۲ نظری و یک واحد بیوشیمی عملی با سه تکیه مجزا ارائه شود و نمرات آنها بصورت مجزا در کارنامه دانشجو درج گردد.

کد درس	نام درس	ساعت		پیش نیاز
		عملی	نظری	
۰۴-۱	بیوشیمی ۱ (ساختمانی)	-	۲	-
۰۴-۲	بیوشیمی ۲ (متابولیسم)	-	۳	۰۴-۱
۰۴-۳	بیوشیمی عملی	۱	-	۰۴-۲ و ۰۴-۱
		جمع		
		۳۴		

به پیوست سرفصل دروس فوق الذکر ارسال میگردد. اب

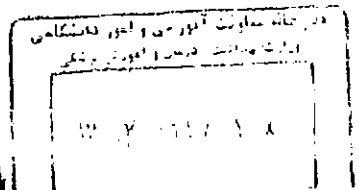
دکتر محمد رضا صیبری

دبیر شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

۲۱۹

جناب آقای دکتر کریمی
معاون آموزشی و امور دانشگاهی

۱۱۱۸

بیوشیمی ۱ (ساختمانی)

کد درس : ۰۴-۱

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیش نیاز :

تعداد جلسات ۲ ساعته

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

۱

مقدمه ، شناخت بیوشیمی و ساختمان سلول

۱

غشاء سلول و تبادلات

۲

ساختمان و خواص کربوهیدرات ها

۱

ساختمان نوکلئوتیدها و اسیدهای نوکلئیک

۲

ساختمان و خواص لیپیدها و لیپوپروتئین ها

۲

ساختمان و خواص اسیدهای آمینه و پروتئین ها

۱

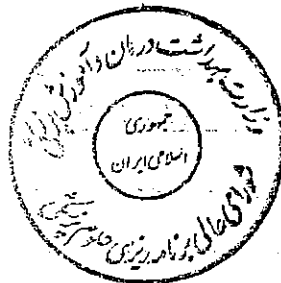
آب و ویتامین ها

۳

آنزیم

۳

ویتامین ها و کوآنزیم ها

بیوشیمی ۲ (متابولیسم)

کد درس : ۰۴-۲

تعداد واحد : ۳ واحد

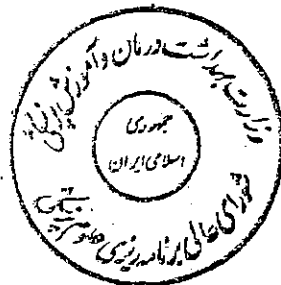
نوع واحد : نظری

پیش نیاز : بیوشیمی ۱ (ساختمانی)

تعداد جلسات ۲ ساعته

سرفصل دروس : (۵۱ ساعت)

۱	اکسیداسیون بیولوژیک
۲	متابولیسم کربوهیدراتها
۳	متابولیسم لیپیدها و لیپوپروتئین ها
۲	متابولیسم آب و مواد معدنی
۱	PH خون و چگونگی تنظیم آن
۲	بیولوژی مولکولی
۲	بیوسنتز پروتئین
۲	متابولیسم ترکیبات ازت دار غیرپروتئینی
۲	متابولیسم اسیدهای آمینه و ترکیبات ازت دار پروتئینی
۱	آنزیمهای سرم
۱	کلیات هورمونها
۱	هورمونهاى هیپوفیز - هیپوتالاموس و تیروئیدی
۳	سایر هورمونها

بیوشیمی عملی

کد درس : ۰۴-۳

تعداد واحد : ۱ واحد

نوع واحد : عملی

پیش نیاز : بیوشیمی ۱ (ساختمانی) و بیوشیمی ۲ (متابولیسم)

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

آشنایی با لوازم آزمایشگاهی و تهیه محلولها

آزمایشات کیفی قندها

آزمایشات کیفی چربیها

آزمایشات کیفی اسیدهای آمینه و پروتئین ها

کروماتوگرافی کاغذی اسیدهای آمینه و پروتئین ها

آزمایشات کامل شیمیایی ادرار

اسپکتروفتومتری و رسم منحنی استاندارد

اندازه گیری قند خون و اوره

اندازه گیری کراتینین یا اسید اوریک

اندازه گیری کلسترول یا تری گلیسیرید یا بیلی روبین خون

اندازه گیری ترانس آمینازها و یا آنزیم های دیگر خون

توضیح قلیم فوتومتری و اندازه گیری سدیم و پتاسیم و یا لیتیم

توضیح الکتروفورز و نشان دادن باند و رنگ آمیزی آن

شماره ۱/۱۲/۲۰۸۰۸

تاریخ ۸۸/۱/۲۴

شماره
تاریخ
پست

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
معاونت آموزشی

"گرمیادداشت سال اصلاح الگوی مصرف"

جناب آقای دکتر

رئیس محترم دانشگاه / علوم پزشکی / و خدمات بهداشتی درمانی (کلیه دانشگاهها)

با سلام و احترام

به پیوست تصویر بخشنامه شماره ۵۲۳۰۴۸/آ مورخ ۸۷/۱۲/۲۷ معاون محترم آموزشی منضم به تصویر نامه شماره ۵۲۰۲۰۰/۱۶/آ مورخ ۸۷/۱۲/۱۹ مدیرکل محترم دفتر گسترش و ارزیابی آموزش پزشکی و دبیرشورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی در خصوص اضافه شدن سه تبصره به بند ۱۸ آئین نامه شرح وظایف کارورزان دوره دکترای عمومی پزشکی (مصوب بیست و چهارمین جلسه شورای معین شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۸۷/۱۱/۲۰) در ارتباط با نحوه حضور کارورزان پسر دوره دکترای عمومی پزشکی در بخش زنان و زایمان، جهت اجرا ابلاغ می گردد. پیشاپیش از حسن همکاری جنابعالی سپاسگزاری می نماید.

دکتر الهه میکانراد

دبیر شورای آموزش پزشکی عمومی

رونوشت:

- جناب آقای دکتر عین اللهی - معاون محترم آموزشی جهت استحضار
- جناب آقای دکتر ضیایی - دبیر محترم شورایعالی برنامه ریزی علوم پزشکی جهت استحضار
- سرکار خانم دکتر فائزی - عضو محترم کمیته راهبری کننده بازنگری برنامه آموزش پزشکی عمومی
- سرکار خانم دکتر حقیقی - مسئول محترم کمیته تدوین برنامه آموزش ضروری پزشکی عمومی در مقاطع کارآموزی و کارورزی بخش زنان
- جناب آقای دکتر کوهساری - مسئول محترم واحد برنامه آموزشی دبیرخانه شورای آموزش پزشکی عمومی جهت آگاهی
- جناب آقای دکتر مجیدی - مسئول محترم واحد ارزشیابی و اعتباربخشی دبیرخانه شورای آموزش پزشکی عمومی جهت آگاهی
- سرکارخانم دکتر مسیبی - مسئول محترم واحد آزمون ها در دبیرخانه شورای آموزش پزشکی عمومی جهت آگاهی
- جناب آقای دکتر هنرپیشه - عضو محترم هیات علمی دبیرخانه جهت آگاهی
- بایگانی

شهرک قدس : خیابان سیمای ایران ، بین فلامک و زرافشان ، ستاد مرکزی وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی - طبقه هشتم - دبیرخانه شورای آموزش پزشکی عمومی

نماینده: ۸۸۳۶۴۲۲۸

http://dme.hbi.ir

scume@amoozesh.hbi.ir

تلفن: ۸۸۳۶۴۲۲۸

صفحه الکترونیکی معاونت آموزشی:

e-mail دبیرخانه شورای آموزش پزشکی عمومی:

جناب آقای دکتر بهرام عین اللهی
معاون محترم آموزشی

سلام علیکم

احتراماً به استحضار می‌رساند نحوه حضور کارورزان پسر دوره دکتری عمومی پزشکی در بخش زنان و زایمان در بیست و چهارمین جلسه شورای معین شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۸۷/۱۱/۲۰ مطرح گردید و پیشنهاد دبیرخانه شورای آموزش پزشکی عمومی مبنی بر اضافه نمودن سه تبصره به شرح ذیل به بند ۱۸ آیین نامه شرح وظایف کارورزان دوره دکتری عمومی پزشکی مصوب جلسه ۱۸ مورخ ۸۱/۳/۱۱ شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورد موافقت قرار گرفت.

تبصره ۱: انجام موارد زیر برای کارورزان پسر در بخش زنان و زایمان تنها پس از محقق شدن شرایط زیر و آن هم به تعداد دفعات مشخص و محدود (حداقل دو مورد و حداکثر ۱۰ مورد) مجاز است:
این موارد عبارتند از:

۱- گرفتن زایمان واژینال

۲- مراقبت از بیمار و جنین در طول انجام اینداکشن

شرایط لازم:

الف - کسب رضایت نامه و اجازه کتبی از بیمار

ب - حضور یک نفر خاتم از تیم درمانی مسئول انجام مراقبت از مادر در تمام مدت زایمان

ج - کسب اجازه از عضو هیات علمی مسئول بیمار یا دستیار ارشد کشیک

د - گذراندن مراحل یادگیری مهارت انجام زایمان واژینال در مراکز آموزش مهارت‌های بالینی بر روی مولاژهای مربوطه در مرحله کارآموزی و داشتن و ارائه گواهی گذراندن دوره مهارتی مذکور به عضو هیات علمی مسئول بیمار یا دستیار ارشد کشیک

ه - نظارت مستقیم عضو هیات علمی مسئول بیمار یا دستیار مسئول در تمام مدت زایمان

تبصره ۲:

بدیهی است ایجاد مرکز مهارت‌های بالینی مجهز به تعداد کافی مولاژ زایمان در کلیه بخش‌های آموزشی زنان و زایمان در دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور الزامی است.

تبصره ۳:

مسئول آموزشی بخش موظف است به گونه‌ای برنامه‌ریزی نماید تا کلیه آموزش‌های ضروری در خصوص انجام زایمان واژینال در مرکز مهارت‌های بالینی زنان و زایمان به صورت سیستماتیک آموزش داده شود و در پایان دوره نیز مورد ارزیابی عینی قرار گیرد.

خواهشمند است دستور فرمائید جهت اجرا ابلاغ گردد.

دکتر سیدامیر محسن ضیائی

مدیر کل دفتر گسترش و ارزیابی آموزش پزشکی و

دبیر شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

دکتر سیدامیر محسن ضیائی

۲۲۴

شماره ۲۸
تاریخ ۱۳۸۷/۱۲/۲۲
پست ۸۷/۱۲/۱۹

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
سازمان آموزش

« سال نوآوری و شکوفایی »

سرکار خانم دکتر ملکان راد

دبیر محترم شورای آموزش پزشکی عمومی

سابقه

سلام علیکم

به پیوست تصویر نامه شماره ۳۰۰-۵۲/۱۶/آ مورخ ۸۷/۱۲/۱۹ مدیر کل محترم دفتر گسترش و ارزیابی آموزش پزشکی و دبیر شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی در خصوص نحوه حضور کارورزان پسر دوره دکتری عمومی پزشکی در بخش زنان و زایمان و پیشنهاد آن دبیرخانه مبنی بر اضافه شدن سه تبصره به بند ۱۸ آئین نامه شرح وظایف کارورزان دوره دکتری عمومی پزشکی که در بیست و چهارمین جلسه مورخ ۸۷/۱۱/۲۰ شورای معین شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورد موافقت قرار گرفت، جهت اجراء ابلاغ می شود.

دکتر بهرام عین اللهی
معاون آموزش

مغفوب مدیر دفتر
لطف اقدام فرمایید

بسیار متشکر
۸۷/۱۲/۱۷

